

Стратегія сталого розвитку України - 2030

Human Rights
Productivity
Rule Of Law
Renewable Resources
Scientific Research
E Government
Inclusive Education
Development
Transport
Information And Cultural Space
Health Care
Economic Activity
Security
Infrastructure
International Cooperation
Regional Development
Justice
De-occupation
Performance
Efficiency
Sectoral Development
Investment
Strategy
Protection Of Rights
Governance
Ecology
Energy Saving
Law And Order
National Interests
Energy Efficiency
Modernization
Equal Opportunities
Balanced Production

Ukraine Development 2030

«Стратегія сталого розвитку України – 2030»

Інформаційно-аналітичний бюлетень

Головний редактор збірника

С. В. Полтавець, т. в. о. директора Фонду Президентів України,
канд. політ. наук, старш. наук. співроб.

Відповідальні за випуск

М. Б. Кушнарьова, наук. співроб. інформаційно-аналітичного відділу
Фонду Президентів України, канд. філос. наук

Інформаційні та аналітичні матеріали підготували

Л. Г. Дем'яненко, ст. наук. співр., канд. філол. наук, О. М. Бойко, мол. наук. співр., Л.
І. Кукоба, мол. наук. співр., М. М. Степченко, мол. наук. співр.

Заснований у 2020 р.

Виходить двічі на місяць

Адреса редакції:

НБУВ, пр-т Голосіївський, 3, Київ, 03039, Україна

Тел. (044) 525-54-70

E-mail: fpu@nbuv.org.ua

Передрук – тільки з дозволу редакції

Матеріали ЗМІ подано в їхній редакції

© Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, 2020

«Стратегія сталого розвитку України – 2030» Випуск 24

(огляд матеріалів ЗМІ за 30 квітня – 13 травня 2021 р.)

Головні новини	4
Аналітичний коментар із онлайн-ЗМІ.....	6
Українська вакцина проти коронавірусу: перспективи та проблеми створення	6
Огляд зарубіжних ЗМІ	12
Реалізація ініціатив у межах «Стратегії сталого розвитку – 2030»	15
Офіційна інформація.....	15
Подолання наслідків пандемії COVID-19	20
Безпекова ситуація	24
Міжнародна підтримка України.....	30
Євроінтеграційний курс України.....	35
Стан оборонної галузі.....	36
Зміцнення системи національної безпеки.....	40
Дерегуляція та розвиток підприємництва	42
Децентралізація та реформа державного управління.....	42
Реформа енергетики, програми енергоефективності та енергонезалежності	43
Правоохоронна галузь та боротьба зі злочинністю	44
Оновлення влади та антикорупційна реформа.....	45
Транспорт та інфраструктура	46
Програма розвитку українського експорту.....	47
Податкова сфера	47
Програма популяризації України в світі	48
Політика цифрової трансформації	50
Реформа освіти та науки.....	51
Пенсійна реформа	52
«Велике будівництво»	53
Ініціативи регіональних владних структур та громадських організацій	58
Новини з соціальних мереж.....	59
Експертний погляд.....	64
Візит Держсекретаря США Ентоні Блінкена в Україну.....	64
Актуальні питання українського сьогодення.....	72
Тимчасово окуповані території, учасники бойових дій та тимчасово переміщені особи....	85
Офіційна інформація.....	85
Підтримка внутрішньо переміщених осіб та жителів Сходу України	86
Опікування населенням тимчасово окупованих територій	91
Ініціативи регіональних владних структур та громадських організацій	94
Новини з соціальних мереж.....	96
Експертний погляд.....	99
Прогнози.....	105
Інфографіка	107

Головні новини

Протягом тижнів з 30 квітня по 13 травня 2021 року сталися такі найголовніші події:

[9 травня в Україні відзначили День Перемоги над нацизмом у Другій світовій війні.](#)

Президент України Володимир Зеленський виступив із зверненням до українського народу.

[5-6 травня відбувся візит Держсекретаря США Ентоні Блінкена в Україну.](#)

Держсекретарь США зустрівся з міністром закордонних справ України Дмитром Кулебою, Президентом України Володимиром Зеленським, Прем'єр-міністром України Денисом Шмигалем, також відбувся спільна прес-конференція Ентоні Блінкена та Володимира Зеленського.

[Україна і Франція підписали угоди на понад 1,3 млрд євро.](#)

Укладені угоди передбачають реалізацію проектів щодо постачання електровозів, поліпшення водопостачання на Луганщині та якості питної води у Києві.

[Україна законотрувала 42 млн доз вакцин проти COVID-19.](#)

До кінця 2021 року Україна має отримати 20 млн доз Pfizer, 2 млн доз AstraZeneca, 10 млн NovaVax та 1,9 млн доз Sinovac/CoronaVac, а також 8 млн доз вакцин від глобальної ініціативи Covax.

Цієї кількості доз вакцин має бути достатньо для щеплення більшості дорослого населення України вже до кінця 2021 року.

[Кількість російських військових зменшилась тільки в окупованому Криму, вздовж кордонів України такого зменшення не помітно.](#)

Президент України Володимир Зеленський зазначив, що «із десятків тисяч людей і техніки (...) тільки 3,5 тисячі військових (...) пішли з території тимчасово окупованого півострова Крим. Більше ніде поки що зменшення не бачимо.

[Міністри закордонних справ «Великої Сімки» закликали Росію до деескалації на кордоні з Україною.](#)

У комюніке за результатами зустрічі голів МЗС G7 у Лондоні міністри висловлюють глибоке занепокоєння діями Росії щодо блокування доступу до частин Чорного моря. Також вони привітали стриманість позиції України та дипломатичний підхід реагування на ситуацію.

[11-13 травня відбувся Всеукраїнський форум «Україна 30. Безпека країни».](#)

Форум був присвячений обговоренню стратегії захисту і оборони держави. Форум відкрив Президент України - Верховний головнокомандувач Збройних сил Володимир Зеленський.

[Президент Володимир Зеленський провів робочу поїздку на Луганщину.](#)

Разом з Володимиром Зеленським на Луганщину прибули послы країн «Великої сімки» та ЄС.

Аналітичний коментар із онлайн-ЗМІ

Оксана Бойко, м. н. с. інформаційно-аналітичного
відділу ФПУ

Українська вакцина проти коронавірусу: перспективи та проблеми створення

Стрімке зростання захворюваності на COVID-19, поява нових штамів коронавірусу і недостатня кількість вакцин у всьому світі – усі ці проблеми в комплексі показують, наскільки Україні не вистачає власного виробництва вакцин. Вакцини проти COVID-19 надзвичайно важливі для зупинення пандемії. У світі наразі працюють над майже 180 потенційними вакцинами проти корона вірусу ([ТСН](#)). В найближчий час Україна почне виготовляти вакцину від COVID-19 про це було повідомлено в Офісі президента, а згодом – сам Президент України Володимир Зеленський у жовтні 2020 року під час інтерв'ю кільком телеканалам підтвердив інформацію про розробку вакцини українського виробництва ([Президент України Володимир Зеленський](#)), але зазначив, що потрібен час, аби вона пройшла всі клінічні випробування. Держава готова виділити на створення вакцини 100-150 млн гривень. Дана новина про створення власної вакцини стала сенсацією та викликала бурхливе обговорення у колі фахівців та серед українського населення.

На жаль, сьогодні Україна не виробляє жодної вакцини, навіть для боротьби з такими захворюваннями, як кір, дифтерія, вітрянка. Всі вакцини надходять з Заходу. Безумовно, потрібно думати над відновленням виробництва вакцин на території України. За повідомленням Прем'єр-міністра України Дениса Шмигала, «сьогодні увесь світ стоїть у черзі за вакциною, і очевидним стає факт, що Україні необхідно мати власну базу для розроблення вакцин. Це стратегічне питання, оскільки будівництво сучасної інфраструктури за світовими зразками дозволить нам відновити науковий потенціал та розробляти препарати для захисту від різних хвороб» ([Укрінформ](#)).

Перспектива виробництва вакцин на території України передбачає необхідність внесення змін до законодавства і надання пріоритету при держзамовленні українським фармвиробникам, зазначив міністр охорони здоров'я Максим Степанов: «Вони готові вкладати в це кошти, але їм потрібні гарантії – що держава буде купувати саме в них, бо конкурувати з великими фармвиробниками по ціні вони не зможуть» ([Zaxid.net](#)).

Офіс Президента надав інформацію про те, що: «розробники представили главі держави результати доклінічної фази дослідження оригінального українського кандидата у вакцини. Ці дослідження тривали шість місяців і включають наявність нейтралізації вірусу COVID-19 у

культури інфікованих клітин людини. Цей кандидат оригінальної української вакцини створюється на основі унікального підходу» ([Слово і Діло](#)).

Під час наради, яка відбулася під головуванням Президента України Володимира Зеленського науковцями були представлені результати доклінічної фази дослідження «оригінального українського кандидата у вакцини» проти коронавірусної хвороби COVID-19, було зазначено, що «кандидат у вакцини» створюється на основі «унікального підходу», але не уточнюється, якого саме. Президент України Володимир Зеленський відмітив «історичність» цієї зустрічі та розробки: «Я надзвичайно радий, що ця зустріч відбулася. Йдеться і про високі шанси розробки нашої унікальної оригінальної української вакцини проти COVID-19, і про перший крок до того, щоб відновити виготовлення вакцин в Україні. Держава буде підтримувати вироблення цієї вакцини. Результати, які ви представили, вже показують позитивну тенденцію» ([ТСН](#)).

Зупинімося докладніше на розробниках української вакцини. Як зауважив секретар Ради національної безпеки і оборони України Олексій Данілов, «Україна має необхідний науковий потенціал для розробки власної вакцини від COVID-19, і три групи вітчизняних вчених вже розробили прототипи вакцин» ([Слово і Діло](#)).

Розглянемо більш детально кожен групу розробників вакцини від COVID-19. Науковці з київського Інституту біохімії імені О.В. Палладіна працюють над створенням прототипу саме субодичної вакцини, розповів у коментарі «Укрінформу» директор Інституту та голова комісії з біобезпеки та біологічного захисту при Раді національної безпеки і оборони України Сергій Комісаренко. Він повідомив: «Ми вже створили продуценти (організми, які продукують органічні речовини із неорганічних сполук), які виробляють рецептор-зв'язувальний домен (саме ця частина білка шипа здійснює перший контакт з поверхнею клітин людини), і частину S-протеїну. Робота ще не завершена, але вона наближається до завершення». Також у співпраці з фармацевтичною компанією «Індар» науковці планують створити прототип м-РНК вакцини. ([Укрінформ](#)).

До складу другої групи, що займається розробкою вакцини, входять представники американської компанії DiaPrep System Inc, української компанії «Діапроф-Мед» і українські вчені з Інституту мікробіології і вірусології НАНУ. Міжнародний експерт у галузі охорони здоров'я та епідеміології, доктор медичних наук Михайло Фаворов свого часу був заступником гендиректора Міжнародного інституту вакцин при ООН. Наразі ж очолює компанію DiaPrep System Inc. Як пояснив Фаворов під час пресконференції, присвяченої майбутньому препарату, йдеться про рекомбінантну вакцину: вчені, каже він, в лабораторних умовах розробили білок, який дозволяє отримати антитіла, що нейтралізують вірус ([BBC](#)). До того ж, прототип вакцини українсько-американського авторства було презентовано президенту Зеленському ще в жовтні 2020 року.

Разом з тим розробкою прототипу вакцини займається і третя група вчених – з Інституту біології клітини НАН України у Львові. Вони також працюють над білковою субодиничною вакциною, для створення якої використовують дріжджі. «Такі вакцини, от Новавакс (американська вакцина, ефективність якої склала майже 90%), вона теж білкова вакцина. Це так само білок коронавірусу, але синтезується він не в дріжджах, а в клітинах комах», – розповів Суспільному директор Інституту біології клітини НАН України у Львові, академік Андрій Сибірний. Науковці вже мають позитивний досвід роботи з дріжджами – роблять вітаміни і антибіотики на дріжджах ([Укрінформ](#)).

Тоді як вакцина від COVID-19 випускається в ампулах, і в Україні проводять щеплення саме такими вакцинами – AstraZeneca (корейська), Covishield (індійська), Pfizer Comirnaty (США) та CoronaVac (китайська), – у львівських науковців виникла ідея створити вакцину від коронавірусу в формі таблеток, але це буде наступний крок після запуску української вакцини в ампулах.

Зокрема, у світі налічується 110 кандидатів на вакцину, при тому що 14 з них вже схвалені. І з цього приводу Amnesty International, а також 30 інших некомерційних організацій закликають Європейський Союз відмовитися від патентів на вакцини проти коронавірусу. Натомість у Єврокомісії вважають, що скасування патентів не вирішить проблему з недостатньо швидкою вакцинацією, бо проблема доступу до вакцини не в патентах, а в недостатніх виробничих потужностях. Насправді патенти треба зняти для того, щоб той, хто може випускати, інвестувати — міг вільно брати і виготовляти цю вакцину. Тоді її буде більше і її доступність підвищиться. Якщо патенти знімуть, знайдуться і українські інвестори, побудують виробництво, яке зможе виробляти, за тією чи іншою формулою, вакцини, які будуть доступніші для українців ([Суспільне](#)).

Гостро постає питання: якою буде ціна української вакцини та чи не вигідніше її буде у майбутньому, як і зараз, закуповувати за кордоном? Думки щодо вартості вакцини різняться. Як повідомив міністр охорони здоров'я України Степанов, українська вакцина може бути дорожчою за іноземні. Однак, за його словами, Україна має почати таке виробництво, оскільки це є питанням національної безпеки ([Українська правда](#)). Як зазначає директор Інституту біології клітини НАН України у Львові, професор, академік Андрій Сибірний, «українська вакцина на дріжджах буде у рази дешевша. Навіть якщо вона через 3 роки буде на ринку, але дешевша і ефективна. Тоді не потрібно закуповувати за кордоном». Якщо українська вакцина буде ефективна, то її розробку запатентують. Академік Андрій Сибірний 10 років тому розробляв вакцину від гепатиту В і отримав добрий організм антигену. Однак тоді у промислове виробництво вакцину так і не запустили, бо, як виявилось, дешевше купувати за кордоном. Чи не повториться історія з вакциною від COVID-19? ([Радіо Свобода](#)).

За даними авторитетного медичного журналу *The Lancet*, суми, потрібні для розробки та запуску вакцини, значно відрізняються. Загалом виробництво вакцини проти нового збудника «з нуля» наразі оцінюється у колосальні суми. Приміром, у США, де точно немає нестачі спеціалістів і потужностей, весь цикл створення вакцин від найнебезпечніших інфекційних захворювань коштує в межах від 1,2 – до 8,4 мільярда доларів. Саме ці цифри озвучила кандидатка біологічних наук, наукова співробітниця Інституту біохімії ім. Палладіна НАН України Тетяна Яценко. Про суми такого порядку в Україні йшлося. Той же «антиковідний» фонд у 2020 році склав 70 млрд гривень, тобто близько 2,5 мільярда доларів, більшу частину яких, як відомо, використали не на боротьбу з ковідом... Хоча академік НАН України (патофізіологія, імунологія), доктор біологічних наук Сергій Комісаренко в коментарі «Укрінформу» каже, що у США цифри можуть досягати і 10 млрд доларів, бо заводи ще й вкладають великі кошти у страхування виробництва ([Укрінформ](#)).

Очевидно, що не все так просто щодо наукового і матеріального потенціалу для швидкого запуску вакцини. Вакцина від коронавірусу під час створення проходить декілька етапів. Перший – це розробка прототипу вакцини, тобто самої технології виробництва, чим займаються науково-дослідні інститути. А потім проводяться її доклінічні (на тваринах) та клінічні випробування (за участю добровольців). Вони і підтверджують, що вакцина якісна, тобто з одного боку захищає від збудника, а з іншого – не має побічних ефектів. І тільки після цього можна переходити до масового виробництва. За даними Сергія Комісаренка, «у нас існує лише науковий потенціал. Це два інститути Нацакадемії наук, які працюють над створенням вакцини проти коронавірусу, а також україно-американський консорціум (у ньому бере участь компанія «Діапроф-Мед»), який завершив доклінічні випробування і може переходити до клінічних». Але він уточнює, що тут потрібно враховувати наявність виробничих потужностей, щоб виготовити вакцину навіть для завершення клінічних випробувань. «Якщо перша і друга фази випробувань потребують небагато вакцини, яку можна зробити в лабораторних умовах, якщо є відповідний дозвіл, то для третьої фази треба набити кілька десятків тисяч доз», – додає академік ([Укрінформ](#)).

До того ж, держава виділила десять мільйонів гривень на розробку вітчизняної вакцини від коронавірусу. Цей грант виграв проєкт Інституту біології клітини Національної академії наук. Наразі Інститут біології клітини НАН України працює над трьома проєктами: розробкою вакцини від COVID-19, створенням нового антибіотика широкого спектра дії і розробкою біосенсорів ([Укрінформ](#)). Запуск вакцини – це довгий шлях, який має пройти певні етапи випробування. Як стверджує професор, академік Андрій Сибірний: «Вірусні білки мають перевірити на лабораторних тваринах – трансгенних мишах, яких заражатимуть вірусом і вводитимуть їм вакцину. Наразі невідомо чи такі дослідження можна буде провести в Україні: «Ось цей останній етап роботи напевно доведеться робити з нашими колегами в

Польщі. Так ми попередньо домовилися. Я би хотів, щоб це була повністю українська вакцина, але так виглядає, що це буде міжнародна співпраця» ([Національна Академія Наук](#)).

Перспективи дослідження вакцини зумовлені створенням лабораторії відповідного класу захисту BSL-3 на території України. Лабораторію для випробування вакцин можуть створити при Інституті епідеміології та інфекційних хвороб ім. Л.В.Громашевського НАМН України. Для масового виробництва потрібні 20 млн. доларів. За словами міністра охорони здоров'я Максима Степанова, у бюджеті 2021 року на будівництво лабораторії BSL-3 виділили 100 млн грн, але він визнав, що такої суми недостатньо, щоправда наскільки саме недостатньо – не уточнив. Також у планах МОЗу створити український центр розробки вакцин, який можуть відкрити на базі того ж Інституту ім. Громашевського, про що сказав головний санітарний лікар країни Віктор Ляшко. Якщо ці плани все таки вдасться втілити, то наступне питання – запуск масового виробництва ([Укрінформ](#)).

Українські вчені сьогодні працюють не тільки над створенням вакцини. Інститут молекулярної біології і генетики першим в країні, ще до введення карантину, створив тест на коронавірус. Відразу виникає питання, наскільки наші тест-системи дешевші закордонних аналогів та чи складно їх було створити? На це питання відповів директор Інституту молекулярної біології і генетики Академік Михайло Тукало: «Насправді – нескладно... Сам ПЛР-тест ми зробили досить швидко, тижнів за три. Найбільше часу пішло на створення контрольного зразка, це шматочок вірусу SARS-Cov-2, який вставили в плазмиду – такі невеликі молекули ДНК, відокремлені від хромосом». «А ось найскладніше виявилось – це зареєструвати тест-систему. Було дуже багато паперової тяганини. Національна академія наук виділила інституту грант, 350 тис. грн (ми купили на них необхідні реактиви), і в березні випустили перші тест-системи в кількості 1000 штук... Але потім почалася епідемія і Україна терміново завезла німецькі тест-системи. (...) У той час собівартість нашого тесту, на один аналіз, була 250 грн, німецького – більше 600 грн.» ([ГЛАВКОМ](#)). На жаль, з комерційної точки зору тест-систем власного виробництва в інституту не склалося і вони не змогли зайти на ринок, оскільки в них не було достатнього фінансування та державної підтримки.

Наприкінці відзначимо думки експертів щодо доцільності у нинішніх умовах розвивати виробництво власної вакцини проти коронавірусу в Україні. Попри те, що це пов'язано з колосальними затратами коштів та праці, думки експертів єдині: потрібно займатися створенням вакцини і бути в майбутньому готовими до будь яких нових вірусів. Як зазначає академік Сергій Комісаренко: «Створення національної вакцини важливо для майбутніх зустрічей з патогенами. Кожні 8-9 місяців на нашій планеті з'являються нові патогени, деякі з них можуть бути небезпечними, тому налагодження виробництва вакцин є вкрай потрібним. Тим паче, що зараз з'явилися нові технології виробництва вакцин на основі нуклеїнових кислот,

які дозволяють створювати вакцину значно швидше і значно дешевше». З цією думкою погоджується кандидат біологічних наук, імунолог лабораторії імунології Інституту педіатрії, акушерства і гінекології ім. О.Лук'янової Борис Донський: «Можливо, ковід і закінчиться, поки ми налагодимо виробництво власних вакцин в Україні. Але якщо цього не робити, то в наступну пандемію ми будемо в тому ж становищі, що й зараз... Але одне рішення Міністерства про виділення грошей проблему не вирішить. Потрібно створювати умови: галузь позбавити податків, дати можливості заходити в Україну міжнародним компаніям, які б створювали конкуренцію, інвестиції і головне – привнесли готові технології і підготували фахівців» ([Укрінформ](#)).

Підсумовуючи, можна сказати, що наукові дослідження тривають, але чи може бути вакцина українського виробництва готова у найближчий час, поки достовірно невідомо. На жаль, на сьогодні, нічого нового не відбулося з того моменту, коли Президент заявив, що є «кандидат у вакцину», що будуть виділені якісь кошти. Зокрема, Михайло Фаворов вважає: «...Багато чого зроблено, але перехід головний – від розробки до виробництва. Ми всі готові до цього, але для того, щоб це зробити, треба поставити потокову лінію виробництва. Для того, щоб її поставити, потрібні мільйони доларів. І хто прийме це рішення, я не знаю» ([Укрінформ](#)).

Отже, чи запустять українську вакцину, якщо вона виявиться ефективною, у промислове виробництво? Адже таких можливостей та відповідного фінансового забезпечення Україна на даний час не має. За найкращих умов українська вакцина може дійти до українців через рік-два. Окрім того, на якому етапі сьогодні робота над українською вакциною? Три групи вітчизняних вчених вже розробили прототипи вакцин від COVID-19. Отримані результати свідчать про те, що зробити це реальною можливо – хоч звісно, не за рік. Але для цього треба налагодити виробництво. І це виробництво потрібно хоча би для того, щоб українці мали вакцини, вироблені в Україні за готовими технологіями, від багатьох хвороб, адже це почасти – запорука нашого здоров'я.

Огляд зарубіжних ЗМІ

([Business recorder](#))

Україна, найбільший у світі експортер соняшникової олії, ймовірно, експортує 1,466 млн. тонн цього товару в подальші місяці поточного сезону.

Минулого місяця уряд України та виробники соняшникової олії домовились обмежити експорт соняшникової олії 2020/21 до 5,38 млн тонн, маючи на меті уникнути стрибка внутрішніх цін через надмірні поставки за кордон.

У квітні міністерство економіки заявило, що Україна, ймовірно, різко зменшить експорт соняшникової олії в інші місяці сезону вересень 2020/серпень 2021 порівняно з попереднім сезоном.

Дані міністерства показали, що Україна може експортувати 1,575 млн тонн у травні-серпні проти 2,149 млн тонн за той самий період 2020 року.

([Reuters](#))

Українська влада оголосила Віктору Медведчуку, найвпливовішому союзнику Кремля в Україні, офіційну підозру у державній зраді у вівторок у рамках репресій проти його кола, що спричинило напруженість між Києвом та Москвою.

Прокурори домагаються затримання Медведчука, лідера опозиційної партії та бізнесмена, за підозрою у державній зраді та спробі розграбування національних ресурсів у Криму, території, анексованої Росією у 2014 році.

«Медведчук як організатор усієї цієї незаконної діяльності, маючи міцні зв'язки з керівництвом Російської Федерації, розпочав, за версією слідства, підривну діяльність проти України, в тому числі в економічній сфері», – заявила на прес-конференції Генеральний прокурор Ірина Венедіктова.

В якості доказів Венедіктова та глава Служби безпеки України зазначили, що Медведчук дозволив Росії привласнити газове родовище в Криму, щодо якого Медведчук отримав ліцензію на розвідку до анексії 2014 року.

Партія Медведчука опублікувала заяву, в якій зазначила, що розслідування державної зради та обшуки у його будинку були помстою за те, що Медведчук викрив недоліки уряду.

В окремій заяві Медведчук заявив, що справа про державну зраду «сфабрикована», додавши: «Я заявляю, що перебуваю в Україні і не маю наміру ховатися від правосуддя».

Цей крок у вівторок є частиною посилення репресій проти Медведчука, які розпочались у лютому, коли він та його співробітники потрапили під санкції Президента, а три телевізійні канали, що належать союзнику Медведчука, були вимушені вийти з ефіру.

Це відбувається після місяців напруженості між Києвом та Москвою через накопичення російських військ на східному кордоні України та загострення сутичок на сході України. Кремль різко розкритикував репресії проти Медведчука.

Також прокурори оглосили депутату Тарасу Козаку, політичному соратнику Медведчука та власнику трьох телевізійних каналів, на які в лютому було застосовано обмеження, офіційну підозру у державній зраді та вимагають його арешту.

Не вдалося відразу зв'язатись з Козаком для коментарів. Глава Служби безпеки України (СБУ) Іван Баканов заявив, що, як вважають, Медведчук перебував в Україні, а Козак – у Росії.

Медведчук є громадянином України, але має тісні зв'язки з президентом Росії Володимиром Путіним і заявив, що російський лідер є хрещеним батьком його дочки. Кремль заявив у лютому, що стривожений санкціями проти нього.

Україна та Росія обмінялися звинуваченнями в ескалації сутичок на сході України, де українські війська боролись із підтриманими Росією сепаратистськими силами в конфлікті, який, за словами Києва, вбив 14 тисяч людей з 2014 року.

Уряд президента Володимира Зеленського заявив у вівторок, що в Росії все ще близько 100 000 російських військових перебувають біля українського кордону та в Криму, незважаючи на те, що в квітні було оголошено про відступ військ після протистояння, яке насторожило Захід.

Сполучені Штати вдарили санкціями проти Медведчука в 2014 році і підтримали жорсткі дії на телеканалах цього року, щоб «не допустити використання дезінформації як зброї в інформаційній війні проти суверенних держав».

[\(Bloomberg\)](#)

Європейський Союз заявляє, що Росія намагається поступово поглинати частини східної України, йдеться в документі, який цього тижня було поширено серед країн-членів.

У документі (...) ЄС зазначає, що такі дії Кремля, як організація нелегітимних виборів та видача паспортів місцевим жителям, «спрямовані на фактичну інтеграцію недержавних підконтрольних Україні територій до Росії». Як повідомляє видання, підрозділ ЄС з питань закордонних справ, ЄСЗС (Європейська служба зовнішніх справ, – ред.), підготує звіт з цього питання.

Росія неодноразово заперечувала плани захоплення територій, заявляючи, що прихильна до нинішньої зупинки мирної угоди 2015 року, згідно з якою вони отримали би значну автономію в межах України.

«Росія не планує нікого поглинати і ніколи цього не робила», – сказав прес-секретар Кремля Дмитро Песков під час телефонної конференції у четвер на запитання про документ ЄС.

Війна спалахнула після анексії Криму президентом Володимиром Путіним у свого сусіда в 2014 році. Хоча великі бої між українською армією та підтриманими Кремлем повстанцями закінчились наступного року, сьогодні тривають збройні сутички, додавши до вже зафіксованих понад 13 тис. смертей.

Більша автономія регіону, відомого як Донбас, потенційно може надати йому право вето на національні цілі, такі як членство в НАТО та ЄС, яким протидіє Путін, але підтримує більшість із 42 мільйонів населення країни.

Минулого місяця напруженість між колишніми радянськими республіками зростає, коли Росія розмістила військову техніку та понад 100 тис. військовослужбовців у прикордонній зоні, перш ніж частково відступити після закликів західних лідерів про деескалацію. На знак підтримки державний секретар США Ентоні Блінкен відвідав Київ минулого тижня.

У документі ЄС представлені варіанти, які ЄС може використати для посилення стійкості України до російської агресії, зокрема:

- посилення підтримки у боротьбі з «гібридними загрозами, включаючи протидію кіберзагрозам та дезінформацію»;
- допомагаючи українській програмі вакцинації від коронавірусу, «особливо вразливим групам, щоб уникнути подальшого ослаблення країни через тривалу кризу охорони здоров'я та соціально-економічну кризу»;
- підсилення енергетичної безпеки для зменшення залежності від Росії;
- консолідація зусиль щодо відмови у визнанні російських паспортів, виданих жителям Криму та частин Донбасу;
- розгляд дозволу Україні брати участь у деяких безпекових проектах ЄС.

ЄС зазнав критики за те, що не зайшов так далеко, як США, у запровадженні санкцій проти Росії. Подальші санкції залежатимуть від «подальшого серйозного погіршення ситуації щодо суверенітету, незалежності та територіальної цілісності України», згідно з документом.

Україна також звернулася за підтримкою до Брюсселя з метою її вступу до НАТО.

Посли ЄС у комітеті з питань політики та безпеки країн ЄС мали різні точки зору на цей документ, коли обговорювали його у вівторок, йдеться в окремій записці, з якою ознайомився Bloomberg.

Одна група широко підтримувала терміни та зміст параметрів. Інші заявили, що ці пропозиції недостатньо наголошують на реформах, які Україна повинна здійснити сама – наприклад, на антикорупційні заходи – і що держави-члени повинні ґрунтовніше обговорити справу щодо співпраці, яка стосується програм безпеки ЄС.

Реалізація ініціатив у межах «Стратегії сталого розвитку – 2030»

Офіційна інформація

Президент Володимир Зеленський дякував всім українцям, які захищали та звільняли нашу землю від нацистів у Другій світовій війні ([Укрінформ](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

9 травня, Україна відзначає День перемоги над нацизмом. (...) Що для нас перемога над нацизмом? Це вдячність. Яка не має меж, строків давності чи географічного поділу. Це пам'ять. Про її страшну ціну. Про те, що у Другій світовій загинуло понад вісім мільйонів українців. Що додому не повернувся кожен п'ятий українець. Що загалом війна забрала щонайменше 50 мільйонів людських життів (...).

Президент Володимир Зеленський провів зустріч з державним секретарем Сполучених Штатів Америки Ентоні Блінкеном ([Укрінформ](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

Для мене особисто й для України дуже приємно й це честь – приймати делегацію Сполучених Штатів Америки, нашого стратегічного партнера, на такому високому рівні. Це дуже важливо насамперед для українського народу, для нашої незалежності й суверенітету, який, починаючи з 2014 року, США підтримують, і ми вдячні вам за цю підтримку.

Прем'єр-міністр України та Державний секретар США обговорили питання двосторонніх відносин ([Урядовий портал](#)).

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль провів зустріч із Державним секретарем Сполучених Штатів Америки Ентоні Блінкеном під час його візиту в Україну.

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Ми налаштовані на всебічну активізацію двостороннього політичного та секторального діалогу. Впевнений, що спільність інтересів України і США щодо всього спектру відносин є надійним фундаментом для розвитку взаємодії та стратегічного партнерства у політико-безпековій, оборонній, торговельно-економічній, енергетичній, технологічній та інших сферах.

Прем'єр-міністр України та Держсекретар США під час зустрічі обговорили широке коло питань двосторонніх відносин, враховуючи безпекову ситуацію, імплементацію реформ та співпрацю з Міжнародним валютним фондом.(...)

Зі свого боку Ентоні Блінкен наголосив, що Сполучені Штати продовжать підтримувати Україну, її територіальну цілісність і недоторканність.

Міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба провів переговори з Державним секретарем США Ентоні Блінкеном ([Міністерство закордонних справ України](#)).

Глави української та американської дипломатії обговорили розвиток стратегічного партнерства України та США у політичній та безпековій сферах, посилення обороноздатності нашої держави у боротьбі проти російської агресії, підтримку США зусиль України у боротьбі з корупцією та зміцнення відкритої конкурентної економіки.

Сторони приділили окрему увагу шляхам дієвого залучення Сполучених Штатів до дипломатичних зусиль з мирного врегулювання російсько-українського збройного конфлікту у тісній координації з Німеччиною та Францією як сторонами Нормандського формату.

(...) Дмитро Кулеба та Ентоні Блінкен відзначили, що частковий відвід російських військ від кордонів з Україною не знімає загрози подальшого загострення з боку РФ та погодилися із потребою надалі уважно стежити за діями Росії.

Сторони приділили окрему увагу енергетичній безпеці Європи та України, відзначили спільність позицій щодо російського проекту газопроводу Північний потік-2. Вони висловили спільну зацікавленість у розвитку співпраці між Україною та США у сфері енергетики, зокрема водневої.

Сполучені Штати Америки у міжнародній політиці не оперують поняттями «червоних ліній», але водночас не приймають підходу, згідно з яким країни мають якісь сфери впливу або можуть силою змінити кордон свого сусіда ([Укрінформ](#)).

Державний секретар США Ентоні Блінкен:

Зрозуміло ось що, і це пов'язано з подіями 2014 року, – два важливі питання, коли йдеться про агресію Росії проти України. Перше і найголовніше – права українського народу, його суверенітет, цілісність території, демократія в Україні. Друге важливе питання – це глобальні принципи, які діють далеко за межами України. Йдеться, зокрема, про те, що підхід, згідно з яким країни мають якісь сфери впливу, мав відійти в минуле після Другої світової війни. Ми не приймаємо такий підхід.

Жодна країна не має права казати іншій країні, яку політику їй провадити, з ким співпрацювати.

Якщо ми допустимо безкарне порушення цих принципів, це стане сигналом не лише для Росії, але й для інших країн, – що правила не мають значення, що країни можуть поводитися як завгодно. Це – шлях до

міжнародної системи, яка розвалиться, це рецепт не для співпраці, а для конфлікту. Це – поганий рецепт, проти якого ми виступаємо.

Держсекретар США Ентоні Блінкен заявив, що мав продуктивний візит до Києва, де зустрівся з керівництвом України, представниками політикуму та громадянського суспільства ([Укрінформ](#)).

За його словами, Сполучені Штати готові рішуче протидіяти російській агресії, а також підтримувати реформи, необхідні для забезпечення суверенного, демократичного та процвітаючого майбутнього України.

Стратегічним курсом України є набуття повноправного членства України в Європейському Союзі та НАТО ([Укрінформ](#)).

Про це заявив Президент Володимир Зеленський під час Всеукраїнського форуму «Україна 30. Безпека країни».

Зеленський додав, що для цього передбачається досягти у максимально стислі строки достатньої взаємосумісності ЗСУ та інших складових сектору безпеки й оборони з відповідними структурами держав Альянсу і отримати запрошення до ПДЧ в НАТО.

Президент України Володимир Зеленський підписав указ, яким затвердив Положення про Центр протидії дезінформації ([Укрінформ](#)).

Відповідно до Положення, Центр протидії дезінформації підпорядкований Раді національної безпеки й оборони України. Загальне спрямування та координацію його діяльності здійснює секретар РНБО (...).

Президент України Володимир Зеленський подякував лідерам Польщі, Естонії, Латвії та Литви за підтримку територіальної цілісності та суверенітету України ([Укрінформ](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

Зараз приділялося багато уваги Україні, і постійно партнери підтримують Україну, нашу територіальну цілісність, наш суверенітет. Я вам всім вдячний. Сьогодні це дуже важливо, коли анексована частина української території, наш півострів Крим, і коли у нас іде війна на сході. Це і є війна в Європі. Тут дуже важливо, щоб ми були разом.

Польща та Естонія повинні демонструвати солідарність і підтримувати своїх партнерів на сході, зокрема Україну. Одним з механізмів підтримки Києва є допомога у рамках фондів Ініціативи Трьох морів (Тримор'я) ([Укрінформ](#)).

Про це під час спільної пресконференції у Варшаві з президентом Польщі Анджеєм Дудою повідомила у вівторок президентка Естонії Керсті Кальюлайд.

Експерти поліпшили оцінку ведення зовнішньої політики Президентом Володимиром Зеленським у першому кварталі 2021 року порівняно з попереднім кварталом ([Укрінформ](#)).

Про це свідчать результати експертного опитування «Політичний квартал: весна 2021» проведеного Фондом «Демократичні ініціативи» імені Льва Кучеріва.

Експерти оцінили діяльність Президента у сфері зовнішньої політики в першому кварталі року на 2,9 бала проти 2,2 бала у попередньому кварталі за п'ятибальною шкалою (...).

Глави МЗС Центральноєвропейської п'ятірки (Австрії, Словаччини, Словенії, Угорщини, Чехії) - та України обговорили питання вакцинації, забезпечення мобільності громадян і загрозу з боку Росії ([Укрінформ](#)).

За словами міністра закордонних справ України Дмитра Кулеби, учасники зустрічі зосередилися на двох основних питаннях, перше з яких стосувалося коронавірусу. Зокрема, глава української дипломатії розповів колегам, що пріоритетами України є вакцинація, забезпечення мобільності громадян, а також підтримка бізнесу, підприємців і експортерів.

Він зазначив, що другим питанням, на яке міністри звернули особливу увагу, було розгортання військ Росією на кордоні з Україною та на окупованих територіях.

Він також ознайомив колег з українською ініціативою «Кримська платформа».

Президент України Володимир Зеленський підписав указ «Про надання гуманітарної допомоги Республіці Індія» через складну епідситуацію з COVID-19 у цій країні ([Укрінформ](#)).

Міністерство закордонних справ України засуджує загострення ситуації у Східному Єрусалимі, Секторі Газа та Західному березі, яке призвело до людських жертв ([Укрінформ](#)):

Ракетні обстріли території Ізраїлю мають негайно припинитися. Визнаючи право Ізраїлю на самооборону, закликаємо усі сторони утриматися від ескалації насильства.

Міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба у рамках робочого візиту до Словаччини зустрівся із федеральним міністром з питань європейських та міжнародних справ Республіки Австрія Александром Шалленбергом ([Укрінформ](#)).

Міністри обговорили зміцнення відносин України та Австрії в політичній, безпековій, торговельній та інвестиційній сферах.

Зокрема, глави української та австрійської дипломатії намітили кроки для збільшення обсягів торгівлі та залучення інвестицій. Дипломати

відзначили, що поживлення контактів між діловими колами України й Австрії та реалізація нових інвестиційних проєктів сприятиме відновленню національних економік на тлі пандемії COVID-19 (...).

Міністр економіки, фінансів і відновлення Франції Брюно Ле Мер заявив, що поділяє занепокоєння України щодо проєкту будівництва трубопроводу «Північний потік-2» ([Укрінформ](#)).

Міністр економіки, фінансів і відновлення Франції Брюно Ле Мер:

Ми за підтримування українського транзиту в достатній кількості. Франція повністю підтримала укладення російсько-української транзитної угоди в грудні 2019 року, в якій ЄС став посередником, і ми дуже прихильні її виконанню.

Франція принципово виступає проти будь-якого іноземного втручання в енергетичну політику ЄС і його держав-членів. Нам вирішувати, як диверсифікувати наші постачання газу і як зміцнити енергетичну безпеку ЄС.

Україна і Франція підписали угоди на понад 1,3 млрд євро, зокрема щодо постачання електровозів, поліпшення водопостачання на Луганщині та якості питної води у Києві ([Укрінформ](#)).

Про це повідомив Прем'єр-міністр Денис Шмигаль. За його словами, укладені угоди передбачають реалізацію проєктів щодо постачання 130 електровозів компанією «Альстом» на суму до 900 млн євро; постачання 370 автодрабин для роботи на висотних будівлях на суму до 300 млн євро; поліпшення якості питної води в Києві на суму до 70 млн євро; поліпшення водопостачання в Луганській області.

Шмигаль наголосив, що всі проєкти передбачають локалізацію на українських підприємствах від 30% та вище, що сприятиме створенню тисяч нових робочих місць (...).

Держбюджет-2021: За січень-квітень до загального фонду надійшло 313,8 млрд грн, або 102,3 % від плану ([Урядовий портал](#)).

За оперативними даними Державної казначейської служби, у квітні 2021 року до загального фонду державного бюджету надійшло 94,1 млрд грн, розпис виконано на 96,9 % (-3,0 млрд грн).

Невиконання розпису відбулося через менший обсяг коштів (прибутку), перерахованого до бюджету Національним банком України за підсумками 2020 року (перераховано 24,4 млрд грн, враховано у бюджеті 33,0 млрд грн), що в той же час було частково компенсовано за рахунок перевиконання платежів ДПС та Держмитслужбою. (...)

У цілому до загального фонду державного бюджету за перші чотири місяці 2021 року надійшло 313,8 млрд грн, або 102,3 % від розпису звітного періоду (+6,9 млрд грн). За платежами, сплату яких до бюджету контролює Державна податкова служба, надходження становили 165,2 млрд грн, розпис

на січень-квітень виконано на 106,9 % (+10,7 млрд грн), Державна митна служба – 113,8 млрд грн, виконання становило 104,8 % (+5,2 млрд грн).

При цьому надходження єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування до Пенсійного фонду та фондів соціального страхування у січні-квітні 2021 року становили 106,4 млрд грн, що на 4,4 млрд грн перевищило очікувані (планові) показники ДПС на відповідний період. Із зазначеної суми 29,8 млрд грн надійшло у квітні (+ 3,7 млрд грн до очікуваних).

За оперативними даними ДКСУ за січень-квітень 2021 року видатки за загальним фондом державного бюджету становили 344,0 млрд грн, або 91,3 % від розпису звітного періоду. Фінансування соціальних видатків, видатків на оборону, на обслуговування боргу та субвенції і дотації місцевим бюджетам здійснювалось у повному обсязі відповідно до розпису на підставі платіжних доручень.

За січень-квітень 2021 року державний бюджет виконано з дефіцитом у розмірі 27,2 млрд грн, у тому числі загальний фонд – з дефіцитом у сумі 29,4 млрд грн, при розписі загального фонду звітного періоду у сумі 69,2 млрд гривень.

У свою чергу фактичні державні запозичення до загального фонду державного бюджету за січень-квітень 2021 року становили 170,1 млрд грн, або 88,3 % від запланованих на цей період. (...)

При цьому платежі з погашення державного боргу за січень-квітень 2021 року склали 141,9 млрд грн (99,1 % плану), платежі з обслуговування – 45,7 млрд грн (98,2 % плану).

Подолання наслідків пандемії COVID-19

МОЗ: Україна законотрувала 42 млн доз вакцин проти COVID-19 ([Міністерство охорони здоров'я України](#)).

Міністр охорони здоров'я Максим Степанов:

Україна законотрувала і вже до кінця 2021 року має отримати 42 млн доз вакцин. Це препарати за прямими контрактами між державою Україна й виробниками вакцин. Йдеться про 20 млн доз Pfizer, 2 млн доз AstraZeneca, 10 млн NovaVax та 1,9 млн доз Sinovac/CoronaVac. А також 8 млн доз вакцин від глобальної ініціативи Covax.

Це саме та кількість доз вакцин, якої буде достатньо для щеплення більшості дорослого населення України вже до кінця 2021 року. Мета МОЗ – доставити в Україну 48 млн доз препаратів для вакцинації 70 % українців.

(...) Протягом останніх 10 днів країна отримала 1 млн доз вакцин компанії Sinovac. У квітні у рамках глобальної ініціативи COVAX – 367 тис. AstraZeneca та 117 тис. доз Pfizer. Додатково 1,4 млн доз вакцин по COVAX очікуються вже до кінця травня. 500 тис. доз Pfizer за прямими контрактами мають прибути в Україну у травні-червні. (...).

Українські ковідні сертифікати дозволять подорожувати до ЄС в рамках безвізу ([Урядовий портал](#)).

Про це йшлося під час спільної наради Віце-прем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України Ольги Стефанішиної, Віце-прем'єр-міністра – Міністра цифрової трансформації Михайла Федорова, Міністра охорони здоров'я України Максима Степанова та представників низки інших органів.

Віце-прем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України Ольги Стефанішиної:

Свобода пересування – одна з ключових свобод у рамках нашої євроінтеграції та дії безвізового режиму Україна-ЄС. Тому Україна першою звернулася до Єврокомісії, щоб домовитися про сумісність українського та європейського Цифрового сертифікату про імунітет від COVID-19. Ми офіційно розпочали цей діалог і наразі робота кипить. Рішення потрібно приймати швидко, щоб уже цього літа українці могли вільно подорожувати до ЄС.

Основні параметри ковідних сертифікатів уже розробили у Міністерстві цифрової трансформації України. При оформленні документа, звісно, буде надаватися перевага електронній формі, зокрема формату QR-коду. При цьому всі персональні дані будуть надійно захищені. (...)

Персональні дані публічних осіб, надані для вакцинації проти COVID-19 залишковими дозами, знищено згідно з законодавством ([Міністерство охорони здоров'я України](#)).

Залишкові дози вакцин більше не можуть використовуватися для щеплення публічних осіб. Це передбачено наказом Міністерства охорони здоров'я України № 745 від 16.04.2021 про внесення змін до Дорожньої карти з вакцинації проти COVID-19.

Тому керуючись Законом України № 2297-VI «Про захист персональних даних» від 01.06.2010, департаменти охорони здоров'я областей та м. Києва знищили персональні дані публічних діячів, які ті надавали під час заповнення форми для запису на щеплення проти COVID-19 залишковими дозами.

11 березня 2021 року Міністерство охорони здоров'я наказом № 443 дозволило щепити залишковими дозами вакцини пріоритетні групи ризику з наступного етапу вакцинації. Якщо вакцинувати представників визначених груп із наступного етапу було неможливо, для популяризації вакцинації рекомендувалося залучати до щеплення публічних та громадських діячів.

Нові зміни до Дорожньої карти більше не передбачають такої можливості. Тепер для уникнення утилізації залишку вакцини від коронавірусної хвороби до щеплень залишковими дозами можна долучати лише осіб, визначених у першому та другому етапах вакцинації.

Зараз в Україні вакцинують пріоритетні групи з першого, другого і частково третього етапів, а саме медиків і працівників закладів охорони

здоров'я, мешканців та персонал будинків для літніх людей та спеціалізованих інтернатів, учасників Операції об'єднаних сил на сході України, соціальних працівників, священнослужителів, олімпійців і паралімпійців, які представлятимуть Україну на змаганнях в Токіо у 2021 році, освітян, які залучені до проведення зовнішнього незалежного оцінювання (ЗНО), співробітників патрульної поліції, Державної служби з надзвичайних ситуацій та прикордонників, а також людей віком від 65 років.

Міністр охорони здоров'я Максим Степанов: 500 тисяч доз вакцини CoronaVac прибули в Україну ([Міністерство охорони здоров'я України](#)).

500 тисяч доз вакцини CoronaVac прибули в Україну.

Попри дефіцит вакцин у світі, ми робимо все можливе, аби забезпечити громадян України вакцинами. Згідно з домовленостями і контрактами, щотижня плануємо отримувати нові надходження вакцин. Хочу нагадати, що всі вакцини безпечні і ефективні. Це наш шанс врятувати своє здоров'я і повернутися до нормального життя.

Перша партія вакцини CoronaVac прибула в Україну 25 березня у розмірі 200 тисяч доз, щеплення нею розпочалося 13 квітня. Загалом Україною законтрактовано 1 мільйон 915 тисяч доз вакцини CoronaVac компанії Sinovac Biotech. Крім того, в Україні використовують вакцини виробників Pfizer та AstraZeneca (Covishield, SKBio).

Україна отримає додаткові 10 млн доз вакцини Pfizer ([Міністерство охорони здоров'я України](#)).

МОЗ домовився про постачання вдвічі більшої партії вакцин Pfizer протягом поточного року. Відповідний контракт з американською компанією підписав очільник міністерства Максим Степанов. Переговори були важкими, але результат того вартий. У сумі законтрактованих вакцин вистачає для того, щоб щепити більшість українців цього року.

Міністр охорони здоров'я України Максим Степанов:

Після довготривалих і важких переговорів із компанією Pfizer ми досягли домовленості на постачання додаткових 10 млн доз. Сьогодні вночі підписали відповідний контракт. Тобто загалом ми отримаємо 20 млн (якщо бути точним, то 20 млн 1150) доз вакцини Pfizer протягом цього календарного року.

Переговори з компанією Pfizer розпочалися ще в серпні минулого року й були досить напруженими. Ситуація зрушила з мертвої точки після того, як до них долучилися дипломатичні установи США та України й особисто міністр охорони здоров'я США Алекс Азар.

Очільник МОЗ наголосив, що пришвидшила підписання контракту розмова українського Президента Володимира Зеленського з гендиректором Pfizer.

(...) Згідно з домовленостями, перші постачання з цього контракту – 500 тис. доз – Україна отримає вже в травні-червні, 4,5 млн доз – у третьому кварталі (липень-вересень), решта – 15 млн доз – у четвертому кварталі цього року.

Мінекономіки: Вже 600 млн грн спрямовано на виплату «карантинних» 8 тисяч грн ([Урядовий портал](#)).

Міністр розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України Ігор Петрашко:

Станом на 6 травня вже 600 млн грн були направлені на виплату державної допомоги 75 тисячам найманих працівників та підприємців, діяльність яких була призупинена через посилення карантинних обмежень у «червоних» зонах. Зокрема, 380 млн грн були спрямовані на допомогу найманим працівникам, а 220 млн грн – ФОПам.

Президент Володимир Зеленський привітав домовленості з компанією Pfizer на постачання в Україну додаткових 10 млн доз вакцини від коронавірусної хвороби COVID-19 ([Укрінформ](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

Це справді чудовий результат. Тепер завдання держави – забезпечити вакцинацію максимальної кількості громадян.

Це єдина можливість подолати пандемію, повернутися до нормального життя й назавжди забути про карантини.

Уряд розподілив майже мільярд гривень між місцевими бюджетами для боротьби з наслідками COVID-19 у школах, зокрема на закупівлю ноутбуків для вчителів, щоб вони могли викладати дистанційно і поліпшували навички ([Укрінформ](#)).

Заступник міністра освіти з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації Артур Селецький:

За цей період, за ці короткі вісім місяців багато чого зроблено. Впроваджено електронні щоденники і журнали, ними вже користуються понад 300 шкіл. Вони безкоштовні.

Мінцифри на допомогу вчителям розробило освітні серіали «Цифрові навички для вчителів», «Карантин-сервіс для вчителів», «Інтерактивне навчання та інструменти та технології для цікавих уроків». Ці серіали переглянули більш ніж 50 тис. вчителів.

Якщо минулого року у цей період ми хвилювалися, щоб взагалі вчителі уроки проводили, то на сьогодні ми вже боремося за якість уроків, ми контролюємо відвідування дітей, ми можемо зайти на будь-який урок. Для цього розробники зробили певні алгоритми у кожній школі.

Станом на 11 травня Київ та 16 областей віднесені до жовтої зони епіднебезпеки, у помаранчевій зоні епідемічної небезпеки перебувають

вісім областей. Перевищення рівня госпіталізацій хворих на коронавірусну інфекцію не зафіксовано в жодній з областей (Укрінформ).

У помаранчевій зоні епідемічної небезпеки перебувають вісім областей: Волинська, Донецька, Житомирська, Кіровоградська, Луганська, Миколаївська, Тернопільська, Черкаська.

Станом на 10 травня показник госпіталізацій хворих на коронавірусну хворобу вище за визначений у 60 на 100 тис. населення не зафіксовано в жодному регіоні.

Україна отримала позику Світового банку в рамках ініціативи справедливого розподілу вакцин від коронавірусу у світі COVAX (Укрінформ).

Світовий банк схвалив виділення Україні позики 90 мільйонів євро для закупівлі вакцин від коронавірусу в рамках глобальної ініціативи COVAX.

У Києві та 7 областях показник кількості активних хворих на коронавірусну хворобу перевищує загальнодержавний рівень (Укрінформ).

Перевищення загальнодержавного показника кількості активних хворих зафіксоване у Вінницькій, Волинській, Житомирській, Одеській, Харківській, Черкаській, Чернігівській областях.

Пенсійний фонд України профінансував уже 800 мільйонів гривень допомоги застрахованим особам у розмірі 8 тис. грн (Укрінформ).

Станом на 11 травня 2021 року Пенсійним фондом України профінансовано 800,0 млн грн для забезпечення виплати допомоги відповідно до постанови Кабінету Міністрів України.

Безпекова ситуація

Загроза в Азовському морі у зв'язку з перекиданням Росією сил з Каспійського моря є безпрецедентно великою (Укрінформ).

Міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба:

Є велика зараз загроза в Азовському морі. Вона є безпрецедентно великою. Перекидання кораблів з Каспійського моря в Азов – це і суттєва безпекова загроза, і, в принципі, крок до взяття цього морського простору під контроль. Тому всі інструменти, які в нас є (і двосторонні, і на міжнародних майданчиках), задіяні.

На жаль, життя показує, що іноді силу можна зупинити тільки силою. І тому ми також працюємо, допомагаємо Міноборони в зміцненні ВМС України.

США разом з партнерами по НАТО та країнами «Великої сімки» працюють над тим, щоб Україна могла захистити себе від агресії Росії ([Укрінформ](#)).

Державний секретар США Ентоні Блінкен:

Ми активно розглядаємо можливість підвищення співпраці та допомоги Україні щодо безпеки.

Ми також обговорили питання дипломатії, Мінський процес та зобов'язань в рамках цієї угоди і намагаємося знайти можливості, яким чином можна сприяти дипломатії. Однак Росія продовжує відмовлятися діяти в рамках доброї волі. Це стосується і Криму, і Донбасу. Важливо відновити в першу чергу контроль над кордонами, територіальну цілісність і суверенітет в рамках законних кордонів України.

Кількість російських військових зменшилась тільки в окупованому Криму, вздовж кордонів України такого зменшення не помітно ([Укрінформ](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

Було збільшення як контингенту, так і техніки на тимчасово окупованому півострові Крим і на тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської областей, а також було збільшення військових та техніки вздовж лінії кордону між Росією та Україною. Із цього всього, із цих десятків тисяч людей і техніки ми бачимо на сьогодні, те, що ми відзначаємо, і ми, і наша розвідка, і наші професійні військові, тільки 3,5 тисячі військових, які почали відведення і пішли з території тимчасово окупованого півострова Крим. Більше ніде поки що зменшення не бачимо. Тому імовірна загроза може бути.

Безпекова ситуація в Україні повинна залишатися у центрі уваги світу ([Укрінформ](#)).

Під час дискусії п'ятох президентів у рамках відзначення у Варшаві 230-річчя конституції Речі Посполитої **президентка Естонії Керсті Кальюлайд** повідомила:

У цьому році кожен займався кризою, пов'язаною з коронавірусом, але, можливо, не кожен звертав увагу на те, що діється на українському кордоні, що відбувається у Грузії. Можливо, увесь світ хотів би часом про це забути. Ми повинні звертати увагу на ці події, це має залишатися у центрі нашої уваги.

Високий Представник ЄС Жозеп Боррель і держсекретар США Ентоні Блінкен у рамках зустрічі міністрів закордонних справ «Великої сімки» у Лондоні провели двосторонні переговори ([Укрінформ](#)).

У ході переговорів серед інших найважливіших міжнародних проблем порушували тему безпеки та концентрації російських військ поблизу кордонів України та в окупованому Криму.

Вони також обговорили відносини з Росією у світлі нещодавнього військового нарощування Росії у незаконно анексованому Криму та на кордонах з Україною (...).

Проекту «Стіна» немає, але інженерно-технічне облаштування кордону з Російською Федерацією продовжується ([Укрінформ](#)).

Голова Державної прикордонної служби України Сергій Дейнеко:

За весь час робіт облаштовано близько 400 км протитанкового рову, 330 км рокадної дороги, 70 км колючого дроту і 100 км металевого паркану.

Треба розуміти, що немає такої стіни, яка б нас надійно захистила, стала своєрідним саркофагом від російських «Іскандерів» і танків. Такої стіни не існує. Єдиною стіною може бути готовність до самопожертви і мужність наших воїнів ЗСУ, Нацгвардії, Держприкордонслужби та всіх інших сил безпеки і оборони (...).

Після оголошення про відведення військ від кордону з Україною Росія повинна здійснити конкретні дії на місцях, у тому числі відвести техніку ([Укрінформ](#)).

У Євросоюзі вкотре закликали РФ виконати рекомендації відповідно до Віденського документа, висловлені державами-учасницями ОБСЄ на спільному засіданні Постійної ради та Форуму безпекового співробітництва 14 квітня.

Євросоюз також запевнив у своїй рішучій підтримці переговорів у «нормандському форматі» та у рамках Тристоронньої контактної групи з метою мирного врегулювання конфлікту, яке має бути здійснене «при повній повазі суверенітету та територіальної цілісності України».

Флагман Морської охорони Держприкордонслужби зустрів корабель Берегової охорони США HAMILTON на відстані понад 100 морських миль від Одеси. При цьому три російських кораблі здійснювали поруч небезпечні маневри та створювали перешкоди ([Укрінформ](#)).

За планом спільних навчань кораблі прикордонних відомств США та України на переході морем відпрацьовували злагодженість дій у міжнародній тактичній групі. Елементи спільного маневрування із нарощуванням складності, в тому числі й з відбиттям повітряного нападу, майже не довелось імітувати.

Кораблі країни-агресорки то оголошували вигадані координати закритих районів, вимагаючи залишити їх, то небезпечно маневрували і намагалися штучно звузити зону маневру для українського й американського кораблів. Не відповідали на виклики на зв'язок по каналах міжнародної морської безпеки. Зухвале порушення норм міжнародного морського права ретельно зафіксовано і задокументовано українськими прикордонниками.

Президент України Володимир Зеленський відзначає зменшення кількості снайперських пострілів на сході України в районі ООС ([Укрінформ](#)).

Про це глава Української держави сказав під час пресконференції з Державним секретарем США Ентоні Блінкеном, який перебуває з візитом в Україні.

Водночас Зеленський підкреслив, що спостерігається «збільшення БПЛА з боку сепаратистів, з боку тимчасово окупованого Донбасу».

Президент України Володимир Зеленський на зустрічі з Держсекретарем США Ентоні Блінкеном обговорили питання окупації українських територій і, зокрема, Північного потоку-2 ([Укрінформ](#)).

Президент підкреслив, що питання Північного потоку-2 є дуже «чутливим» для України. За його словами, в Європі є різні позиції щодо цього проєкту.

Президент України Володимир Зеленський провів телефонну розмову з сенатором США, співголовою Українського кокус у Сенаті Робертом Портманом, в якій, зокрема, поінформував сенатора про ситуацію на Сході ([Укрінформ](#)).

Зеленський зазначив, що є певні позитивні зміни, менше снайперського вогню, а тому менше загиблих за останні дні. Однак глава держави наголосив, що так і не вдалося досягти домовленостей з Росією щодо режиму повного припинення вогню, тож ситуація й надалі залишається небезпечною.

Президент висловив слова подяки за виділені в бюджеті Сполучених Штатів на поточний рік асигнування для реалізації програм допомоги Україні в обсязі понад 700 мільйонів доларів США, з яких майже 400 мільйонів піде на потреби національної безпеки та оборони.

Державний секретар США Ентоні Блінкен обговорював українське питання на кожній двосторонній зустрічі, які відбулися на полях засідання G7 у Великій Британії ([Укрінформ](#)).

Державний секретар США Ентоні Блінкен:

На кожній двосторонній зустрічі ми проходили різними підтемами – Україною, наприклад, де ми всі погодилися й висловили солідарність з Україною на тлі російської агресії, що є зовнішньою загрозою, яка постала перед ними; а також внутрішньої агресії, де вони (українці – ред.) мають справу з корупцією та проблемами подальшого просування у процесі реформ.

Міністри закордонних справ України, Бельгії, Нідерландів та Люксембургу під час перемовин у Києві обговорили додаткові дії по стримуванню Росії, підтримку українських реформ та Кримську платформу ([Укрінформ](#)).

Міністр закордонних справ Дмитро Кулеба:

Ми говорили про те, що ЄС та його окремі країни-члени можуть зробити додатково, щоб стримати Росію. Ми говорили про підтримку українських реформ. Ми говорили про Кримську платформу, і ми чекатимемо гостей з Бельгії, Нідерландів та Люксембургу та їхню участь у цій платформі.

Ми продовжуємо працювати над усіма питаннями, які ми сьогодні обговорювали, починаючи від протидії російській агресії та сприянню європейській інтеграції України і закінчуючи протидією пандемії COVID-19 та приєднанням України до Стамбульської конвенції.

Оголошене Росією закриття окремих районів Чорного моря буде порушенням суверенітету України й може дестабілізувати безпекову ситуацію в усьому регіоні ([Укрінформ](#)).

Заява Євросоюзу, виголошена під час онлайн-засідання Постійної ради ОБСЄ 6 травня.

У заяві нагадується про непохитну підтримку Євросоюзом суверенітету, територіальної цілісності, єдності та незалежності України у межах її міжнародно визнаних кордонів. ЄС закликає Росію діяти аналогічним чином. Також наголошено, що Європейський Союз залишатиметься відданий політиці невизнання анексії Росією Криму, у тому числі шляхом обмежувальних заходів.

Сполучені Штати підтверджують підтримку України на тлі російської агресії та висловлюють готовність посилювати партнерство у сфері безпеки й оборони ([Укрінформ](#)).

Про це заявила за результатами візиту держсекретаря Блінкена до Києва заступниця речника Держдепартаменту США Джалін Портер.

Крім того, Портер підкреслила, що Сполучені Штати продовжать працювати з Україною «для досягнення нею євроатлантичних прагнень, аби всі українці мали право на процвітаюче майбутнє».

Водночас вона нагадала про необхідність для України подальшого прогресу в проведенні реформ, а також у боротьбі з внутрішніми загрозами, які створює корупція.

Європейський Союз вчиться в Україні не лише протистояти Росії у військовій сфері, а й протидіяти кампаніям дезінформації та кібератакам ([Укрінформ](#)).

Посол ЄС в Україні Матті Маасікас відзначив, що міжнародна підтримка України, її суверенітету та територіальної цілісності в межах міжнародно визнаних кордонах є надзвичайно сильною і базується на спільних цінностях та міжнародному праві.

Він додав, що ЄС робить усе можливе, щоб підтримати Україну на економічному та політичному рівні. У цьому контексті дипломат нагадав, що

Євросоюз пов'язав свою політику щодо РФ з Мінськими домовленостями, і запевнив, що санкції діятимуть до повного їх виконання Росією.

Президент Володимир Зеленський заявив, що ескалація на сході України зупинилась, але гарантувати неможливість масштабного вторгнення не можна ([Укрінформ](#)).

Про це він сказав під час спілкування з журналістами на Всеукраїнському форумі «Україна 30. Безпека країни».

Президент Володимир Зеленський звернув увагу на значне зменшення кількості обстрілів з боку ворога на адресу українських військовослужбовців. За його словами, водночас провокаційні постріли нікуди не ділися.

Президент подякував усім країнам–партнерам, які вплинули на ситуацію біля державних кордонів України, де РФ розміщувала свою війська.

Президент Володимир Зеленський переконаний, що світ не готовий до нової повномасштабної війни, й Росія не може піти на повномасштабну та потужну ескалацію проти України ([Укрінформ](#)).

Про це він заявив під час інтерв'ю кільком телеканалам у рамках Всеукраїнського форуму «Україна 30. Безпека країни».

Президент наголосив, що Україні боятися нема що і нема кого, адже, за його словами, ми на своїй землі і захищаємо її.

США і надалі допомагатимуть Україні у реалізації мети стати членом НАТО та зміцненні безпеки ([Укрінформ](#)).

Про це заявила тимчасова повірена у справах США в Україні Крістіна Квін у виступі на форумі «Україна 30. Безпека країни».

Вона додала, що приєднання України до Програми партнерства розширених можливостей НАТО є ще одним етапом шляху до членства в Альянсі.

У цьому контексті Квін наголосила також на критичній важливості продовження реформ в Україні для ефективного захисту суверенітету і територіальної цілісності України.

Росія використовує корупцію, намагаючись підірвати український суверенітет зсередини, вважає державний секретар США Ентоні Блінкен ([Укрінформ](#)).

Державний секретар США Ентоні Блінкен:

Україна має агресію ззовні, з боку Росії, але також і зсередини – з точки зору корупції, яка потенційно роз'їдає її демократію, й олігархів, котрі просувають власні інтереси, а не інтереси українського народу. Корупція - це інструмент, який Росія використовує, намагаючись підірвати український суверенітет зсередини.

За даними Служби безпеки України, бойовий і чисельний склад ударного угруповання військ РФ на кордоні з Україною на сьогодні становить близько 100 тисяч осіб ([Укрінформ](#)).

Про це голова СБУ Іван Баканов заявив на Всеукраїнському форумі «Україна 30. Безпека країни».

Він наголосив, що РФ використовує Україну як полігон «у реалізації своїх якихось неймовірних задумів».

За словами голови СБУ, на сьогодні ситуація дещо стабілізувалась, але необхідно усвідомити, що «РФ відвела лише частину армії, загроза нікуди не поділась» (...).

Військовослужбовці морської охорони Державної прикордонної служби України у середу, 12 травня, виявили перебування неподалік міста Чорноморськ Одеської області російського ракетного корвета «Павло Державін» ([Укрінформ](#)).

Після виявлення невідомого об'єкта прикордонники за допомогою радіолокатора берегового прикордонного поста опитали його по радіоканалу і отримали відповідь, що це «Бугіль 363».

Російський корвет після виявлення радіолокатором вирушив у напрямку Кримського півострова (...).

Міжнародна підтримка України

Євросоюз має зберігати єдність перед глобальним викликом, який виходить від Російської Федерації, та підвищувати у цьому контексті стійкість України та усього Східного партнерства ([Укрінформ](#)).

Про це на пресконференції за підсумками Ради міністрів ЄС із загальних справ заявив віцепрезидент Єврокомісії Марош Шефчович.

Посольство США в Україні у неділю закликала Росію повернути Україні повний контроль над півостровом Крим ([Укрінформ](#)).

Президент України Володимир Зеленський дуже чекає польського колегу Анджея Дуду та його дружину на першому саміті Кримської платформи ([Укрінформ](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

Я дійсно запросив (Президента Польщі на саміт Кримської платформи - ред.), пан Президент сказав, що буде, і я дуже його чекаю з першою леді, пані Агатою, на першому саміті Кримської платформи у дні 30-річчя нашої незалежності, незалежності України. Для нас також це буде дуже важливо, тому що це буде перший важливий саміт, де будуть наші друзі і партнери, саміт, який пов'язаний саме з деокупацією українського півострова Крим.

Володимир Зеленський під час зустрічі з Ентоні Блінкеном передав на розгляд американської сторони один новий елемент стратегії врегулювання збройного конфлікту на сході України ([Укрінформ](#)).

Міністр закордонних справ Дмитро Кулеба:

Стратегія потрібна. Сьогодні президент озвучив один новий елемент і передав його на розгляд американської сторони – що можна зробити з Донбасом. Такої прямо комплексної нової стратегії немає, але логіка, яку ви озвучили, в переговорах присутня.

«Склад «нормандського формату» – це інша історія. Навіть не входячи формально до формату, США мають достатньо можливостей допомогти з цим процесом, і останні тижні це продемонстрували.

Державний секретар Ентоні Блінкен під час візиту до Києва підтвердив, що США на саміті «Кримської платформи» будуть представлені на високому рівні ([Укрінформ](#)).

Міністр закордонних справ Дмитро Кулеба:

Сполучені Штати під час цього візиту підтвердили: перше - вони повністю підтримують ініціативу «Кримської платформи», друге - вони будуть представлені на високому рівні на саміті «Кримської платформи», третє – вони заохочують і закликають інші країни так само підтримувати «Кримську платформу» і брати участь в її роботі.

Сполучені Штати повною мірою підтримують ініціативу України «Кримська платформа» й докладатимуть зусиль разом із партнерами, щоб вона мала успіх та привернула міжнародну увагу до наслідків окупації РФ українського півострова ([Укрінформ](#)).

В.о. помічника держсекретаря США Філіп Рікер:

Ми із задоволенням чекаємо, щоб підтримати запуск Україною ініціативи «Кримська платформа».

І це буде дійсно чудовою можливістю привернути міжнародну увагу до стратегічних наслідків російської окупації й мілітаризації Криму, у тому числі масштабних наслідків для безпеки в Чорному морі.

Заступниця міністра закордонних справ України Еміне Джапарова обговорила з держсекретарем МЗС Естонії Йонатаном Всеівовим питання підготовки до інавгураційного саміту Кримської платформи та можливості залучення естонських науковців та аналітиків до діяльності її експертної мережі ([Укрінформ](#)).

Під час зустрічі Джапарова висловила щиру вдячність керівництву Естонії за підтримку суверенітету, територіальної цілісності та євроатлантичних прагнень України: «Ваш візит до Києва є надзвичайно важливим свідченням солідарності між Естонією та Україною, яку ми високо цінуємо».

Джапарова також детально поінформувала естонського колегу про ситуацію в тимчасово окупованому Криму, наголосивши на проблемі дезінформації, антиукраїнської пропаганди та мілітаризації освіти (...).

Комітет міністрів Ради Європи ухвалив рішення щодо ситуації з правами людини в окупованому Росією Криму ([Укрінформ](#)).

Комітет міністрів Ради Європи вкотре підтвердив незмінність позиції стосовно підтримки незалежності й суверенітету нашої держави та закликав Російську Федерацію відновити територіальну цілісність України у її міжнародно визнаних кордонах. Ухвалення рішення «Ситуація з правами людини в Автономній Республіці Крим та місті Севастополь (Україна)» підтвердило, що питання Криму і надалі перебуватиме у центрі посиленої уваги Комітету міністрів – головного керівного органу цієї Організації.

У рішенні міститься заклик до РФ звільнити усіх незаконно утримуваних громадян України, а також зняти незаконну заборону на діяльність Меджлісу кримськотатарського народу.

Вільнюс ніколи не визнає окупації Росією частини території України і діятиме у напрямку деокупації цих територій ([Укрінформ](#)).

Про це під час святкового виступу в Сеймі Польщі з нагоди 230-річчя ухвалення конституції Речі Посполитої заявив **президент Литви Гітанас Науседа**:

Мобілізація збройних сил Росії на кордоні з Україною і воєнні дії на сході України, які здійснюються нелегальними групами, які підтримує Москва, свідчать про тиск і розпалювання військової напруги як рушія політичного впливу. Хочу підкреслити, що Литва ніколи не визнає нелегальну анексію Криму і діятиме у напрямку завершення фактичної окупації східної частини України.

Адміністрація президента США Джо Байдена підтримує вступ України до НАТО: у Вашингтоні вважають, що двері Альянсу мають залишатися відкритими для охочих ([Укрінформ](#)).

Заступниця речника Білого дому Карін Жан-П'єр:

Адміністрація Байдена віддана тому принципу, щоб двері НАТО залишалися відкритими для охочих, якщо вони виконають зобов'язання для вступу і зроблять внесок у посилення євроатлантичної безпеки.

Учасники Ради міністрів ЄС із закордонних справ обговорили ситуацію, що склалася у зв'язку із концентрацією російських військ в окупованому Криму, та можливі шляхи деескалації напруги ([Укрінформ](#)).

Високий представник ЄС Жозеп Боррель:

Ми розглянули російське військове нарощування в незаконно анексованому Криму та на кордонах України, обговорили деескалацію

напруги та імплементацію Мінських угод, як єдиний шлях вперед у напрямку до тривалого політичного рішення. Але залишається незрозумілим, чи хоче Росія повною мірою долучатися у цьому сенсі. При цьому «незрозуміло» - це м'яке слово.

З моєї точки зору, Супутниковий центр ЄС є дуже важливим активом для наших інституцій та агентств, для країн-членів, для наших місій і операцій, він надає нам можливість критично важливого геополітичного аналізу. Він також надає нашим партнерам, таким як ОБСЄ, Україна, або (Місія) ООН в Лівії безцінні зображення того, що відбувається на землі.

США доклатимуть дипломатичних зусиль для припинення окупації Росією українського Криму, а також інших незаконних дій РФ на території України ([Укрінформ](#)).

Прессекретар Державного департаменту США Нед Прайс:

Ми багато говорили про російську агресію, про залякування, до яких вдається Москва, ми також обговорювали корупцію та необхідність реформ. Це потрібно для того, щоб Київ, українці змогли рухатися вперед, для реалізації євроатлантичних прагнень, яким віддані і народ, і керівництво країни.

Міністри закордонних справ «Великої Сімки» закликали Росію до деескалації на кордоні з Україною і привітали ініціативу України щодо створення Міжнародної Кримської платформи ([Укрінформ](#)).

Про це йдеться у комюніке за результатами зустрічі голів МЗС G7 у Лондоні.

У ньому міністри підтверджують свою підтримку незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України в її міжнародно визнаних кордонах, включаючи її територіальні води. Вони закликають Росію дотримуватися принципів та зобов'язань ОБСЄ, які вона взяла на себе, щодо прозорості своїх військових сил та діяльності, в тому числі шляхом вирішення конкретних проблем та питань, порушених згідно з пунктом III Віденського документа.

Міністри МЗС висловлюють глибоке занепокоєння діями Росії щодо блокування доступу до частин Чорного моря, зокрема поблизу незаконно анексованого Криму та Керченської протоки, перешкоджаючи доступу до українських портів в Азовському морі. Водночас вони вітають позицію України щодо стриманості та дипломатичного підходу в цьому контексті (...).

Українці сповідують із країнами ЄС та НАТО однакові цінності, а тому потрібно проявити з ними солідарність ([Укрінформ](#)).

Президент Латвії Егілс Левітс:

Україна – частина конституційної системи, річницю якої ми сьогодні святкуємо. Українці, український народ, сповідують ті ж самі цінності, які

підтримуємо ми, як країни ЄС та НАТО. Ми маємо нести спільну відповідальність і протягнути руку допомоги Україні, показати солідарність з українським, а також і білоруським народом, у захисті своїх прав і своїх цінностей.

Президенти України і Польщі Володимир Зеленський і Анджей Дуда підписали у Варшаві після завершення двосторонньої зустрічі спільну декларацію про підтримку Варшавою європейських прагнень Києва ([Укрінформ](#)).

Президент Польщі Анджей Дуда:

Наша сьогоднішня двостороння зустріч завершилася підписанням спільної декларації про європейську перспективу для України, тобто приналежність до ЄС. У цьому питанні Польща весь час безперервно підтримує Україну.

Україна здійснює трансформацію, яка реально наближає її до отримання членства в Євросоюзі ([Укрінформ](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

Українці вже впливають на нашу спільну європейську долю. Саме на нашій землі вирішується, яким буде майбутнє Європи. Ми забезпечимо повноцінну інтеграцію України до співдружності європейських країн, і це засвідчить, що базові цінності свободи, демократії та рівності на нашому континенті є ключовими елементами масштабного прогресу та розвитку.

Україна має право в майбутньому стати членом Євросоюзу, і Польща підтримуватиме її на цьому шляху ([Укрінформ](#)).

Про це йдеться у спільній декларації, підписаній 3 травня Володимиром Зеленським і Анджеем Дудою.

Президент Польщі та Президент України відзначили намір України подати у майбутньому заявку на членство в ЄС після імплементації положень Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, за умови дотримання Копенгагенських критеріїв, та домовилися, що Польща підтримає Україну в цьому питанні.

Декларація про європейську перспективу України, підписана Президентом України і Латвії Володимиром Зеленським та Егілсом Левітсом, закріплює домовленості про те, що Латвія підтримає заявку України на членство у Європейському Союзі ([Укрінформ](#)).

Заступник керівника Офісу глави держави Ігор Жовква:

У цій двосторонній декларації йдеться про багато важливих речей з точки зору євроінтеграції України. Йдеться про прогрес України у виконанні Угоди про асоціацію з ЄС, а також про підтримку Латвією її оновлення. Йдеться про підтримку Латвією оновлення політики Східного партнерства в контексті ще більших євроінтеграційних прагнень України (...).

Євроінтеграційний курс України

Попередня оціночна місія ЄС представила звіт щодо готовності України до укладання «промислового безвізу» ([Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України](#)).

За результатами семи місяців роботи попередньої оціночної місії ЄС у Мінекономіки представлено заключний звіт щодо готовності інфраструктури якості України до укладення Угоди АСАА, так званого «промислового безвізу».

Заступник Міністра розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України – Торговий представник України Тарас Качка:

Експертна робоча група провела загалом 18 онлайн-засідань, за результатами яких надано низку рекомендацій. Йдеться про необхідність розширення переліку документів ЄС для оцінки з метою укладання Угоди АСАА, новий формат Таблиць відповідності законодавства України актам законодавства ЄС та удосконалення перекладів. Разом з тим, європейські експерти зазначили, що за останні 10 років Україна досягла значних результатів у впровадженні актів законодавства ЄС в пріоритетних секторах.

(...) За результатами сьогоднішньої зустрічі від європейської сторони очікується офіційне завершення роботи попередньої оціночної місії ЄС. Наступним кроком буде початок роботи з отримання Мандату на проведення переговорів щодо укладення Угоди АСАА.

Президент України Володимир Зеленський затвердив Річну національну програму під егідою Комісії Україна-НАТО на 2021 рік (РНП) ([Урядовий портал](#)).

Віце-прем'єр-міністр з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України Ольга Стефанішина:

Ця Програма описує реформи, визначає їх стратегічну мету, цілі та пріоритетні завдання для реалізації стратегічного курсу держави на набуття повноправного членства України в НАТО.

Головний акцент РНП зосереджено на зусиллях держави щодо забезпечення здоров'я, безпеки та добробуту людини.

Окрему увагу приділено питанням поглиблення взаємодії України з Альянсом у рамках Програми розширених можливостей НАТО.

РНП – важливий інструмент для успішного впровадження євроатлантичної політики та реформ. До отримання Україною ПДЧ, РНП залишається нашою дорожньою картою до членства в НАТО.

Віце-прем'єр-міністр з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України Ольга Стефанішина: Україна очікує, що НАТО сформує дорожню карту для України з метою реалізації політики відкритих дверей ([Урядовий портал](#)).

Україна готова до нового кроку у відносинах з НАТО та очікує, що Північноатлантичний Альянс сформує для країни дорожню карту матеріалізації політики відкритих дверей.

Україна і Грузія мають отримати відповіді на питання, які були окреслені в Декларації Бухарестського саміту 13 років тому.

Сьогодні ми лише маємо привести у відповідність це рішення, прийняте свого часу з приводу євроатлантичної перспективи України і Грузії. (...) Робота з реалізації стратегічних та національних пріоритетів у сфері безпеки і оборони, а також щодо набуття повноправного членства в НАТО відбувається на щоденній основі.

Сподіваємось, що найближчим часом ця робота знайде відгук у прийнятті рішень щодо запрошення України до наступного етапу зближення з Альянсом і демонстрації політичної солідарності з курсом для України.

Наразі серед країн-членів ЄС не існує консенсусу щодо можливості членства України в ЄС, але домовленості, що укладені між ЄС і Україною, зокрема Угода про асоціацію, надають дуже важливі інструменти у наближенні України до ЄС у вимірі стандартів та регуляторних правил ([Укрінформ](#)).

Посол ЄС в Україні Матті Маасікас:

Рішення щодо членства мають прийматися членами ЄС одногolosно. Це дуже добре правило для будь-якого клубу, щоб усі могли почуватися зручно. На цей момент усе ще не існує консенсусу між країнами-членами ЄС з надання цієї, як ми називаємо її на сленгу ЄС – Європейської перспективи, що означає обіцянку – якщо країна-кандидат виконає всі критерії, тоді вона може стати членом... Але Угода про асоціацію дуже широка, щоб перетворити Україну на набагато більш європейську країну у вимірі стандартів, регуляторних правил та політики (...).

Учасники другого засідання українсько-угорської міжвідомчої робочої групи з питань освіти обговорили проєкт міжурядової угоди про взаємне визнання документів про освіту та наукові ступені ([Укрінформ](#)).

Учасники засідання обговорили питання забезпечення освітніх потреб угорської національної меншини в Україні, що регулюються відповідно до освітнього законодавства України (...).

Стан оборонної галузі

Президент України Володимир Зеленський підписав указ «Про Річну національну програму під егідою Комісії Україна — НАТО на 2021 рік» ([Укрінформ](#)).

Згідно з указом, Кабінету Міністрів України доручено затвердити у 20-денний строк заходи з виконання Річної національної програми під егідою

Комісії Україна — НАТО на 2021 рік та показники ефективності виконання Річної національної програми під егідою Комісії Україна — НАТО на 2021 рік (...).

Всеукраїнський форум «Україна 30. Безпека країни» присвячений обговоренню стратегії захисту і оборони держави ([Укрінформ](#)).

Президент України - Верховний головнокомандувач Збройних сил Володимир Зеленський відкрив форум. Він розповів про основні засади Стратегії національної безпеки України.

Форум тривав 11-13 травня.

Корабельно-катерна група у складі підрозділу військових моряків і курсантів Військової академії Одеси відпрацювала в Чорному морі висадку морського десанту й ведення морського бою з умовним противником ([Укрінформ](#)).

Під час виходу в море корабельно-катерна група провела низку навчальних вправ з бойовими стрільбами, а також відпрацювала курсові завдання та ряд залікових вправ, серед яких ведення морського бою, керування кораблем у складних метеорологічних умовах, боротьба за живучість корабля тощо.

Стратегія воєнної безпеки передбачає всеохоплюючий підхід оборони України і є довгостроковим стратегічним документом, що розрахований на період до 10 років ([Укрінформ](#)).

За словами **міністра оборони Андрія Тарана**, Україна не ставить за мету досягти воєнний паритет з противником шляхом «тотальної мілітаризації» держави, адже це виснажливо для економіки.

Таран також відзначив, що серед основних чинників, які наразі впливають на воєнну безпеку України, є руйнування системи міжнародної безпеки, посилення боротьби за ресурси, загострення конфліктів і поширення тероризму. (...).

Росіяни провокують постійно ЗСУ України, зокрема на морських ділянках ([Укрінформ](#)).

За словами Головнокомандувача Збройних сил України генерал-полковника Руслана Хомчака, іійськово-морські сили ЗСУ мають право реагувати на провокації у повному об'ємі, що прописано у них – навіть до застосування зброї. Водночас він зауважив, що треба розуміти, що можливості наших ВМС і сил ВМС РФ неспіврозмірні наразі.

За його словами, зараз йде активна розбудова ВМС ЗСУ – і баз і кораблів, нам допомагають наші партнери, зокрема, США та Великобританія.

У Міністерстві внутрішніх справ наразі вже розроблено проєкт Стратегії громадської безпеки та цивільного захисту України ([Укрінформ](#)).

За словами міністра внутрішніх справ Арсена Авакова, основна мета міністерства – створення безпечного середовища для кожного українця, у якому забезпечені права людини і захищені кордони країни, де надається швидкий і якісний поліцейський сервіс, і де буде ефективна допомога у разі надзвичайної ситуації.

Україна не прагне війни, але продовжує нарощувати свій бойовий потенціал, щоб мати сильну й боєздатну армію ([Укрінформ](#)).

Про це заявив Президент Володимир Зеленський під час Всеукраїнського форуму «Україна 30. Безпека країни».

Він нагадав, що у вересні 2020 року затверджено Стратегію національної безпеки і оборони. Президент підкреслив, що серед пріоритетів Стратегії національної безпеки – посилення оборонних і безпекових спроможностей, міжнародної підтримки, політичного, економічного та правового тиску на агресора.

Зеленський також повідомив, що завершується розробка Концепції національної системи стійкості, яка передбачає забезпечення базових вимог НАТО, зокрема щодо безперервності урядування та надання критичних державних послуг, стійке енергозабезпечення; дієву реакцію на неконтрольоване переміщення великої кількості осіб; стійкі ресурси забезпечення водою, продовольством; реакцію на масові втрати; стійкі системи цивільної комунікації та цивільного транспорту.

ЗСУ та інші сили оборони готові до відсічі збройної агресії з боку РФ на 100% ([Укрінформ](#)).

Про це головнокомандувач Збройних сил України генерал-полковник Руслан Хомчак сказав в рамках Всеукраїнського форуму «Україна 30».

За його словами, українська армія має досвід збройної боротьби 7 років.

На одному з полігонів Донеччини Десантно-штурмові війська ЗСУ вдосконалюють навички з бойових стрільб, десантування та тактичної медицини ([Укрінформ](#)).

Виконуються вогневі завдання під час бойових стрільб з артилерійських систем, водіння автомобільної та бронетанкової техніки в різну пору доби, вправи та нормативи з вогневої підготовки, тактичної медицини тощо.

Окрім цього, триває підготовка особового складу до виконання стрибків з парашутом. Десантники здійснюють укладку десантно-парашутних систем, а на тренажерах відпрацьовують дії парашутиста від посадки в повітряне судно до приземлення.

Упродовж двох днів флагман Морської охорони Держприкордонслужби «Григорій Куроп'ятников» і корабель Берегової охорони США Hamilton відпрацьовували спільні навчання у морі ([Укрінформ](#)).

Всі елементи навчань – відпрацювання складних елементів маневрування, ухилення від повітряної атаки та організація протидиверсійної оборони корабля – традиційно відбувалися під спостереженням кораблів РФ.

Прикордонні кораблі і кораблі ЧФ РФ не просто спостерігали, а створювали додаткові ускладнення для маневрів – оголошували раптове закриття районів для плавання, створювали навігаційну небезпеку та традиційно залишали без відповідей запити про дотримання міжнародних норм безпечної навігації.

Росія неодноразово робила заяви про відведення військ від кордонів з Україною, однак провела лише передислокацію окремих сил, що не зменшило рівень напруженості в регіоні ([Укрінформ](#)).

Речник Державного департаменту США Нед Прайс:

Напруженість залишається високою, оскільки Росія зберігає велику кількість сил уздовж кордону.

Росія через концентрацію військ на кордоні з Україною зосередила увагу багатьох країн на нашій державі, а відтак у даній ситуації позиційно програла ([Укрінформ](#)).

Посол Німеччини в Україні Анка Фельдгузен:

Якщо дивитися на нинішню ситуацію зі скупченням російських військ на кордонах з Україною, то, на мою думку, позиційно Росія програла. Адже політичний фокус багатьох країн нині зосереджений на Україні. І в Європі, і в Америці. І в Німеччині останній місяць увага до України набагато більша, ніж рік тому, коли почалася пандемія Covid-19, і всі тільки цією темою переймалися. Тобто Путін отримав абсолютно протилежний ефект, ніж очікував.

На сьогодні в нас є усі карти з розташуванням російських військ, уся статистика. Це теж непогано, бо тепер можна мати повну картину і оцінювати ризики, пов'язані з цими військами (...).

Основною загрозою національній безпеці України на сьогодні є Російська Федерація, тому важливим питанням є розвиток потенціалу стримування, який включає наявність боєздатних ЗСУ, підготовку військового резерву та створення надійної системи територіальної оборони ([Укрінформ](#)).

Міністр оборони України Андрій Таран:

Основною загрозою національній безпеці України є Російська Федерація. Це системна, довгострокова загроза. Це є країна-агресор, яка становить для нас небезпеку. Стратегією національної безпеки України це

було зазначено, і ми всі чітко бачили, як нещодавно Росія зухвало продемонструвала всьому світу можливість початку широкомасштабної воєнної агресії, зосередивши на кордонах з Україною безпрецедентну кількість озброєних регулярних формувань Збройних сил Російської Федерації.

Зміцнення системи національної безпеки

Президент Володимир Зеленський анонсував відкриття в Україні нового університету з підготовки спеціалістів у сфері кібербезпеки ([Укрінформ](#)).

СБУ заблокувала в Одесі діяльність масштабного міжрегіонального конвертаційного центру, який надавав «послуги» з незаконної мінімізації податків на сотні мільйонів гривень ([Укрінформ](#)).

«Обслуговувались» у конвертаційному центрі десятки потужних агропромислових підприємств України. На замовлення клієнтів ділки через проведення удаваних безтоварних операцій забезпечували незаконну мінімізацію податкових платежів до держбюджету. Вони також сприяли неповерненню валютного виторгу та виведенню коштів у тіньовий обіг.

Кіберфахівці СБУ заблокували діяльність розгалуженої мережі агітаторів, які поширювали через інтернет інформацію на шкоду державній безпеці України. Зловмисники намагалися штучно дестабілізувати ситуацію в різних регіонах країни напередодні травневих свят ([Укрінформ](#)).

У Києві викрито уродженця Донецької області, який публічно закликав до захоплення державної влади, а також агітував приєднатись до лав незаконних збройних формувань в ОРДЛО.

Слідчі органів безпеки повідомили про підозру за ч. 1 ст. 110 (посягання на територіальну цілісність і недоторканність України) Кримінального кодексу України двом інтернет-агітаторам з Чернігівської та Волинської областей. Зловмисники агітували до дій, спрямованих на зміну меж державного кордону України.

За матеріалами СБУ судом визнано винними у вчиненні злочинів двох пропагандистів з Волині та Сум. Вони розповсюджували в мережі публікації із антиконституційними закликами.

На Полтавщині Служба безпеки України викрила масштабну схему розкрадання чиновниками скрапленого газу держпідприємства АТ «Укргазвидобування». За попередніми оцінками, дії посадовців завдали збитків державі на понад 4 млн грн ([Укрінформ](#)).

Товариство реалізовувало продукцію комерційним структурам, які перемагали у тендерах. Посадовці Укргазвидобування завантажували ємності

комерсантів на 4-6 тонн більше, ніж офіційно придбаної продукції. Для прикриття обладки організатори підробляли офіційну документацію держструктури (...).

СБУ заблокувала схему розкрадання бюджетних грошей у сімох структурних підрозділах АТ «Укрзалізниця», розташованих у Харківській області (Укрінформ).

Учасники обладки привласнювали кошти держпідприємства через безпідставне нарахування заробітних плат та інших соцвиплат. За попередніми оцінками, держава зазнала збитки на майже 1 млн грн.

Військова контррозвідка СБУ викрила на корупції колишнього заступника гендиректора одного з державних концернів оборонної сфери (Укрінформ).

Посадовець підозрюється у привласненні комплектуючих до стрілецької зброї. Задokumentовано збитки держави на суму понад 500 тис. грн (...).

СБУ заблокувала транснаціональний канал контрабандного переправлення наркотиків в Україну та ЄС, у зловмисників вилучено гуртові партії кокаїну загальною вартістю понад 10 млн грн за цінами чорного ринку (Укрінформ).

Контрабандний трафік організували учасники міжнародного злочинного угруповання. Зловмисники, через власну розгалужену мережу наркокур'єрів, перевозили кокаїн з однієї з країн Латинської Америки до України та Євросоюзу (...).

Служба безпеки України викрила та припинила роботу ботоферми та інтернет-агітаторів, які хотіли дестабілізувати ситуацію в Одесі на травневі свята (Укрінформ).

Зловмисники поширювали фейкову інформацію, спрямовану на розпалення міжнаціональної ворожнечі та пропаганди сепаратизму.

Через соцмережі зловмисники поширювали матеріали із закликами до порушення територіальної цілісності та конституційного ладу України, а також розпалювали міжнаціональну ворожнечу (...).

З території Російської Федерації розвідувально-підривною діяльністю проти України на постійній основі займаються близько 7 тис. співробітників спецслужб РФ (Укрінформ).

Про це голова Служби безпеки України Іван Баканов заявив на Всеукраїнському форумі «Україна 30», присвяченому темі безпеки.

Він пояснив, що метою такої підривної роботи є не тільки підтримка ресурсами збройного конфлікту на Сході, а й системне перешкоджання зміцненню національної безпеки України, яке, зокрема, проявляється у

створенні агентурних мереж, зриві міжнародної допомоги, провокації масових протестів і активній пропаганді.

За його словами, російські спецслужби змінили підхід до вербування і тепер намагаються залучити до співпраці не лише високопосадовців, а й більш широке коло громадян України.

У Харківській області затримали перевізників, які нелегально переправляли людей і товари з тимчасово невідконтрольних урядові територій України та платили «податки» окупантам ([Укрінформ](#)).

Нелегальний бізнес організував громадянин України, який разом зі спільниками здійснював пасажиро-вантажні перевезення з України через територію РФ до тимчасово окупованих територій України та зворотно. При цьому, за оперативною інформацією, зловмисники платили «податки і збори» до «бюджету» російської окупаційної адміністрації на тимчасово окупованій частині Донеччини.

Дерегуляція та розвиток підприємництва

Доступні кредити 5–7–9 %: за тиждень 696 кредитних угод на 2,4 млрд грн ([Урядовий портал](#)).

Від моменту старту Державної програми «Доступні кредити 5–7–9 %» уповноважені банки видали 15064 кредитів на загальну суму в 38,2 млрд грн.

З них 16,250 млрд грн були видані в якості рефінансування попередньо отриманих кредитів; 5,292 млрд грн підприємці отримали на інвестиційні цілі; 16,648 млрд грн у якості антикризових кредитів.

За останній тиждень уповноважені банки видали 696 кредитів на загальну суму 2,4 млрд грн.

На сьогодні Фонд розвитку підприємництва уклав угоди про співробітництво з 29 банками.

Децентралізація та реформа державного управління

Міністр розвитку громад та територій Олексій Чернишов: Уряд ухвалив понад 200 заходів, що стимулюватимуть розвиток кожного регіону та громади ([Міністерство розвитку громад та територій України](#)).

Уряд на виїзному засіданні у Чернігові ухвалив розроблений Мінрегіоном план заходів на 2021–2023 роки до Державної стратегії регіонального розвитку на 2021–2027 роки. (...)

План заходів на 2021–2023 роки до Державної стратегії регіонального розвитку на 2021–2027 роки – комплексний документ, що містить 207 заходів та охоплює 34 із 39 напрямів на досягнення 17 оперативних цілей Стратегії. Це – спільні заходи центральних, місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.

(...) Індикаторами виконання заходів стане ухвалення десятків законопроектів та актів Уряду. Зокрема, проекти Законів України мають бути розроблені для запровадження системи стратегічного планування в Україні, розвитку індустріальних парків, впровадження заходів енергоефективності.

Уряд, зі свого боку, має ухвалити акти для створення онлайн-платформи (ГІС-система) моніторингу та оцінки розвитку регіонів та громад, прозорості планування і контролю використання природних ресурсів, покращення житлового забезпечення ветеранів війни та членів їхніх сімей, проведення моніторингу та оцінки ефективності діяльності голів обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій; розроблення і затвердження нового державного стандарту дошкільної освіти, підвищення доступності надання медичної допомоги із застосуванням телемедицини.

Уряд передав 12 майнових комплексів, що перебували у сфері управління Чернігівської ОДА, у власність територіальних громад Чернігівської області [Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України](#)).

Відповідне рішення було ухвалено 12 травня на виїзному засіданні Кабінету Міністрів України у м. Чернігів.

Міністр розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України Ігор Петрашко:

Ці будівлі були збудовані в межах реформи сільської медицини як амбулаторії та розміщені переважно в найбільших населених пунктах територіальних громад. Передача цього майна у власність територіальних громад дозволить створити сучасні заклади охорони здоров'я і надавати своєчасні та кваліфіковані медичні послуги населенню.(...)

Так, нерухоме майно колишнього дитячого санаторію у смт Сосниця Чернігівської області рішенням суду повернуто в державну власність. Тепер це майно передано у власність Сосницької селищної територіальної громади для створення дитячого табору для оздоровлення та відпочинку дітей з багатодітних, малозабезпечених сімей, дітей, батьки яких брали участь в АТО/ООС.

Реформа енергетики, програми енергоефективності та енергонезалежності

Держенергоефективності: 273 млн грн «теплих кредитів» залучено родинами у квітні цього року ([Урядовий портал](#)).

За перший місяць роботи державної програми з енергоефективності у цьому році 6869 сімей отримали 273 млн грн «теплих кредитів» (...).

До п'ятірки областей-лідерів, де залучено сумарно найбільше кредитів, входять:

- Київська – 37 млн грн;

- Львівська – 21, 4 млн грн;
- Сумська – 15,8 млн грн;
- Дніпропетровська – 14,1 млн грн;
- Харківська – 13,5 млн гривень.

В. о. Голови Держенергоефективності Костянтин Гура:

Статистика підтверджує, наскільки необхідною є державна підтримка населення під час утеплення осель та підготовки до наступного опалювального сезону. Адже комплекс енергоефективних рішень – надійний спосіб заощадити навіть до 50 % і більше на комунальних витратах.

Уряд скасував деякі накази Державного комітету з енергозбереження ([Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України](#)).

12 травня на засіданні Уряду прийнято розпорядження Кабінету Міністрів України «Про скасування наказів Державного комітету з енергозбереження від 14 листопада 1997 р. № 101 і від 31 травня 2002 р. № 65».

Проект розпорядження розроблено Держенергоефективності спільно з Міненерго за результатами перегляду нормативно-правових актів на виконання пункту 78 Плану заходів щодо дерегуляції господарської діяльності та покращення бізнес-клімату.

Скасовані накази стосувалися регулювання правовідносин з питань звітності та здійснення державного нагляду у сфері енергозбереження. Вони втратили актуальність та не відповідають актам вищої юридичної сили.

В. о. Голови Держенергоефективності Костянтин Гура:

Таким чином, ми актуалізуємо законодавче поле і звільняємо його від застарілих норм та бюрократичних бар'єрів. Це ще один внесок у дерегуляцію ведення бізнесу та покращення інвестиційного клімату в Україні.

Скасування вищезазначених наказів Державного комітету з енергозбереження сприятиме поліпшенню умов ведення бізнесу; зменшенню регуляторного тиску та звітного навантаження на підприємства.

Правоохоронна галузь та боротьба зі злочинністю

Президент Володимир Зеленський підписав закон, спрямований на вдосконалення здійснення спеціального досудового розслідування ([Укрінформ](#)).

Закон покликаний забезпечити невідворотність покарання громадян, які вчинили кримінальне правопорушення та переховуються від слідства в інших країнах або на тимчасово окупованих територіях України.

Крім того, документ визначає також перелік статей Кримінального кодексу України, за якими може здійснюватися спеціальне досудове

розслідування. Судовий розгляд щодо обвинувачених у таких кримінальних провадженнях може здійснюватися за їхньої відсутності (in absentia) (...).

Оновлення влади та антикорупційна реформа

Мінфін: Урядом схвалено національні стратегічні напрями протидії відмиванню коштів ([Урядовий портал](#)).

Кабінет Міністрів України 12 травня 2021 ухвалив проект розпорядження «Про затвердження Основних напрямів розвитку системи запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення в Україні на період до 2023 року та плану заходів щодо їх реалізації».

Цим рішенням КМУ визначив основні національні вектори розвитку системи запобігання та протидії з ключовими напрямками державної політики у сфері фінансового моніторингу на найближчі три роки.

Основні напрями визначають актуальні ризики та загрози у сфері запобігання та протидії, а також напрями державної політики для мінімізації цих ризиків і загроз та розвитку системи фінансового моніторингу.

У свою чергу, затвердженим Планом заходів передбачено інституційне, законодавче, організаційне та практичне удосконалення національної системи боротьби з відмивання «брудних» коштів відповідно до міжнародних стандартів. (...)

Реалізація цього урядового документа сприятиме удосконаленню законодавства і практики його застосування згідно з міжнародними стандартами та запровадження Україною нових механізмів боротьби з відмиванням «брудних» коштів.

Органи столичної прокуратури спільно з колегами з інших правоохоронних органів, а саме Державної фіскальної служби, Нацполіції та Служби безпеки України провели масштабну роботу з викриття корупційних схем заволодіння коштами столичного та державного бюджетів ([Укрінформ](#)).

Серед іншого, обшуки проведено у комунальному об'єднанні «Київзеленбуд», КП «Спецжитлофонд», у корпорації «Київавтодор», департаментах соцполітики, містобудування та архітектури, земельних ресурсів КМДА, КП «Київміськвітло».

Кримінальні провадження, в межах яких були проведені вказані слідчі дії, стосуються незаконного заволодіння бюджетними коштами, умисного ухилення від сплати податків в особливо великих розмірах, зловживання службовим становищем, здійснення незаконних поборів з підприємців, «кришування» нелегального бізнесу тощо.

Транспорт та інфраструктура

За результатами семи місяців роботи попередня оціночна місія Євросоюзу представила заключний звіт про готовність інфраструктури якості України до укладення Угоди АСАА - так званого «промислового безвізу» ([Укрінформ](#)).

Заступник Міністра розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України Тарас Качка:

Експертна робоча група провела загалом 18 онлайн-засідань, за результатами яких надано низку рекомендацій. Йдеться про необхідність розширення переліку документів ЄС для оцінювання з метою укладання Угоди АСАА, новий формат Таблиць відповідності законодавства України актам законодавства ЄС та удосконалення перекладів. Разом із тим, європейські експерти наголосили, що за останні 10 років Україна досягла значних результатів у впровадженні актів законодавства ЄС в пріоритетних секторах.

Міністр інфраструктури Владислав Криклій: Система автоматичного габаритно-вагового контролю готова до експлуатації ([Урядовий портал](#)).

Міністерство інфраструктури продовжує реформування системи габаритно-вагового контролю за вантажівками задля збереження доріг від руйнування. Відтак, система автоматичного ГВК вже готова до експлуатації.

Станом на 11 травня, 37 WIM-комплексів підключено до Центру обробки даних ГВК Укртрансбезпеки, які вже передають інформацію щодо порушень габаритно-вагових норм.

Збереження доріг від руйнування вантажівками – одне з ключових завдань, яке перед нами поставив Президент. Єдиний ефективний спосіб подолання перевантажень – повна автоматизація процесів. І ми зробили все, що в нашій компетенції, для запуску автоматичного ГВК. Але щоб система дійсно почала працювати і притягати до відповідальності порушників, необхідне якнайскоріше прийняття у другому читанні законопроектів № 3742 та № 3743, які на законодавчому рівні закріплюють можливість фіксації порушень габаритно-вагових параметрів в автоматичному режимі. (...).

Вищезазначені законопроекти покликані, у першу чергу, вирішити низку законодавчих прогалин, які на сьогодні гальмують ефективний габаритно-ваговий контроль, а саме:

- Можливість зупиняти автоперевізників тільки з залученням поліції. Натомість пропонується законодавчо закріпити відповідні повноваження за інспекторами ДСБТ.
- Численні маніпуляції та корупція, до яких призводить неавтоматичне зважування. Натомість пропонується виключити людський фактор і використовувати автоматизовані комплекси.

– Розрахунок розміру штрафу в ручному режимі. Натомість будуть запроваджені справедливі фіксовані штрафи.

Після прийняття законодавчих змін ми не будемо обмежуватися автоматичними комплексами «Зважування в русі» (WIM), яких встановлено вже понад 50. Наша мета – автоматизація усіх комплексів, включаючи діючі стаціонарні ГВК.

Всього до кінця поточного року Мінінфраструктури у співпраці з Укравтодором та Укрінфрапроектом планує встановити понад 100 WIM-комплексів. Усі вони будуть підключені до Центру обробки даних ГВК (Weight Control System).

Програма розвитку українського експорту

В Україні за останні шість місяців для вітчизняних експортерів відкрито 8 нових ринків та перепогоджено 63 товарні позиції в 11 державах та міжнародних економічних організаціях ([Укрінформ](#)).

За шість місяців було відкрито ринки Японії, Лівії, Аргентини та Лівану відкриті для українських виробників молока та молочних продуктів. Ефіопія стала відкритою для українських виробників яєць, Сербія – для українського тваринного білка, ОАЕ – для великої рогатої худоби. До Литви тепер можна експортувати арахнідів для потреб захисту рослин.

З початку 2020/2021 маркетингового року (1 липня) і по 7 травня Україна експортувала 39,238 млн тонн зернових, зернобобових культур разом з продуктами їх переробки, що на 12,11 млн тонн менше, ніж на цю ж дату торік ([Укрінформ](#)).

Пшениці на 7 травня 2021 року експортовано лише 15,143 млн тонн. Це на 4,008 млн тонн менше, ніж на цю дату минулого сезону. Ячменю експортовано 4,118 млн тонн (на 598 тис. тонн менше). Жита продано на експорт 1,7 тис. тонн (на 6,5 тис. тонн менше). Кукурудзи експортовано 19,358 млн тонн (на 7,443 млн тонн менше) тощо.

Податкова сфера

Уряд затвердив зміни до Податкового кодексу ([Урядовий портал](#)).

Кабінетом Міністрів України на позачерговому засіданні схвалено законопроект, яким вносяться зміни до Податкового кодексу України.

Міністр фінансів Сергій Марченко:

Основною метою цих змін є забезпечення збалансованості бюджетних надходжень. Досягти цього ми плануємо шляхом: протидії схемам з ухилення від оподаткування, створення прозорого конкурентного

середовища, підвищення ефективності використання економічних ресурсів країни.

Податковим кодексом Уряду надається право внесення до парламенту до 1 червня, у разі необхідності, законопроекту щодо ставок оподаткування, визначених в абсолютних значеннях (акцизного податку, екологічного податку та рентної плати) з урахуванням індексів споживчих цін, індексів цін виробників промислової продукції.

Фактично такі зміни є ресурсними нормами та направлені на збалансованість бюджетних надходжень. Прийняття та реалізація положень законопроекту сприятиме додатковим надходженням до бюджетів в розмірі понад 60 млрд грн на рік (...).

Законопроект містить і низку норм, спрямованих на покращення умов для ведення бізнесу. Також для підприємців та громадян законопроектом запропоновано звільнення від ПДФО коштів державної підтримки отриманої не безпосередньо з бюджету, а від Фонду розвитку підприємництва або Фонду розвитку інновацій (державні програми «Доступна іпотека 7 %» та «Доступні кредити 5-7-9 %»).

Програма популяризації України в світі

В основному конкурсі фестивалю документального кіно «Артдокфест/Рига» два з чотирьох призів отримали фільми українських авторів. Переможців фестивалю оголосили в понеділок увечері ([Укрінформ](#)).

Найкращий фільм – «Тихий голос», реж. Река Валерік (Франція). Спеціальний приз журі – «Земля блакитна, ніби апельсин», реж. Ірина Цілик (Україна, Литва). Особлива згадка журі – «Байконур. Вторгнення», реж. Дмитро Громов, Ангел Ангелов (Україна).

Учні МАН вибороли 10 нагород на Міжнародній олімпіаді наукових проєктів *International Science Project Olympiad* ([Укрінформ](#)).

Цього року, у зв'язку зі всесвітньою пандемією, конкурс відбувався онлайн. Україну представили 10 розумників, які здобули 2 золоті, 2 срібні, 3 бронзові медалі, а також 3 спеціальні нагороди (...).

Італійська компанія *Rai Ragazzi* отримала права на прем'єрний показ мультсеріалу «Хоробрі Зайці» («*Brave Bunnies*») на своїх платформах ([Укрінформ](#)).

Епізоди спершу з'явилися на стрімінг-сервісі *Rai Play*, а згодом почалася ротація на загальнонаціональному телеканалі *Rai Yo Yo*.

Серіал «Хоробрі Зайці» створений за ідеєю креативної продюсерки *Glowberry* (який є частиною *FILM.UA Group*) Ольги Черепанової у копродукції з іспанською анімаційною студією *Anima*. Візуальний стиль розробила українська ілюстраторка, арт-директорка проєкту Анна Сарвіра.

Головний режисер – Тім Ференбах (Велика Британія), головний сценарист – Джон Ван Брюгген (Канада). Світовий дистриб'ютор мультсеріалу – студія Aardman Animations.

У Кафедральному соборі Святого Івана Хрестителя у місті Трнава (Словаччина) божественна літургія на Великдень вперше була відслужена українською мовою ([Укрінформ](#)).

Служба Божа українською мовою відбулася за сприяння Його Преосвященства Яна Ороша, Архиепископа Трнавського, Преосвященного владыки Петера Руснака, Єпарха Братиславського, а також української громади Словаччини.

У Празі 6 травня на фасаді будинку №38 по вул. Лужицькій встановили меморіальну табличку українському бібліографу, публіцисту та видавцеві, колишньому співробітнику празької Слов'янської бібліотеки Петру Зленку ([Укрінформ](#)).

Таблицю встановлено в рамках проєкту «Остання адреса», метою якого є увічнення пам'яті тих, хто стали жертвами сталінського терору. Її спільно відкрили посол України в Чехії Євген Перебийніс, директор Слов'янської бібліотеки Лукаш Бабка, співробітники чеського Інституту досліджень тоталітарних режимів Адам Граділек і Ян Дворжак, а також племінник Петра Зленка – Іван Брезіна.

З нагоди святкування Великодніх свят Генеральне консульство України у Гамбурзі відкривало групову мистецьку виставку «Хай усім буде писанка», авторками робіт якої є талановиті мисткині з української громади в Німеччині, які представлятимуть свої роботи протягом травня ([Укрінформ](#)).

Метою виставки є не лише зосередження на світлому святі Воскресіння Христового, яке споконвіку вельми цінується та вшановується українцями, але й демонстрація місцевій публіці через українську писанку, в якій, як часто зазначають, міститься культурний код українців, багаті традиції нашої Батьківщини та їхні різноманітні креативні прояви (...).

У Музеї Сергія Параджанова у Республіці Вірменія відбувся запуск україномовного аудіогіда в межах проєкту дружини Президента України Олени Зеленської ([Укрінформ](#)).

Дружина Президента України Олена Зеленська:

Я радію, що до нашого проєкту долучився Музей Сергія Параджанова. Митець мав тісні стосунки з Україною, вважав нашу країну своєю другою Батьківщиною. Символічно, що екскурсії в музеї відтепер звучатимуть і українською мовою, якою володів і сам кінорежисер.

Драма «Атлантида» Валентина Васяновича відтепер представлена на міжнародному стрімінговому сервісі MUBI ([Укрінформ](#)).

Фільм увійшов до серії MUBI Releases – добірки «найбільш оригінальних та захоплюючих фільмів із програм міжнародних кінофестивалів», особисто обраних кураторами платформи.

«Атлантида» Валентина Васяновича – один із найтитолованіших українських фільмів сучасності.

У Галереї дизайну й архітектури у Таллінні за сприяння посольства України в Естонії відкрилася виставка картин відомих українських художників Ніни та Дмитра Добровольських ([Укрінформ](#)).

На виставці, крім живопису, також представлені художні вироби з шовку – сукні в японському стилі та інші вироби, малюнки на яких є творчим доробком майстрині Ніни Добровольської.

Стали відомі імена переможців міжнародного конкурсу «Змагаймося за нове життя», присвяченого 150-річчю від дня народження Лесі Українки, з-поміж представників української діаспори в Норвегії ([Укрінформ](#)).

Переможці конкурсу 2021, що проживають в діаспорі – Норвегія: 1 місце – Омелян Кирилюк, 2 місце – Мішель Шіманель, 3 місце – Софія Тір'які.

В семи номінаціях конкурсу змагалися понад сімнадцять тисяч учасників, а загальна кількість причетних до цієї події становить понад п'ятдесят тисяч (...).

Політика цифрової трансформації

Віце-прем'єр-міністр Михайло Федоров: Ми скасуємо штамп у паспорті та довідку про прописку до ID-картки ([Урядовий портал](#)).

Реєстрація місця проживання – найпопулярніша держпослуга в Україні. Щомісяця нею користуються сотні тисяч українців. Проте сьогодні ця процедура є бюрократичною і занадто складною.

Зараз потрібно йти в декілька установ та очікувати в чергах, щоб отримати штамп у паспорті або папірець до ID-картки. Цього тижня у Верховній Раді зареєстрували законопроект, який переведе зміну місця реєстрації в онлайн. Послуга буде доступною як власникам паспортів-книжечок, так і ID-карток.

Віце-прем'єр-міністр Михайло Федоров:

Цим законом ми скасовуємо штамп у паспорті та витяг з ID-картки про прописку. Більше не буде потреби ходити в ЦНАПи чи військкомати. Достатньо лише авторизуватися в застосунку Дія чи на порталі та зробити декілька кліків. Також ми відв'яжемо прописку від багатьох життєвих

ситуацій, де вона справді не є потрібною. Наприклад, оформлення пенсій або отримання високоспеціалізованої медичної допомоги.

Кожен третій українець прописаний не за фактичним місцем проживання, а приблизно 1 млн людей не мають прописки взагалі. Новий законопроект зробить цю зміну місця реєстрації декларативною.

На порталі Дія потрібно буде лише вказати адресу, за якою фактично проживаєте. Ті, в кого вже є нерухомість, отримають прописку за добу. Для декларування місця проживання в іншому місці (наприклад, у квартирі орендодавця) потрібна буде його згода, яку він теж може дати онлайн.

У Міністерстві цифрової трансформації України визначили переможців освітнього хакатону з цифрової грамотності ([Укрінформ](#)).

Освітній онлайн-хакатон «Цифрограм-бот: Подарунки за питання» проходив в Україні з 21 квітня до 5 травня.

Організувала захід робоча група, до складу якої увійшли представники національного проекту Дія.Цифрова освіта, спеціалісти Vodafone Україна, Міжнародної фундації виборчих систем (IFES) та Координатора проєктів ОБСЄ (...).

Міністерство цифрової трансформації України впродовж місяця щотижня запускатиме новий тест на цифрову грамотність: один загальний та три розраховані на спеціалістів конкретних професій ([Укрінформ](#)).

Заступник міністра цифрової трансформації з питань євроінтеграції Валерія Іонан:

Щотижня ми випускатимемо один новий Цифрограм (тест на цифрову грамотність, – ред.). Наступного тижня ми будемо запускати Цифрограм для вчителів, ще через тиждень – Цифрограм для державних службовців, і також Цифрограм для медичних працівників. Вже в цьому місяці в нас буде чотири нових тести, один з яких для громадян і три інших розраховані на спеціалістів конкретних професій.

Реформа освіти та науки

Світовий банк затвердив проєкт для України щодо покращення якості вищої освіти ([Урядовий портал](#)).

Для підвищення ефективності, якості та прозорості вищої освіти в Україні 5 травня 2021 року Рада виконавчих директорів Світового банку затвердила проєкт «Удосконалення вищої освіти в Україні заради результатів».

Реалізація проєкту обсягом 200 мільйонів доларів США сприятиме підвищенню якості вищої освіти, забезпеченню відповідності навичок та знань випускників закладів вищої освіти очікуванням роботодавців, вимогам ринку праці та суспільства загалом, подолання викликів у освітньому секторі,

спричинених пандемією COVID-19, зокрема, забезпеченню стійкості освітньої системи, створенню умов для безперервності освітнього процесу в умовах карантинних обмежень.

У межах проекту фінансуватимуться: модернізація обладнання, закупівля дослідницьких та навчальних лабораторій, деякі ремонтні та відновлювальні роботи закладів вищої освіти, зокрема тих, що об'єднуються; цифрова інфраструктура для організації навчання в закладах вищої освіти для забезпечення безперервності освітнього процесу за допомогою технологій дистанційного навчання (...).

МОН презентує проект Концепції Державної цільової програми розвитку профосвіти на 2022–2027 роки ([Урядовий портал](#)).

Для повноцінного втілення реформи професійної освіти до 2027 року потрібно виконати 4 ключових завдання. Вони детально виписані в Концепції Державної цільової соціальної програми розвитку професійної (професійно-технічної) освіти на 2022–2027 роки, проект якої вже розміщено на сайті МОН. Надати зауваження та пропозиції до проекту можна до 17 травня 2021 року.

Міністр освіти і науки Сергій Шкарлет:

Розвиток профтехосвіти та підвищення престижу робітничих професій тривалий час здійснювалися в Україні за залишковим принципом. Як наслідок, управлінці формували хибне розуміння ролі кваліфікованих робітників, які насправді є рушійною силою економічного зміцнення країни та благополуччя громадян. Сьогодні питання професійної освіти МОН визначає як одне із ключових своїх завдань. Також ця сфера має значну підтримку з боку Президента України та КМУ. А тому, впевнений, що галузь нарешті отримає давно потрібні їй модернізовані законодавчі акти, концепції розвитку і потрібні для реформування кошти.(...)

Програма передбачає, що для цілісної модернізації профосвіти необхідно: запровадити нову децентралізовану модель управління та фінансування закладів, орієнтовану на результати; осучаснити зміст і підвищити якість такої освіти (...).

Програма передбачає перегляд нинішнього фінансування профосвіти та збільшення його обсягів. Йдеться про підвищення стипендій учнів закладів профосвіти до розміру стипендій студентів закладів фахової передвищої освіти. Нині учні отримують 490 гривень на місяць, тоді як студенти коледжів та технікумів – близько 900 гривень; підвищення зарплат педагогів закладів (...).

Пенсійна реформа

Прем'єр-міністр Денис Шмигаль: Доставка пенсій має відбуватись максимально комфортно для людей ([Урядовий портал](#)).

Тарифи на оплату послуг АТ «Укрпошта», пов'язаних з доставкою пенсій населенню в готівковій формі, 30 квітня обговорили на нараді під головуванням Прем'єр-міністра Дениса Шмигала.

Прем'єр-міністр Денис Шмигаль:

Доставка пенсій має відбуватись максимально комфортно для людей.

Всі державні органи та міністерства, залучені до цього процесу, мають найближчим часом виробити ефективне рішення, яке дозволить захистити як пенсіонерів, так і поштарів. Перехід на отримання пенсій з готівкової на карткову форму має відбуватись поступово та реалізовуватись як право людей, а не зобов'язання.

Пенсійний фонд і АТ «Укрпошта» спільно працюють над тим, як покращити якість послуг для пенсіонерів.

«Велике будівництво»

За програмою Президента «Велике будівництво» завершилася реконструкція з добудовою відділення екстреної медичної допомоги Рахівської районної лікарні ([Укрінформ](#)).

Заступник голови Закарпатської ОДА Мирослав Білецький:

Загалом для проведення ремонтних робіт з державного бюджету виділили 7 млн грн, ще понад 2 млн грн профінансували з місцевого бюджету. Оновлені світлі приміщення, нові меблі та медичне обладнання – усе для покращення роботи лікарів та якості медичних послуг для населення.

У Чернівецькій області завершуються роботи з облаштування приймальних відділень п'яти медичних закладів, реконструкцію яких розпочали торік за програмою Президента Володимира Зеленського «Велике будівництво» ([Укрінформ](#)).

На даний момент там триває встановлення сучасного діагностичного обладнання, яке область отримала за програмою Президента.

У місті Козятин Вінницької області відкрили рух транспорту на шляхопроводі, який відновлено за програмою Президента «Велике будівництво» ([Укрінформ](#)).

Голови ОДА Сергія Борзова:

Демонтаж старих конструкцій зайняв чимало часу. Постійний рух електропотягів не давав можливості зводити споруду безпосередньо на місці її встановлення, тому міст збирали з металоконструкцій поряд з мостовою проймою. Потім три дні натягували на опори.

У місті Гайворон Кіровоградської області за програмою президента Володимира Зеленського «Велике будівництво» побудували нове відділення екстреної медичної допомоги ([Укрінформ](#)).

У відділення закупили медичну техніку, у тому числі томограф, відеогастроколоноскоп та чотири монітори пацієнта. Це дозволить одразу робити діагностику пацієнтів, надавати допомогу, а в разі необхідності готувати до операцій.

У місті Могилів-Подільський Вінницької області за програмою Президента Володимира Зеленського «Велике будівництво» оновили кардіоцентр місцевої окружної лікарні ([Укрінформ](#)).

За словами голови області Сергія Борзова, за кардіоцентром вже закріплені куратори – профільні фахівці, судинні хірурги та кардіохірурги обласної лікарні імені Миколи Пирогова.

У лікарні також встановили кисневу станцію. Споруду обладнали дизельним генератором.

За програмою президента Володимира Зеленського «Велике будівництво» у Берегівській центральній районній лікарні модернізували відділення екстреної медичної допомоги ([Укрінформ](#)).

В оновленому приймальному відділенні Берегівської центральної районної лікарні є й сучасне діагностичне обладнання. За державні гроші для закладу придбали КТ, УЗД та рентген-апарат, загальна вартість оснащення – понад 18 млн грн.

У Богодухівській лікарні на Харківщині завершили реконструкцію приймального відділення, в ньому створили нові операційні, лабораторії та «вікно життя» ([Укрінформ](#)).

Представник підрядної організації Павло Бабенко:

У приймальному відділенні повністю виконані внутрішні роботи: санвузли, коридори, кабінети, облаштовано «вікно життя» - спеціальний пункт, де жінка, яка відмовляється від новонародженої дитини, анонімно може залишити своє немовля. Проведено ремонт у лабораторіях. Забезпечені умови інклюзії: пандуси, переходи, санвузли з душовою.

У Запорізькій області за програмою Президента Володимира Зеленського «Велике будівництво» на трасі Н-23 Кропивницький-Кривий Ріг-Запоріжжя вперше за 50 років повністю відновили дорожнє полотно ([Укрінформ](#)).

(...) На даний момент завершується укріплення узбіччя, влаштування з'їздів і примикань та встановлення дорожніх знаків. Також проходить облаштування зупинок громадського транспорту.

У Дніпропетровській області за програмою Президента «Велике будівництво» на трасі Дніпро-Решетилівка за 5 місяців звели новий стометровий міст через канал Дніпро-Донбас ([Укрінформ](#)).

Міст побудували на території Царичанської громади. Поруч з мостом створили нову дворівневу транспортну розв'язку. Зараз на них наносять гідроізоляцію.

Приймальне відділення Ужгородської центральної міської клінічної лікарні за програмою Президента Володимира Зеленського «Велике будівництво» оснастили діагностичним обладнанням вартістю майже 26 млн грн ([Укрінформ](#)).

Заступник голови Закарпатської ОДА Іштван Петрушка:

Це спеціальне обладнання, яке дозволить проводити діагностику пацієнтам якісно та швидко. Важливо, щоб умови в наших лікарнях були максимально комфортними, як і для лікарів, так і для пацієнтів.

Опорні лікарні Запорізької області за програмою Володимира Зеленського «Велике будівництво» отримали рентгенівські та ультразвукові діагностичні системи ([Укрінформ](#)).

8 рентгенівських діагностичних систем Calypso F MTOes і 5 ультразвукових діагностичних систем ARIETTA Prologue направлені в лікарні міст Токмак, Мелітополь, Енергодар, Василівка, Пологи, Бердянськ та Запоріжжя.

У Сумській області за програмою Президента Володимира Зеленського «Велике будівництво» відремонтували приймальне відділення Шосткинської центральної районної лікарні ([Укрінформ](#)).

У сучасному приймальному відділенні Шосткинської центральної районної лікарні облаштовані оглядові кімнати, мала операційна, реанімаційна палата, де надаватимуть допомогу важким хворим. Там також з'явилася можливість оперативно доставляти хворих до закладу шляхом заїзду відразу двох автомобілів екстреної допомоги (...).

У Закарпатській області за програмою Президента Володимира Зеленського «Велике будівництво» ремонтують 12 мостів на трасі Т-07-37 Хуст — Шаян — Вишково — Буштино ([Укрінформ](#)).

Мости ремонтують на ділянці траси Т-07-37 від Хуста до Буштино. Загальна вартість робіт оцінюється у понад 535 млн грн.

Одночасно з ремонтом мостів триває будівництво нового через річку Чорна Тиса. Його довжина становитиме 323,2 погонних метри.

У Рівненській області у межах проєкту Президента України «Велике будівництво» розпочали ремонт дороги до туристичного об'єкта – Білого озера ([Укрінформ](#)).

Наразі тривають поточні роботи з відновлення білощебеневого покриття цієї ж дороги між селами Рудка та Більська Воля.

На Прикарпатті у межах президентської програми «Велике будівництво» взялися за ремонт Музею писанкового розпису, що у місті Коломия. Вартість проєкту – понад 6,8 млн грн ([Укрінформ](#)).

В музеї вже частково виконали загальнобудівельні, демонтажні, внутрішні та зовнішні опоряджувальні роботи.

У селищі Ромодан Миргородського району на Полтавщині у межах програми Президента «Велике будівництво» добудували сучасний шкільний спортзал ([Укрінформ](#)).

За словами голови Полтавської облдержадміністрації Олега Синегубова, раніше уроки фізкультури тут проводили на спортивному майданчику, а взимку – у пристосованому приміщенні. Тепер повноцінно займатися спортом зможуть не лише школярі, а й, у позаурочний час, мешканці громади.

Державне агентство автомобільних доріг України (Укравтодор) в рамках програми Президента «Велике будівництво» цілодобово виконує дорожні роботи на трасі М-04 Знам'янка – Луганськ – Ізварине, яка стане частиною нової дороги М-30 Стрий – Ізварине ([Укрінформ](#)).

Роботи ведуться одразу на кількох напрямках: на ділянці 72-151 км від межі з Кіровоградською областю до Криничанського поста поліції, на відріжку 151-196 км від Криничанського поста поліції до межі міста Дніпро, а також від Павлограда у напрямку Донецької області.

У Запорізькій області розпочався ремонт дороги Якимівка – Кирилівка, що веде до популярного туристичного селища. Ремонт проводиться за програмою Президента Володимира Зеленського «Велике будівництво» ([Укрінформ](#)).

Від Якимівки до траси М-18 дорожники вже кладуть асфальт, а на ділянці до Кирилівки триває знімання старого дорожнього покриття.

За програмою Президента «Велике будівництво» триває капітальний ремонт мосту біля селища Іванівське в Бахмутському районі на Донеччині ([Укрінформ](#)).

На даний час виконуються роботи: ремонт залізобетонних поверхонь проміжної опори та ригелів опор розчином на цементній основі; влаштування захисного шару бетону цементним розчином (ліва сторона); армування монолітної залізобетонної накладної плити (ліва сторона) та улаштування швів покриття на опорах мосту (ліва сторона).

У Кропивницькому для робіт за програмою «Велике будівництво» запустили потужний автоматизований асфальтовий завод, оснащений спеціальною системою фільтрації викидів ([Укрінформ](#)).

Вже за тиждень у Кропивницькому на повну потужність запрацює завод італійського виробництва, який забезпечуватиме сировиною ремонт ділянок, що відновлює українська компанія «Ростдорстрой». Він потужний, максимально автоматизований і, що головне, екологічний. Спеціальна система фільтрації дозволяє знизити кількість викидів у повітря до 98%.

У місті Павлограді на Дніпропетровщині за програмою «Велике будівництво» монтується найпотужніший асфальтобетонний завод України - MARINI TOP TOWER 4500 ([Укрінформ](#)).

Продуктивність нового заводу становить 340 тонн за годину, що на 20 тонн більше, ніж у заводу в Дергачах, який до цього вважався найбільш потужним.

На Донеччині за програмою Президента «Велике будівництво» капітально ремонтують одну школу в прифронтовому Торезьку та три школи – у Бахмуті ([Укрінформ](#)).

Проект капітального ремонту Торезької школи фінансується коштом Державного фонду регіонального розвитку (ДФРР). Будівельна готовність складає 85 %. У Бахмутській ЗОШ № 11 будівельна готовність становить 35,5 %. Касові видатки у 2021 році не проводились. У Бахмутській ЗОШ № 12 будівельна готовність становить 47,5 %. Ще один освітній заклад у Бахмуті – ЗОШ № 18, готовий на 40,5%.

У Дніпрі за програмою Президента Володимира Зеленського «Велике будівництво» завершують реконструкцію гімназії №33 - найстарішої гімназії міста ([Укрінформ](#)).

Голова ОДА Валентин Резніченко:

Реконструкцію найстарішої гімназії Дніпра проводимо, використовуючи сучасні технології. Все – для понад 700 учнів, їхніх вчителів та батьків.

На Львівщині в президентську програму «Велике будівництво» було включено 8 опорних лікарень області. В них завершили відновлення приймальних відділень, на яке було скеровано за 72 млн грн державних коштів ([Укрінформ](#)).

За словами заступника голови Львівської ОДА Івана Собко, всі приймальні відділення капітально відремонтовані, відреставровані, закуплено нове обладнання та техніка, частково за кошти держави, а частково з місцевих бюджетів.

Нова сучасна школа на 400 місць зводиться у селі Башлики Волинської області за програмою Президента Володимира Зеленського «Велике будівництво», її відкриють до початку навчального року ([Укрінформ](#)).

Нині на об'єкті працюють понад 60 будівельників. На виконання проєкту виділено 49 млн гривень.

Основні будівельні роботи вже завершено. Зараз у приміщенні школи викладають плитку і підлогу, встановлюють двері та монтують вентиляційні системи. Також тут будують очисні споруди, вже встановлені протипожежні резервуари і зведено ангар для шкільного автобуса (...).

Ініціативи регіональних владних структур та громадських організацій

На Конкурс підтримки ініціатив місцевих карпатських громад-2021 подано рекордну кількість заявок ([Міністерство розвитку громад та територій України](#)).

Завершився прийом проєктних заявок на Конкурс підтримки ініціатив місцевих карпатських громад у 2021 році в межах проєкту «Карпатська мережа регіонального розвитку», організатором якого є Асоціація «Єврорегіон Карпати-Україна».

Цього року на конкурс надійшло 235 заявок. З них 67 проєктів з Львівської області, 66 – з Івано-Франківської, 60 – з Чернівецької та 42 – із Закарпатської.

Заступник Міністра розвитку громад та територій Іван Лукеря:

Ініціатива Асоціації «Єврорегіон Карпати-Україна» – одна з найбільш успішних в Україні. В її межах вже розвивається понад 150 проєктів у місцевих карпатських громадах. Цього року Міністерство розвитку громад та територій надасть фінансування для щонайменше 40 проєктів-переможців у 4 карпатських областях, загальним розміром гранту 10 млн гривень. При відборі проєктів незалежні експерти звертатимуть увагу на важливість проблеми для громади, додану вартість проєкту для регіону Карпат, а також сталість результатів. Очікуємо на результати конкурсу в червні цього року.

Конкурс підтримки ініціатив місцевих карпатських громад Асоціація «Єврорегіон Карпати-Україна» проводить уже вп'яте. Цьогоріч отримали найбільшу кількість заявок у порівнянні з попередніми роками.

Виконавча директорка Асоціації «Єврорегіон Карпати-Україна» Галина Литвин:

Рекордні 235 заявок на Конкурс ініціатив місцевих карпатських громад – це не просто цифра, це індикатор, який підтверджує необхідність систематично підтримувати ініціативи громад, заохочувати активних жителів карпатського регіону розвивати свої території. Переконана, що і якість поданих проєктів буде на високому рівні, а найцікавіші та найкреативніші ідеї отримають заслужену оцінку експертів та фінансовий ресурс на їхнє втілення.

Найбільш популярним серед пріоритетів Конкурсу став напрям «Історико-культурна спадщина» – усього подано 77 заявок (фактично кожна третя). Значно зросла активність у пріоритеті «Безпека громад Карпатського регіону» – подано 52 проєктні заявки. 43 заявки подано у пріоритеті «Розвиток спорту у гірських територіях», 34 – «Подолання наслідків COVID 19 для закладів охорони здоров'я та суб'єктів підприємництва» та 29 – «Природна спадщина».

Вінницькі депутати звернулись до органів центральної влади з вимогою відкрити процедуру альтернативного електрозабезпечення, що спростить і здешевить підключення підприємств до мереж електропостачання ([Укрінформ](#)).

Міський голова Вінниці Сергій Моргунов:

На сьогоднішній день по складності підключення до електроенергії Україна знаходиться на 128 місці в світі. Це створює великі перепони для інвестиційної привабливості в цілому України і нашого регіону зокрема. За підключення до електроенергії потрібно заплатити дуже великі кошти монополісту. Але ще в 2017 році було прийнято Закон щодо малих систем розподілу електроенергії. Але, на жаль, на сьогодні цей напрямок заблокований. Тому ми звертаємось до керівництва держави – розблокувати цей процес в рамках (прийнятого – ред.) закону.

Проєкт «СпільноФонд» започаткували для інститутів громадянського суспільства та ініціативних груп територіальних громад Вінницької, Київської та Черкаської областей ([Укрінформ](#)).

«СпільноФонд» націлений продемонструвати на практиці, що співпраця і спільне вирішення нагальних чи розвиткових потреб громади може дати поштовх до розвитку територіальних громад і створити платформу взаємодії. Успішні громади ті, у яких сектори впливу (влада, бізнес, громада) ефективно комунікують та спільно діють. Для того, аби відбулась така синергія, організатори планують дати комплекс необхідних навичок та знань для активних громад трьох областей (...).

Новини з соціальних мереж

([Денис Шмигаль](#))

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

...За даними Держстату в березні реальна зарплата (тобто з урахуванням інфляції) зросла на 9,5% проти березня 2020 року і склала 13,6 тисячі гривень. Це на 2,2 тисячі гривень більше, ніж було за цей же місяць минулого року. Найбільше зростання зарплат за рік було в Чернівецькій (на +31%), Донецькій (+30%) та Тернопільській (+27%) областях. Позитивний

сценарій зростання економіки свідчить про те, що до кінця року середня зарплата може досягнути 14,5 тисяч гривень.

Підтримка українського виробника: з 30 квітня у системі Prozorro замовники можуть застосовувати новий критерій – вартість життєвого циклу. Цей інструмент дозволяє врахувати майбутні витрати, пов’язані з подальшим використанням предмету закупівлі, та визначити найбільш економічно вигідну пропозицію в довгостроковій перспективі. Такий механізм допоможе українським виробникам, адже навіть якщо їхня пропозиція дещо дорожча, то майже завжди обслуговування такої пропозиції (наприклад тролейбуса) значно дешевше від іноземних аналогів. Відповідно, у вигаді залишається бюджет (платники податків), український бізнес та український споживач.

Програма пільгових кредитів «5-7-9» вийшла на найбільший рівень від початку її роботи. Тільки за минулий тиждень видано кредитів на 2,2 млрд грн. За останній рік український малий та середній бізнес отримав дешевих кредитів на майже 40 млрд грн. Це ефективна підтримка для збереження та розвитку власної справи. (...)

Цього тижня Україна розмістила 8-річні єврооблігації на 1,25 мільярда доларів. Дохідність — 6,875%. Крім того, виконується план з внутрішніх запозичень, а також четвертий місяць у новому році перевиконуються збори митниці та податкової. Всі ці фактори забезпечують макроекономічну та фінансову стабільність для України цього року.

[\(Денис Шмигаль\)](#)

Прем’єр-міністр України Денис Шмигаль:

Вітаємо підписання Президентом закону №2458, який допоможе встановити справедливі тарифи та забезпечить споживачів більш якісними житлово-комунальними послугами.

Одне з важливих положень цього закону — це впровадження публічних договорів про постачання комунальних послуг. Ця норма дозволить комунальним підприємствам, які постачають тепло та гарячу воду, покращити свій фінансовий стан та гарантуватиме якість послуг для споживачів...

Скасування ПСО дає можливість для комунальних підприємств купувати газ у тих постачальників, які запропонують найкращу ціну. На практиці це означає, що місцева влада, яка є власником комунальних підприємств, зможе закупити газ влітку за найнижчими цінами. Далі цей газ зберігатиметься в газосховищах, і під час опалювального сезону комунальні підприємства не будуть залежати від різких стрибків цін на ринку газу.

В комплексі це дає місцевій владі механізм, який дозволить самостійно знижувати тарифи для українців на тепло та гарячу воду, не накопичувати борги за спожитий газ, а також нести повну відповідальність за тарифи перед людьми. Це важлива частина і реформи децентралізації, і оздоровлення сектору енергетики.

(Денис Шмигаль)

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Послуга відкриття ФОП в онлайн-режимі стане швидшою та простішою.

Уряд запроваджує експериментальний проєкт, який дасть змогу отримувати реєстраційні послуги зі створення ФОП без участі державного реєстратора.

Механізм спрямований на зменшення адміністративного навантаження та має низку переваг: усунення корупційної складової та суб'єктивного фактору під час державної реєстрації в органах державної влади.

Регіони отримають субвенцію для покращення доступу до інтернету в сільській місцевості.

Уряд затвердив порядок та умови надання такої субвенції місцевим бюджетам.

На сьогодні більш ніж 15 тисяч населених пунктів залишаються без можливості підключитися до фіксованого широкопasmового доступу до інтернету. Ми надаємо місцевій владі ресурс для того, щоб виправити цю ситуацію. Адже доступ до якісного інтернету = доступ до якісних електронних послуг.

Загалом на відповідну програму передбачено пів мільярда гривень.

Розширюємо географію якісних доріг та нових інфраструктурних проєктів.

Уряд утворив новий автошлях М-30. «Дорога Єдності» Стрий — Ізварине є одним із найбільших цьогорічних проєктів у межах президентської програми «Велике будівництво».

М-30 з'єднає схід і захід України сучасною трасою. Наразі там вже тривають масштабні роботи.

Водночас Уряд приділяє увагу й розвитку залізничних пасажирських перевезень.

Фактично за весь період Незалежності з держбюджету не виділялося коштів на оновлення пасажирських вагонів.

Сьогодні ми затвердили порядок, який дає можливість використовувати кошти з державного бюджету на оновлення рухомого складу для перевезення пасажирів та модернізацію залізничної інфраструктури.

(Денис Шмигаль)

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

З середини 2020 року в Україні запрацював ринок газу. Головне завдання для Уряду зараз – це встановити зрозумілі, прозорі та справедливі правила на цьому ринку.

Для цього з 1 травня в Україні почне працювати так званий річний продукт. Це фіксована ціна на газ, яка буде діяти для українців наступні 12 місяців. Компанії не зможуть її підвищувати. Проте встановлені правила

дозволяють газопостачальникам знижувати ціни в межах річного продукту. Тобто, влітку, коли ціна на газ на європейських хабах традиційно почне знижуватися, в українських компаній з'явиться більше можливостей для зниження ціни.

З 1 травня державна компанія НАК «Нафтогаз України» пропонує за річним тарифним планом газ ціною 7,96 грн/куб.м з ПДВ, без вартості розподілу. Але Уряд очікує, що «Нафтогаз» та інші компанії влітку знизять ціни на річний продукт. Адже вони зацікавлені збільшувати або захищати свою частку на ринку та боротися за споживача. Саме конкуренція має підштовхнути газопостачальників знизити тарифи.

Водночас річний продукт – це стабільність та можливість дуже чітко розуміти та прогнозувати свої витрати. Річний продукт – це ринковий інструмент та європейська практика, яка дозволяє захистити споживачів від коливань ціни на газ та одночасно дає змогу зберегти всі переваги відкритого ринку газу. Важливо, що українці й надалі можуть обирати та змінювати постачальника за критеріями ціни та якості послуг.

[\(Денис Шмигаль\)](#)

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Працюємо над забезпеченням рівних умов для розвитку фермерських господарств. Цього тижня Уряд вдосконалив процес надання державної фінансової підтримки для розвитку невеликих сімейних ферм. Аграрії зможуть отримати не 3, а 5 тисяч гривень субсидії на гектар, але водночас загальна сума не буде перевищувати 100 тисяч гривень на одне господарство.

Цим рішенням ми маємо на меті заохотити створення малих ферм, надавши їм можливість залучати дешевий фінансовий ресурс і конкурувати з великими фермерськими господарствами.

Вперше в Україні буде проведена національна інвентаризація лісів. Дані за її результатами будуть відкриті та доступні кожному українцю. Інформація збиратиметься протягом наступних 5 років.

Востаннє облік українських лісів проводився 10 років тому, а отже актуальних даних на сьогодні немає. Проведення інвентаризації дозволить отримати об'єктивні відомості про стан лісів, краще бачити зміни, які там відбуваються, та ефективніше будувати державну політику у сфері захисту довкілля.

Також ми спростили доступ до отримання інформації про землеустрій та земельні ділянки. Таке рішення покращить ефективність роботи Державного фонду документації із землеустрою та оцінки земель. (...).

[\(Дмитро Гордон\)](#)

Предварительная стоимость реализации программы со столь амбициозными целями (космічної програми України, – ред.) – 15 млрд грн из бюджета, а также средства инвесторов. Назва статті «Украина за пять лет

планирует создать свой космодром и вывести на орбиту семь спутников – глава Госкосмоса».

[\(Луганська обласна державна адміністрація\)](#)

Наразі в нашій країні діють державні програми з енергоефективності як для багатоквартирних будинків, так і індивідуальних. Зокрема, це програма «Енергодім» Фонду енергоефективності, яка передбачає часткове відшкодування витрат на заходи з енергоефективності в багатоквартирних будинках та програма «Теплі кредити», котра віднедавна направлена на часткове відшкодування витрат на придбання енергоефективного обладнання або матеріалів для населення, зокрема, жителів приватних будинків.

Отже мешканці індивідуальних будинків, яких в Україні налічується близько 6,5 млн, відтепер також отримують державну підтримку у вигляді «теплих кредитів».

(...) Станом на 30 квітня подано 656 заявок від ОСББ на участь у програмах Фонду енергоефективності на загальну кошторисну суму понад 5,2 млрд грн, причому 547 проєктів із них – на комплексну термомодернізацію. Завдяки участі у програмі «Енергодім» майже 58 тисяч сімей невдовзі відчують тепло і комфорт в оселях та економію в платіжках, адже середній очікуваний рівень економії енергії від впровадження проєктів більше 32 %...

Так, Мінрегіон у жовтні минулого року залучив 300 млн євро від Європейського інвестиційного банку для покращення енергоефективності 1000 громадських будівель, зокрема: шкіл, культурних центрів, дитячих садків, лікарень, адмінбудівель.

Кредит дає можливість встановити сучасне обладнання у будівлях, зокрема лічильники та системи контролю енергоспоживання, модернізувати системи опалення, вентиляції та освітлення, а також оновити зовнішні поверхні (фасади, дахи, теплоізоляційні плити, підвальні перекриття, вікна та двері).

[\(Луганська обласна державна адміністрація\)](#)

З метою більш ґрунтовної протидії кіберзлочинам в Україні передбачається створення навчального закладу для підготовки фахівців у сфері кібербезпеки. Про це заявив Президент Володимир Зеленський під час інтерв'ю українським телеканалам у межах Всеукраїнського форуму «Україна 30. Безпека країни» у Києві.

Президент повідомив, що кіберцентр співпрацюватиме з різними розвідками – як українськими, так і держав-партнерів. До роботи в ньому залучатиметься велика кількість аналітиків – українських, європейських та американських.

Крім того, за словами Володимира Зеленського, опрацьовується питання підготовки фахівців, які займатимуться забезпеченням кібербезпеки: країни, людей та всього цифрового простору.

«Ми будемо відкривати новий потужний університет. Презентація його також практично готова. Університет, у якому будуть саме професії, пов'язані з безпекою держави і безпекою людини. Кібербезпека – один з найголовніших факультетів цього університету», – повідомив Президент.

За словами Глави держави, до нього відбиратимуть найкращих дітей, яким буде створено сприятливий простір для навчання та надаватимуться високі стипендії.

«Будуть побудовані сучасні лабораторії, кібер- і біохімічні центри. Вони будуть одразу отримувати знання, теорію і практику. Також туди буде відбір потужних викладачів, передусім українців, але також будуть залучені спеціалісти з-за кордону. Всі отримуватимуть дуже високу заробітну плату, незважаючи на те, з якої країни вони приїдуть. Цей університет готуватиме професійних людей, напрямок яких – безпека нашої країни, які після цього університету повинні будуть працювати саме на державу», – наголосив Володимир Зеленський.

Експертний погляд

Візит Держсекретаря США Ентоні Блінкена в Україну

([Радіо Свобода](#))

Дводенний офіційний візит державного секретаря США Ентоні Блінкена до України завершився.

Аналітик Агентства міжнародних досліджень Ігор Соловей:

Питання потенційної збройної агресії з боку Росії так само небезпечне, як і питання внутрішньої проблеми, як-то неререформованість, корупція і олігархи. Між цими факторами поставлений знак рівності. Другий фактор: США не проковтнула деструктивні дії української влади, пов'язані з НАК «Нафтогаз». Володимирові Зеленському було не дуже комфортно, бо навіть він сам визнав, що його візаві дуже інформовані (щодо справ в Україні – ред). Українській делегації не вдалося пустити туман в очі в бік своїх американських партнерів.

Загалом, сам факт цього візиту Блінкена є позитивний. Тим більше, що він стався набагато раніше, аніж прогнозували раніше. Цьому сприяла ситуація на українському кордоні: стягування російської техніки до кордону з Україною підштовхнуло Вашингтон до таких дій.

Експерти закордонних справ Павло Клімкін:

Він є символічним (візит Блінкена – ред.). Це насправді сигнал щодо солідарності. Саме так візит був задуманий. У кожного міжнародного візиту є два виміри: один публічний, інший – непублічний. Мені насправді замало результатів у публічному вимірі. Зокрема, стосовно безпеки. Я б хотів бачити хоча б символічні кроки вперед. Але, тим не менше, є ще один дуже великий публічний вимір щодо реформ, щодо спільної історії успіху. І тут Блінкен

був зовсім не дипломатичним, я б сказав: конкретним в хорошому сенсі. Говорячи про боротьбу з корупцією, про судову реформу, він поставив це на одну дошку з боротьбою проти російської агресії.

(...) Якісь конкретні речі щодо співпраці України та США між Зеленським і Блінкеном обговорювались віч-на-віч, і зараз американська адміністрація буде дивитися, чи виконує Україна взяті на себе зобов'язання, чи ні.

Директорка безпекових програм ради зовнішньої політики «Українська призма» Ганна Шелест:

США продемонстрували дуже гарне розуміння безпекової ситуації в Україні, російської загрози і того, що ця загроза не зменшується, і, відповідно, допомогу Україні треба збільшувати. Але водночас, на відміну від попередньої адміністрації, набагато більший наголос було зроблено на питаннях антикорупційних реформ, корпоративного управління і впливу олігархів на українську політику, каже «Під час пресконференції Зеленського і Блінкена цей наголос прозвучав настільки чітко і відверто, що це говорить про те, що США можуть надати достатню кількість допомоги Україні лише за умови, що Україна буде виконувати домашнє завдання.

Виконавча директорка Незалежного антикорупційного комітету з питань оборони (НАКО) Олена Трегуб:

Під час візиту Блінкена тема корупції звучала дуже виразно. Вона була присутня під час зустрічі Ентоні Блінкена з представниками українського громадянського суспільства.

Адміністрація Байдена чітко усвідомлює, і вона не соромиться говорити (як соромилась адміністрація Трампа), що корупція – це є загроза національній безпеці України.

Професорка політології Університету Нью-Гейвен (США) Олена Леннон:

Головний порядок денний візиту Блінкена до України, з точки зору США і їхніх національних інтересів, – це на 80 відсотків питання безпеки. Зокрема, євроатлантичної безпеки і готовності американського уряду продовжувати підвищувати ціну агресії для Росії.

Наразі відносини США і Росії дуже напружені, і частиною цього контексту є те, що президент Байден запросив Путіна на зустріч у червні. Тому зараз США намагаються збільшити свою переговорну силу перед цією зустрічю.

Візит Блінкена – це сигнал як Україні, так і Росії про те, що США не сприймають російську агресію в Україні як виключно українську проблему. Це загроза європейській безпеці і проблема безпосередньо Сполучених Штатів Америки. Крім того, такий візит став чітким сигналом і для внутрішньоамериканської аудиторії.

Конкуренція між демократами і республіканцями продовжується. Наприклад, республіканці в Палаті представників були незадоволені тим, що президент Байден став не на дуже тверду позицію стосовно Росії і санкції, з

точки зору республіканців, були недостатньо потужні. Держсекретар Блінкен так само сигналізує республіканцям тут в Америці, що вони – демократи – так само сприймають Росію як серйозного супротивника, і вони готові допомагати Україні.

([Новое время](#))

Український дипломат, міністр закордонних справ України (2007–2009) Володимир Огризко:

(...) Гарною рисою адміністрації Байдена є те, що вона говорить доволі прямо і чітко. Блінкен як раз з тієї категорії дипломатів, які попри свою дипломатичність вміють сформулювати позицію дуже зрозуміло. І сьогодні ці зрозумілі та прямі речі були названі. Важливо, що за тим, що відбувається в Україні пильно слідкують і готові допомогти в разі, якщо українська влада зберігатиме прихильність до того світоглядного курсу, який вже проголошено. Заяви заявами, а справи справами. Тут потрібно бути чесними. На жаль, ми даємо інколи підстави сумніватися в тому, що ми серйозно ставимося до змін. Тому, з точки зору національних інтересів, я вважаю, що такі прямі сигнали відносно, наприклад, відкатів наших реформ теж корисні.

Зеленський підняв тему обговорення ПДЧ для України на майбутньому саміті НАТО 14 червня, але, на мою думку, тоді ПДЧ Україна не отримає. Є щонайменше 4 країни, які будуть цьому опонувати. Є кроки, які може зробити наша влада, щоб питання ПДЧ перейшло в практичну площину. План банальний і простий — це калька з того, як Україна отримала безвізовий режим. Тоді теж було багато розмов про те, що спочатку потрібно зробити реформи. Ці всі завдання в якійсь момент були зведені в простий план і нам було сказано: «Дорогі українців, ось план. Він складається з цих пунктів. Будь ласка, виконайте їх, ми перевіримо і безвіз ваш». Те ж саме треба зробити і зараз. Я сподіваюся, що це теж було темою розмови з держсекретарем — я б запропонував насамперед американцям (як провідній силі в НАТО) український варіант плану з проханням його критично проаналізувати, можливо, додати або відняти щось. А потім обговорити його з іншими союзниками по Альянсу, узгодити і тоді це стане тією «дорожньою картою» для того, щоб ПДЧ, після виконання Україною пунктів, став автоматичним рішенням. У такому разі ніхто в НАТО не відмовить, бо щось не було зроблено. Це дуже практичний підхід, сподіваюся, що наша влада до нього повернеться.

Думаю, що підтримка Ентоні Блінкена у цьому питанні політично важлива. Але окрім політичної підтримки, яка триває 12 років з часів Бухарестського саміту НАТО у 2008 році, вже час переходити до дуже практичних дій.

([Радіо Свобода](#))

Україну з візитом відвідав державний секретар США Ентоні Блінкен.

Політологиня Олеся Яхно:

Цей візит дуже важливий і з тієї точки зору, що Україні вдасться вибудувати тіснішу співпрацю зі США, і з тієї, що Блінкен провів зустрічі з

представниками різних гілок влади: і виконавчої, і законодавчої. Окрім того, у світі, як мені здається, зараз відбуваються деякі зміни підходів до безпеки. Найближчим часом буде декілька важливих самітів: «Групи семи», НАТО, США – ЄС, а також можлива зустріч Джо Байдена і Володимира Путіна. Дуже активно обговорюються нові виклики у зв'язку з безпекою – з кібератаками та прямою агресією. Якраз зараз вирішується, якими мають бути дії у відповідь: сильнішими, слабшими? Санкції мають бути більш жорсткими чи менш жорсткими? У результаті з'явиться дуже чіткий перелік можливих дій, якщо Росія вирішить і надалі продовжувати деструктивну діяльність у всьому світі.

Україні не варто пропускати шанс запропонувати західним партнерам своє бачення оновлених методів протидії політиці Кремля.

Нова адміністрація у Вашингтоні має інший підхід до проблеми глобальної безпеки, на відміну від попередньої адміністрації, яка скорочувала роль Сполучених Штатів у світі. Зараз посилюється кооперація між США та Європейським союзом, і загалом складається зовнішня геополітична конфігурація на користь України – це дуже добре, але ми знаємо, що у зв'язку з виборами на Заході ситуація може змінюватися в розрізі року-двох. Дуже важливо, щоб Україна скористалася цим періодом. Зараз і економічно, і політично, і дипломатично зростає ізоляціонізм щодо Росії. Я не вважаю, що санкції не б'ють по Кремлю – вони насправді болючі. Але водночас Україна має ставати сильнішою зсередини, щоб бути невразливою для агресивних дій з боку Росії. А для цього потрібно проводити реформи.

[\(Слово і Діло\)](#)

6 травня державний секретар США Ентоні Блінкен прибув в Україну. Київ став першою європейською столицею, яку держсекретар відвідав із повноцінним двостороннім візитом.

Політолог Михайло Дяденко:

Такий крок США означає незмінність їхньої політики щодо України. На фоні цього можна стверджувати або сподіватися, що українська політика буде дуже чутливою до побажань та рекомендацій адміністрації Байдена.

(...) Увага США піднімає ціну безпекового питання України і не дає Путіну змоги розв'язати руки і повномасштабно вторгнутись в Україну. Однак варто розуміти, що ця підтримка не означає, що США готові стати безпосереднім учасником війни в разі вторгнення.

(...) Ймовірність цього (візиту Байдена до України, – ред.) не надто велика, зважаючи на те, що Україна не входить навіть у першу десятку пріоритетів США. Наразі Вашингтон має низку внутрішніх проблем, які потребують уваги. Крім того, цей візит приверне зайву увагу до скандалів минулого, які пов'язані із сином Байдена. З огляду на це, більш ймовірно, що візит президента США найближчим часом не відбудеться.

(...) Роками в Україні реалізовувалася стратегія боротьби з корупцією, зокрема, формувалися антикорупційні органи та законодавство для них.

Також працювали над виведенням цих органів з-під політичного впливу. Однак, за результатами шести-семи років, діяльність антикорупційних органів показала, що такий шлях боротьби з корупцією не був ефективний. В Україні, яка наскрізь пронизана корупційними ризиками на всіх рівнях, не може існувати реально незалежного органу, а вірніше цей орган не можуть очолювати абсолютно незалежні особи. Нині антикорупційні органи працюють неефективно, але влада наразі не готова говорити з партнерами про те, що варто змінювати концепцію боротьби з корупцією. Зараз влада створює видимість таких реформ, а тим часом очільники антикорупційних органів, відчувши незалежність, починають зловживати своєю посадою.

**Голова Центру прикладних політичних досліджень «Пента»
Володимир Фесенко:**

Важливий сам факт візиту, оскільки він демонструє, що у зовнішній політиці США Україна є одним з головних пріоритетів. Це означає підтвердження і розвиток двостороннього партнерства. Також важлива критична оцінка агресивної політики Росії щодо України та готовність стримувати ці провокації.

(...) Теоретично ймовірність такої зустрічі (візиту Байдена до України, – ред.) є, але практично – ні. Треба бути реалістами: по-перше, ще не закінчилася пандемія і тільки в червні Байден уперше поїде за кордон; по-друге, графік планується заздалегідь і стан здоров'я Байдена також впливатиме на ці плани. Зважаючи на це, Україна вітатиме й приїзд інших високопосадовців – віцепрезидентки Камали Гарріс чи знову держсекретаря Блінкена.

(...) Мін'юст США постійно підтримує розвиток антикорупційних інституцій в Україні. Спершу пріоритетом було створення НАБУ, САП, НАЗК, далі створення Антикорупційного суду, а зараз усі стежать за повноцінним відновленням антикорупційного законодавства в Україні, проведенням відкритого конкурсу на посаду глави САП та судовою реформою як такою.

[\(Новое время\)](#)

Науковий співробітник Atlantic Council Пітер Дікінсон:

Блінкен приїхав до української столиці після декількох тижнів підвищеної напруженості через велике нарощування російських військ уздовж українського кордону. Натепер Москва окупує український Кримський півострів і створила дві контрольовані «сепаратистські республіки» у східній частині України — на Донбасі. Нещодавнє брязкання зброєю Володимира Путіна викликало побоювання, що Кремль, можливо, готується до повномасштабного військового наступу з метою розширення своєї присутності на материковій Україні.

Зроблену Росією наприкінці квітня заяву про майбутнє виведення військ широко вітало міжнародне співтовариство. Однак, виступаючи в Києві в четвер, Блінкен поставив під сумнів достовірність тверджень Москви й підкреслив, що небезпека ще не минула.

(...) Оскільки Україна готується до можливої різкої ескалації конфлікту, що триває з Росією, її чиновники сподіваються, що Вашингтон надасть додаткову зброю. У квітні міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба повідомив Reuters, що список побажань Києва містить обладнання для протидії здатності Росії глушити українські комунікації. Він також наголосив на зацікавленості України в отриманні вдосконалених систем ППО та протиснайперських технологій.

Візит Блінкена до Києва не привів до певних важливих політичних заяв щодо додаткової військової допомоги або продажу зброї США Україні. Натомість держсекретар США підтвердив, що адміністрація Байдена «активно прагне ще більше зміцнити нашу співпрацю й допомогу в області безпеки. Сьогодні нічого оголошувати, але це те, що ми дуже активно розглядаємо».

Ця відсутність конкретних політичних новин, мабуть, не є дивною. Зрештою, головною метою візиту була демонстрація американської солідарності з Україною. (...)

Багато аналітиків розглядали нещодавнє нарощування військової потужності Росії на українському кордоні як спробу перевірити рішучість нової адміністрації Байдена та її планів підтримувати Україну. З початку російської агресії проти України у 2014 році Америка відіграє центральну роль у міжнародних зусиллях зі стримування Кремля та зміцнення здатності України до самооборони.

Сильна двопартійна підтримка України з боку США залишалася незмінною протягом останніх семи років. Однак двосторонні зв'язки були значно ускладнені за часів президентства Трампа, коли Україна опинилася втягнутою в низку скандалів, кульмінацією яких став перший процес імпичменту Трампа. У ході зустрічей, що відбулися в четвер у Києві, виникло відчуття, що всі сторони хотіли б твердо залишити цю сторінку в минулому. «Я не хочу витрачати ваш час на минуле, давайте поговоримо про майбутнє», — у якийсь момент підкреслив Зеленський.

(...) Його (Блінкена, – ред.) заяви в Києві також голосно й чітко почують у Москві, і вони суттєво послаблять будь-які давні надії на те, що США можуть бути готові послабити свою підтримку Україні. Напередодні запланованої на літо 2021 року зустрічі на вищому рівні між президентами Байденом і Путіним це, можливо, було найважливішим посланням з усіх.

([Радіо Свобода](#))

Відбувся дводенний офіційний візит державного секретаря США Ентоні Блінкена до України.

Експерт-міжнародник Олег Білоколос:

Я б хотів, щоби прозвучало не просто «Спостерігаємо», а потім була фраза: «... і в разі неспровокованої агресії проти України США готові надати відповідну допомогу Україні». Ця фраза вкрай важлива на тлі всієї цієї ситуації – загострення, концентрації російських військ, які не відійшли в

значній кількості від українських кордонів. І враховуючи, що Блінкен часто згадував слово «партнерство», то ця фраза звучала би дуже логічно.

Я думаю, що у Вашингтоні ще не склався остаточний якийсь курс відносин Росії і України. Я як би такої цінності не бачу. Бачу заяви військового істеблїшменту, де Росія – однозначно противник, а також звучать пропозиції надати відповідну допомогу Україні. А також бачу обережнїший підхід політичного крила.

Експерт з енергетики, президент Центру глобалїстики «Стратегія XXI» Михайло Гончар:

І США, і інші країни НАТО посилили свою увагу. І найближчим часом, я думаю, ми відчуємо це з політичних дій в регіоні Чорного моря.

Ми вже побачили нестандартний хід з боку США, коли в Чорне море увійшов не корабель військово-морських сил США, а катер берегової охорони. Він не належить до категорії військово-морських сил, тому у нього дещо інший статус в контексті конвенції Монтре, яка визначає заходи в Чорне море кораблів нечорноморських країн, обмежуючи їх перебування 21 добою.

Цей хід показує, що США можуть точно так само, як і Росія, діяти в Чорному морі у гібридний спосіб. Також протистояти російській загрози, коли вони перекривають цілий ряд акваторії Чорного моря ніби під приводом проведення тих чи інших навчань, а насправді – заважають судноплавству і демонструють можливість в будь-який момент створити блокадну ситуацію для України.

(...) За два дні до приїзду в Україну Ентоні Блінкен дуже чітко озвучив тезу про неприйняття проекту газопроводу «Північний потік - 2». Більше того, німецька сторона після переговорів з Блінкеном повідомила, що розбіжності зберігаються. Тому позиція США тут залишається незмінною. Інша справа, що тема «Північного потоку-2» так не резонувала під час приїзду в Україну, тому що позиція сторін відома. І там – у України і у США – різночитань не існує.

Інша справа, що нас може не влаштувати темп гальмування цього проекту. Але тут США намагаються діяти не так, як Трамп, а показати, що вони можуть працювати більш витончено – використовуючи більше дипломатії, схилити Німеччину до відмови від цього проекту.

Зараз черговий позов проти «Північного Потоку-2» подали німецькі екологи, і офіційна позиція німецького регулятора була озвучена, що проект призупиняється до кінця місяця.

(..) Блінкен так і заявив, що в Україні є зовнішній ворог, але є і внутрішній. По суті, ми знаємо, що Росія використовує в ході такої війни гібридного типу різного роду корупційні схеми. І це не тільки стосовно України використовується.

Той же «Північний Потік-2» – це якраз одна з таких схем, за допомогою якої Росія корумпує частину політичної еліти в Європі. В контексті війни проти України в Вашингтоні чудово бачать, як Росія в своїх

тіньових схемах використовувала і продовжує використовувати частину українського олігархату для протидії тим самим реформам.

А неререформована економіка і сектор безпеки в Україні – це саме те, що і потрібно Росії. Для того, щоб показати, що Україна не відбулася як держава. У США це розуміють і акцентують увагу: ми готові допомагати в відображенні зовнішньої агресії, але ви повинні щось робити всередині країни.

Експерт-міжнародник Олексій Кафтан:

Що стосується представників Пентагону в делегації, то, безумовно, нам є що обговорити в плані підвищення обороноздатності України – і перспектив поглиблення співпраці з НАТО, і необхідності номенклатури озброєнь. Я думаю, що ці питання обговорювалися, але про що вони домовилися, ми точно не дізнаємося найближчим часом. Але я вкрай скептично ставлюся до заяв Єрмака про покупку комплексів «Патріот». Думаю, що на даний момент ми почуємо: «Ні».

Коридор можливостей, в якому може діяти Зеленський, досить вузький. Абсолютно проігнорувати м'який, але досить прямолінійний тиск з боку США він не зможе. Продинамити? Якийсь час може спробувати. Але в будь-якому випадку, йому потрібно буде показати якісь кроки. З одного боку – показати бурхливу діяльність, а з іншого – щоб ця діяльність не сильно нашкодила людям, які можуть нашкодити Зеленському.

[\(Радіо Свобода\)](#)

Держсекретар США Ентоні Блінкен:

Урок номер один – залишатися надзвичайно пильними щодо можливості необдуманих дій, агресії з боку Росії щодо України. (...) Якась частина російських військ відійшла, але значна частина лишається. Ми бачимо, що частину важкого озброєння відвели, але багато ще лишається. У Росії є можливість у короткі терміни вдатися до подальших агресивних дій щодо України. Тож ми дуже пильно стежимо за ситуацією, і також хочемо впевнитися, що надаємо Україні допомогу, необхідну для того, щоб захистити себе, свій суверенітет та свою територію.

Найголовніше, що можна зробити (і що ми робимо), – це впевнитися, що цього не станеться, що Росія не ухвалить це дуже невдале рішення – вчинити новий акт агресії чи іншу необдуману дію щодо України. Саме тому ми висловилися дуже чітко, коли побачили цю концентрацію сил, саме тому ми тісно співпрацюємо з усіма нашими головними партнерами у світі – зокрема, НАТО і ЄС. Це питання (безпеки України – ред.) – перебуває у фокусі нас усіх. Ми дали Москві чітко зрозуміти, що ми стежимо за ситуацією дуже уважно, і якщо Росія вчинить якісь дії, це не мине без наслідків. Водночас ми тісно працюємо з нашими партнерами в Україні, щоб упевнитися, що вони мають усе необхідне для того, щоб захистити Україну, її територію і її народ.

(...) Тут ключовим партнером України є Пентагон. Зараз ми думаємо над тим, яка додаткова допомога – крім тієї дуже значної допомоги, яку ми вже надали, зокрема оснащення, – була б корисною для України саме зараз. Це питання на стадії активного розгляду.

(...) Не хочу говорити про якісь гіпотетичні кроки, які ми можемо зробити в майбутньому. Скажу ось що: коли йдеться про те, щоб стримати агресію, чи про те, щоб відповісти, ми розглянемо будь-який розумний варіант.

Як я вже сказав, ми налаштовані рішуче щодо того, що будуть наслідки, у різних сферах. Але скажу ще таке, це важливо: ми воліли б мати більш стабільні й передбачувані відносини з Росією. Президент Байден ясно про це сказав президентові Путіну. Але не менш важливо – і щодо цього ми теж були доволі конкретні – якщо Росія продовжує робити необдумані, агресивні кроки чи то щодо України, чи щодо інших наших партнерів, ми відповімо. Не з метою ескалації, не тому, що нам потрібен конфлікт, а тому, що такі дії не можуть лишатися без відповіді, не можуть бути безкарними. Тож очевидно, що будуть наслідки. Але я щиро сподіваюся на те, що Росія розуміє: ми б краще надали перевагу більш стабільним і передбачуваним відносинам. Але зрештою, це залежить від Росії – від того, що вона робить, і того, що не робить.

(...) зрозуміло ось що, і це пов'язано з подіями 2014 року, – два важливі питання, коли йдеться про агресію Росії проти України.

Перше і найголовніше – права українського народу, його суверенітет, цілісність території, демократія в Україні.

Друге важливе питання – це глобальні принципи, які діють далеко за межами України. Йдеться, зокрема, про те, що підхід, згідно з яким країни мають якісь сфери впливу, мав відійти в минуле після Другої світової війни. Ми не приймаємо такий підхід.

Йдеться також про принцип, за яким країна не може просто так взяти і силою змінити кордон свого сусіда. Жодна країна не має права казати іншій країні, яку політику їй провадити, з ким співпрацювати.

Ці принципи стосуються ситуації в Україні і російської агресії. Але вони також стосуються інших частин світу. Якщо ми допустимо безкарне порушення цих принципів, це стане сигналом не лише для Росії, але й для інших країн, – що правила не мають значення, що країни можуть поводитися як завгодно. Це – шлях до міжнародної системи, яка розвалиться, це рецепт не для співпраці, а для конфлікту. Це – поганий рецепт, проти якого ми виступаємо.

Актуальні питання українського сьогодення

([Радіо Свобода](#))

Вже три місяці в Україні триває кампанія з вакцинації проти COVID-19. За показниками щеплення Україна посідає одне з найнижчих місць серед

європейських держав, хоча високопосадовці обіцяли швидкі темпи проведення кампанії.

Екскерівник Центру громадського здоров'я Володимир Курпіта:

Україна відчуває гостру потребу у вакцинах. Протягом трьох місяців держава фактично «сидить» на перших пів мільйонах дозах індійської вакцини Covishield, яку вона закупила ще в кінці лютого. Відтак кампанія так і не набрала обертів, важко за таких умов заохочувати людей.

Люди хочуть щепитися, а вакцин немає. Це призводить до охолодження попиту, породжує розчарування. Зараз, незважаючи на поставки 117 тисяч від Pfizer, 300 тисяч корейської AstraZeneca, 700 тисяч CoronaVac все одно є дефіцит вакцин. Через це спостерігаємо дивні речі, які пов'язані з обмеженнями щеплення. Коли МОЗ спочатку дозволяє вакцинацію публічних осіб, потім забороняє, згодом встановлює віковий ценз.

Бачимо неузгоджені і суперечливі кроки. Якось хотіли продемонструвати можливості системи, коли за один раз було провакциновано понад 70 тисяч людей. Але потім різко знизили темпи, бо з'явився страх, що якщо так оперативнo будуть щепити, то всі запаси вакцин використають за кілька днів.

(...) Поставки від Pfizer, які анонсував Степанов, швидше за все, ми не отримаємо. Принаймні я цього не бачив у Національному плані. Має надійти Pfizer, AstraZeneca від COVAX. Сподіваюсь, що у травні ситуація вирівнюється, коли надійде понад 2 мільйона вакцин. Тоді попит буде частково покритий.

Експерт у сфері громадського здоров'я Андрій Скіпальський:

Українцям бракує активного спілкування з сімейними лікарями. І додаток «Дія» має бути не єдиним способом запису на вакцинацію, це все-таки дуже інноваційно, і для багатьох воно ще сумнівно. Багато чекають запрошення від сімейного лікаря або просто пропозиції записатися. Нам, населенню, потрібна ця комунікація з сімейним лікарем.

За різними оцінками, позитивно ставляться до вакцинації від 30 до 60% українців. Останнє соціопитування групи «Рейтинг», проведеного в кінці березня, показало, що 37% респондентів висловили свою лояльність до щеплення.

41% критикують вакцинацію, а решта тримають нейтралітет. Відносно більше критиків щеплення серед молодшої та середньої вікової категорії (18-49 років), серед жінок, мешканців Півдня та Сходу. Частіше критично ставляться до вакцинації ті, які не бояться захворіти на коронавірус, і вважають, що в основі вакцинації переважно є нажива, ніж турбота про людей.

Народний депутат, експерт в сфері захисту прав пацієнтів Ольга Стефанишина:

Люди, які хочуть щепитися і самотужки шукають залишкові дози, можуть за це отримати покарання. Київська влада негайно влаштовує

«полювання на відьом» – тобто на людей, які пішли й отримали ту вакцину від COVID-19. І на лікарів, які їм її вкололи. Але чому в травні 2021 року жителі країни посеред Європи можуть отримати покарання за щеплення? І це в той час, коли в сусідній Сербії людей пригощають тістечками чи виплачують 25 євро за те, що вони прийшли вакцинуватися.

([Радіо Свобода](#))

Європарламент прийняв резолюцію, яка закликає в разі збройного вторгнення Росії на територію України до від'єднання першої від платіжної системи SWIFT, припинення імпорту нафти і газу з Росії до Євросоюзу.

Керівний партнер Національної антикризової групи Тарас Загородній:

Європейська резолюція має лише рекомендаційний характер, проте визнає перерахований у ній список заходів дієвим.

Головною бюджетотвірною сировиною для Росії залишається нафта, і санкції в цій сфері реально втілити в життя. На європейському ринку інші країни можуть безболісно замінити цю нафту. З газом складніше, але тут Катар може допомогти. Запровадження нафтових санкцій буде дуже сильним ударом для Російської Федерації. Щодо платіжної системи SWIFT, мені здається, тут обмеження менш імовірні, бо від'єднання банківської системи Росії від світової – це двосічна зброя. Нехай Росія не зможе вільно отримувати гроші Заходу, наприклад, за продаж сировини, а й Захід не зможе отримати гроші за свою продукцію на російському ринку. Загалом, за ймовірністю це останній крок. Щоправда, США, на відміну від Євросоюзу, нещодавно запровадили обмеження на покупку облігацій російського суверенного боргу в рублях. Це був досить болючий крок.

У Вашингтоні поки не до кінця визначилися, за якими саме напрямками варто активізувати санкційну політику щодо Росії.

Будьмо відвертими: санкції за Крим були дуже м'якими, як і санкції за вторгнення на Донбас. Те, що роблять США зараз, – на мій погляд, крок у правильному напрямку. Також останнім часом не зрозуміла доля «Північного потоку-2»: питання в тому, чи обмежиться адміністрація Байдена самими розмовами, бо не захоче сваритися з Німеччиною, чи все-таки вони введуть санкції, причому вже проти європейських компаній, які беруть участь у цьому проєкті. Поки що у Вашингтоні досить мляво реагують на добудову газогону, яка все-таки почалася. Тому Україна повинна не мовчати, а виявляти наполегливість, тому що світ любить наполегливих.

Економіст Дмитро Некрасов (Росія):

Загалом арсенал санкцій тиску на Росію в чомусь вичерпаний, тобто вже нічого серйозного далі зробити, по суті, не можна. Є якась довготривала ефективність санкцій: очевидно, вони стримують економічне зростання Росії. Через них ВВП країни, можливо, відсотків на 5–7–10 нижче, ніж могло б бути, і щороку ця різниця зростає на пів відсотка, на відсоток. Звичайні росіяни, нехай на дуже невеликий відсоток, але з кожним роком через санкції

живуть гірше, ніж могли б жити. Але це не створює жодних катастрофічних наслідків для режиму Путіна тут і зараз. Санкції недостатньо істотні й насправді не можуть бути суттєвими, щоб змусити Кремль піти на політичні поступки. Останній пакет обмежень щодо облігацій – це взагалі дрібниці. Адже російська економіка теж поступово адаптується до санкцій.

Від'єднання Росії від платіжної системи SWIFT було б вкрай болісним у 2014 році, проте через сім років по тому влада країни вже підготувалася до такого сценарію.

Щодо нафтового ембарго, воно неможливе. Грубо кажучи, потрібно 20 років цілеспрямованої роботи зі щорічними витратами, порівнянними з військовим бюджетом Євросоюзу, щоб хоча б технологічно підготуватися до відмови у доступі до Росії як до нафтового постачальника. Вона забезпечує більше ніж 10% світового нафтовидобутку. Можливо, через 10–20 років світовий попит на нафту через впровадження електромобілів скоротиться, і в цих умовах нафтове ембарго стане реальним. Більше того, я думаю, що до цього часу ціни на вуглеводні будуть знижуватися через ринкові причини. Безумовно, активи якихось олігархів зараз можуть заарештувати, але я не думаю, що це стане чутливим для режиму Путіна. Словом, чогось, що сильно змінить ситуацію – з реалістичного – в арсеналі Заходу проти Росії вже немає.

[\(Укрінформ\)](#)

Військові кораблі РФ не поспішають покидати Чорне море, попри повідомлення російського оборонного відомства про їх вихід.

Керівник проєкту «Інститут Чорноморських стратегічних досліджень» Андрій Клименко:

Чотири великі десантні кораблі: два Балтійського флоту, і два Північного, які увійшли туди близько 10 днів тому, залишаються в Чорному морі, в Криму. Крім того, в останні 2-3 роки постійний склад ескадри Чорноморського флоту в Сирії, який базується в порту Тартус, становить 6-7 одиниць бойових кораблів. Зараз їх там тільки два. А все інше — стягнуто до Чорного моря.

Ми практично кожного дня бачимо по 3-4 літака-розвідника, які облітають за периметром і Крим, і лінію розмежування на сході України. Це переважно стратегічні безпілотники і пілотовані літаки-розвідники. Таким чином моніториться реальна ситуація з відведенням військ, техніки і так далі. І ми поки не бачимо підтверджень, у тому числі й від західних джерел, що такий відвід відбувається. Але в більшості випадків ніяких навчань там не проводиться.

[\(Український кризовий медіа-центр\)](#)

Сучасні реалії вимагають від місцевих та національних органів влади публікувати все більше інформації у відкритому доступі.

Керівник експертної групи з відкритих даних директорату розвитку електронних послуг Міністерства Цифрової Трансформації Михайло Корнєєв:

Відкриті дані – це локомотив боротьби з корупцією на всіх рівнях. Мільйони українців користуються сервісами, які базуються на відкритих даних. Політика відкритих даних зароджувалася в нашій країні в першу чергу як спосіб зробити нашу владу прозорою для громадян. Саме антикорупційний вплив відкритих даних найпотужніший і найзрозуміліший. .

Відкриті дані – це публічна інформація у машиночитному форматі, яка може бути систематизована і інтерпретована без участі людини. Також це сфера, яка має колосальні перспективи і неодмінно буде розвиватися.

Керівниця програми «Transparent Cities/Прозорі міста» ТІ Україна Олена Огороднік:

З кожним роком міста стають прозорішими. За чотири роки дослідження, середній показник прозорості виріс майже на 60%. Це показує, що на місцях є політична воля і бажання працювати в цьому напрямку. [...] Прозорість та підзвітність оцінюється у 14 сферах. В минулому році найпрозорішою сферою стала освіта. Найменш прозора – житлова політика. Саме тут публікується найменше даних та існують великі корупційні ризики.

(...) Виявлено суттєвий розрив між прозорістю та підзвітністю. Рівень підзвітності в чотири рази нижчий, ніж прозорості. Міські ради повинні зрозуміти, що просто публікації даних на сайті не достатньо. Підвищення підзвітності та залучення громади до розробки та впровадження важливих рішень – ось навколо чого повинен формуватися порядок денний міських рад.

Голова прес-служби Дрогобицької міської ради Зеновій Квасній:

Рейтинг ТІ дуже дієвий, він мотивує боротися на вищі місця в ньому. Минулого року наше місто посіло 3 місце. Ми це сприймаємо як сигнал працювати більше. (...) Наприклад, громадяни ставили запитання з приводу виділення бюджетних коштів на ремонт доріг і говорили про неналежне, на їх думку, фінансування. В свою чергу, міська влада показувала порівняння з іншими сферами і громадяни візуально розуміли чому, скільки і на що виділяється бюджетних грошей.

Часто люди вважають що відкриті дані – щось віртуальне і недотичне до реального життя, але вони дали реальну можливість виробити нову політику управління. Завдяки відкритим даним ми можемо показати громаді наочну інформацію про те, чи треба, наприклад, утримувати школу в громаді чи пояснюємо прийняття інших управлінських рішень.

Координатор Сумської платформи реформ Максим Корнієнко:

Дуже часто громадяни не користуються відкритими даними та публічною інформацією, оскільки, з одного боку, не розуміють, як це може вплинути на їх життя, а з іншого боку – користуватися ними просто незручно. Громадянам важливо максимально спростити доступ до інформації,

пояснити навіщо їм відкриті дані і зробити так, щоб вся інформація була в одному місці.

Журналіст онлайн видання texty.org.ua Юрій Малахов:

Бачимо що процес відкриття митних декларацій гальмується. Це сфера містить багато корупційних ризиків. Очевидно, важливі відкриті дані у сфері довкілля і екології, бо це стосується кожної людини без виключення. Також, важливо відкрити дані по землі, адже без цього земельна реформа буде протікати дуже повільно.

([Главком](#))

Голова ВГО «Фінансова грамота України» Михайло Стрельников:

Ставки податків можна піднімати до певного рівня. От у нас цей рівень вже є. Якщо далі піднімати ставки, то надходження до бюджету будуть скорочуватися. Тобто, це загальновідомо.

В разі подальшого підвищення рівня податків економіка переходитиме в тінь. Підприємець згоден ділитися податками з державою, якщо це не переходить розумні межі.

Малий та середній бізнес взагалі потрібно було б звільнити від сплати будь-яких податків, адже підприємці створюють робочі місця, що зменшує витрати з держави на працевлаштування людей, на утримання безробітних. У Великобританії, якщо мале підприємство має до 10 працівників і десь порядку декілька мільйонів на рік доходу, воно взагалі не обкладається ніякими податками. І це пояснюють тим, що роботодавець, який набрав собі цих 10 працівників, від держави забрав клопіт про їх трудоустрій, їх забезпечення. Бюджет менше витрачає на фонд зайнятості, менше витрачає на безробіття, менше витрачає на пенсійний фонд. Тобто, доходи (бюджету – ред.) можна поповнювати, або намагаючись підвищити податки, або за рахунок скорочення видатків.

([Український кризовий медіа-центр](#))

Упродовж цього навчального року діти навчалися дистанційно з короткостроковими поверненнями до шкільних класів.

Освітній омбудсмен Сергій Горбачов:

Хоча мінуси від дистанційного навчання переважають – також воно принесло і позитивні зміни. Серед них неочікуваний зріст компетенції вчителів, які були змушені опанувати нові технології та можливості для дистанційного навчання, а також настання розуміння з боку батьків, що школа – це не «камера схову» для дітей і навчати дійсно важко. Серед помітних негативних аспектів – загострення недосконалостей освітнього законодавства. Наприклад, відомі випадки коли вчителі були зобов'язані ходити на роботу навіть коли учнів нема у школі, а також примусове оформлення відпусток.

Велика вага має бути надана оцінці ситуації, щоб правильно зрозуміти з чим ми маємо справу. Ми розуміємо, що карантин приніс і негативні, і

позитивні наслідки. Проте, до цього часу ми не маємо достовірної інформації про те, що сталося і говорити про конкретні втрати дуже важко.

Заступниця директора Українського центру оцінювання якості освіти Тетяна Вакуленко:

Наразі проводиться загальнодержавний моніторинг якості освіти серед учнів 4 класів. Його результати будуть відомі на кінець календарного року. Щодо учнів старших класів, то такого моніторингу ще не проводили. Результати ЗНО не є показником якості освіти і за ними не можна з'ясувати як карантин вплинув на знання.

Не всі випускники шкіл взяли участь у ЗНО. Ми не знаємо, які це верстви населення – ті хто не бажає отримувати вищу освіту чи ті, хто хоче її отримати в іншій країні. Лише спеціальні моніторинги якості освіти можуть сказати про неї. Загалом, у всьому світі, такі моніторинги говорять про негативний вплив дистанційного навчання на якість освіти.

Найдраматичніший вплив карантину здійснюється на учнів молодших класів, які мають навчитися саме вчитися і поки що їм складно зрозуміти що таке цифри, що таке слово, яка різниця між ними. Також негативні втрати помітні серед дітей, чий батьки не мають вищої освіти. Такі батьки менше приділяли уваги навчанню дітей.

Керівниця освітніх програм Креативної міжнародної дитячої школи Мирослава Товкало:

Незважаючи на кращу матеріально-технічну базу (приватних шкіл, – ред.), високу мотивацію батьків та персональну роботу вчителів з учнями, проблеми є. Найпомітніше дистанційне навчання негативно вплинуло на учнів молодших класів.

Хоча ми були в кращій ситуації, але коли діти повертаються з онлайну в офлайн – радості і дітей, і батьків, і вчителів нема меж. Ми проводили власні моніторинги. Ми робимо це тричі на рік. Їх результати показують, що ми маємо найгіршу ситуацію з результатами навчання у початковій школі. Результати учнів підліткового віку майже не змінилися. Багатьом навіть було легше навчатися вдома.

Заступниця голови Профспілки працівників освіти і науки України Любов Гарбаренко:

Наше завдання як профспілки – підтримати наших працівників в складних умовах. Ми тісно працюємо з Міносвіти і ми спільно написали звернення щодо умов оплати праці в умовах карантину і дистанційного навчання. Головне було залишити за працівниками сфери освіти робочі місця. Педагогам працювати в таких умовах дуже складно.

([Новое время](#))

Україна попросила США про розширення тренувальної місії для Збройних сил.

Директор економічних і соціальних програм Центру Разумкова Василь Юрчишин:

Упродовж десятиліть українська влада демонструє вкрай низьку результативність у залученні інвестицій. А в умовах ще й потенційної повномасштабної російської агресії інвестиційні наміри як вітчизняного, так і міжнародного бізнесу взагалі помітно слабшають. Вочевидь, потрібні значимі сигнали для бізнесу про те, що незважаючи на зовнішню військову загрозу та внутрішні українські негаразди, їхні інвестиції в країні зможуть бути збережені і захищені.

Фактор військової присутності країн-партнерів — навіть у формі довготривалих тренувальних місій — може виявитись вагомим каталізатором для покращення інвестиційного середовища країни. Емпіричні і статистичні дослідження підтверджують значимість наявності у країні місій за участю військових інструкторів (насамперед, із США, а також Канади, Великої Британії) для інвестицій і торгівлі. Звичайно, йдеться про інвестиції як національні, так і прями іноземні, для яких чинник захищеності належить до визначальних.

За таких умов помітно розширюються інвестиції в інфраструктуру (насамперед, інформаційно-комунікаційну), у будівництво (доріг, портів, житла), медичне забезпечення, сферу обслуговування. Причому інвестиції не лише безпосередньо пов'язані з діяльністю місій. Спрацьовують позитивні зворотні зв'язки, і інвестиційне розширення суттєво зростає і прискорюється для інших галузей і сфер, оскільки інвестори звільняються від страху агресії, відчуються впевненіше і більш захищено у регіоні і країні загалом. Своєю чергою, входження іноземних інвесторів до бізнесу та інфраструктурних мереж навколо місій вже само по собі слугує додатковим чинником регіональної безпеки.

Навколо місій за вказаного інвестиційного розширення формується середовище стійкого попиту на товари і послуги, що стимулює національних і місцевих бізнесів до розширення виробництва, сприяє взаємопроникненню потреб і бізнес-можливостей національних та іноземних компаній, які обслуговують місії, покращує конкурентоспроможність національного і регіонального бізнесу. Так, коли йдеться про дорожнє будівництво, то це якісні дороги (які функціонуватимуть десятиріччя) і стосується не лише доріг, що безпосередньо примикають до місій, а загалом транспортної мережі у регіоні.

Водночас, розширення виробничих потреб та інфраструктури означає суттєве зростання і формування стійкого попиту на робочу силу (різних сфер і кваліфікацій), причому оплата праці залучених працівників, які працюють або виконують замовлення, зазвичай, є значно вищою, що сприяє підвищенню мобільності і якості трудових ресурсів у регіоні.

Більше того, економічна та інфраструктурна активізація формує додаткові «вторинні» ефекти, які пов'язані із соціальним розвитком. Зокрема, підвищуються витрати (з центральних і місцевих бюджетів) як на охорону здоров'я, так і соціальну інфраструктуру, у т.ч. внаслідок наявності

додаткових можливостей, які надаються місями найнятим працівникам та членам їх родин.

Хоча й існує поширений міф про те, що через місії може посилюватись втручання у внутрішні справи країни-розміщення, однак наявність місій жодним чином не може бути ознакою втручання у процеси демократизації та діяльність політичних інститутів країни, і безпідставними є «загрози» втрати (через місії) національних інтересів чи домінування «зовнішнього управління». Радше навпаки, місцеві корумповані і кримінальні «еліти» суттєво зменшують активність і втручання у суспільно-політичні процеси у регіонах (де розміщені такі місії).

Україна ще довгі роки відчуватиме на собі агресивні наміри небезпечного сусіда. В таких умовах інвестиційна готовність вітчизняних і міжнародних інвесторів буде вкрай обмеженою, що помітно стримуватиме соціально-економічні трансформації в країні. Тому важливість вказаного офіційного звернення (якщо дійсно відбудеться) до уряду США не повинно недооцінюватись. Хоча на реалізацію потрібен час, проте факт такого звернення, якщо ще й отримає належне втілення, може стати вагомим кроком у напрямі як стабільності і миру, так і економічного та інвестиційного прискорення в країні.

([Центр Разумкова](#))

**Провідний експерт енергетичних програм Центру Разумкова
Максим Білявський:**

Я бачу щонайменше три фактори, які дають підстави вважати навіть найменшу річну пропозицію (ціни на газ для населення, – ред.) несправедливою. Найперше, немає жодної методології розрахунку, яка би обґрунтовувала саме такі річні пропозиції. По-друге, більшість пропозицій (7,88–7,96 грн/куб м) сформовані на умовах особливого доступу (через посередника «Нафтогаз України») до ресурсу державної компанії «Укргазвидобування». По-третє, офіційна статистика свідчить, що 30% громадян не мають достатньої кількості коштів для закупівлі енергоресурсів за нинішніми цінами.

Наша держава має найбільший рівень енергетичної бідності у Європі — 30% наших споживачів не мають достатньо коштів для підтримки належної температури у своєму помешканні за поточними цінами на газ. Ціна може бути зменшена, але за певних умов. Зокрема, доступ газопостачальних компаній до ресурсу власного видобутку буде вважатись справедливим тоді, коли він буде реалізовуватись за біржовим принципом і без компаній-посередників.

На сьогоднішній день на ринку електроенергії та газу діють абсолютно різні регуляторні та методологічні підходи. Це має бути виправлено. Щодо алгоритму, пропоную поглянути на прототип «Укргазвидобування» — найбільшу державну енергогенеруючу компанію НАЕК «Енергоатом». У фінансовому плані компанії зазначається середньозважена беззбиткова ціна

відпуску електроенергії (829 грн/МВт год). Безумовно реальна ціна відпуску за принципом «витрати+» має становити 1330 грн/МВт год, аби сформувати ціновий сигнал для покриття собівартості інших виробників електроенергії, які споживають вугілля та газ.

Аналогічно і на ринку газу, потрібно зафіксувати у фінансовому плані «Укргазвидобування» беззбиткову ціну відпуску блакитного палива на відкритий ринок і встановити діапазон із врахуванням інших видобувних компаній, які мають дещо вищий поріг собівартості. Після цього реалізовувати весь обсяг газу через біржові торги.

На мій погляд, модель імпортного паритету себе не виправдала: приросту видобутку газу ми не побачили, натомість витрати домогосподарств стали більшими. Фактично громадяни із власних кишень дотували управлінські прорахунки «Нафтогазу». Мало би бути навпаки. Вочевидь, нас очікують позачергові парламентські вибори восени 2021 року і новий менеджмент «Нафтогазу» буде робити все можливе аби зберегти електоральні симпатії суспільства до «Слуги народу» через зменшення ціни газу. Питання лише в тому, в який спосіб будуть провадитись зміни і чи буде досягнутий баланс інтересів виробника та споживача.

(...) Наскільки я розумію, ціна газу для ТКЕ (теплокомуненерго, – ред.) буде визначатись через індикатив на оптовому ринку, тобто від 8,5 грн/кубометр і вище. У такому разі доведеться переглядати тариф на опалення і гаряче водопостачання від 10% і вище, але найбільший вплив матиме проблема нарощування боргів за послуги балансування.

(...) у такому разі (якщо всі учасники ринку отримують доступ до газу внутрішнього видобутку, – ред.) ціна газу для побутових споживачів становитиме максимум 5,7–5,9 грн/куб м із ПДВ та тарифом оператора газотранспортної системи.

[\(Центр Разумкова\)](#)

**Директор економічних і соціальних програм Центру Разумкова
Василь Юрчишин:**

На тлі продовження гальмування економіки у першому кварталі держбюджет виконано з дефіцитом загального фонду обсягом «лише» 33,6 млрд грн, при плановому — 66,8 млрд грн. Вдвічі менший (ніж плановий) дефіцит зумовлений значним перевиконанням бюджетних надходжень, при тому, що гривня упродовж періоду зміцнилась — з 28,22 грн за долар у січні до 27,80 грн за долар у березні (менше значення курсу означає менші надходження від митних зборів). Така суперечність має просте пояснення — посилення фіскального тиску на економічних агентів навіть у кризових умовах.

Загалом головною причиною збереження високих бюджетних дефіцитів в Україні часто називають ухиляння бізнесу і домогосподарств від сплати податків. Однак насправді головним чинником бюджетних недонадходжень є саме надмірний податковий і адміністративний тиск, який

для бізнесу ще й супроводжується штрафами, додатковими вилученнями та ін. Тому й поведінка бізнесу (спроби ухиляння, тонізації) є «природною» реакцією підприємництва на надмірні і необґрунтовані вимоги влади.

Те, що в Україні податкове керівництво, попри риторику «захисту бізнесу» і «підтримки населення», завжди намагається оподатковувати все, що ще хоч трохи жевріє, не є чимось новим. Однак сьогодні «креативність» владних податкових новацій все ж насторожує.

Так, ініціатива підвищення ставки ПДВ до захмарних 22–24% призведе ні до чого іншого, як до прискорення депресії того бізнесу, який попри коронавірусну кризу спромігся зберегтися. А в рамках проектно-законодавчої «податкової амністії», виявляється, мають оподатковуватись кошти, які населення зберігає у готівковій формі (навіть якщо вони мають офіційне походження). При тому, що НБУ, розуміючи важливість для економіки стимулювання заощаджень домогосподарствами, намагається законодавчо відмінити податок на доходи з депозитів, введений ще у 2014р. Що, втім, не помічається законодавцями.

Дійшла черга також до інформаційно-комунікаційних і цифрових середовищ. Так, наміри оподаткування глобальних корпорацій в Україні (Google, Facebook, Netflix) не лише послаблять інноваційні та інтеграційні можливості вітчизняного бізнесу, але й здорожчають вартість для населення доступу до глобальних мереж. Ще більш шокуючими виглядають пропозиції запровадження податку на закордонну онлайн-освіту в Україні — замість надання можливості молоді отримання основ сучасної освіти формуються додаткові податкові бар'єри.

Звичайно, в умовах чинних високих соціальних зобов'язань держави, суттєве зниження рівня оподаткування не видається реалістичним. Однак, якщо не можна зменшити оподаткування, так хоча б не допустити його подальшого зростання, що стало би першим кроком на шляху до фіскального сприяння.

Отже, вагомим у цьому напрямі могло би стати законодавче закріплення недопустимості посилення фіскального тиску у посткоронавірусний період. Основний механізм базуватиметься на принциповому положенні про те, що впровадження будь-якого нового податку чи податкових вилучень чи підвищення ставки податку, які можуть призвести до посилення податкового тиску, можливе лише за наявності підтримки таких змін конституційною більшістю Верховної Ради.

[\(Центр Разумкова\)](#)

Провідний експерт економічних і соціальних програм Центру Разумкова Катерина Маркевич:

Характерні ознаки локдауну по-українськи: компанії знизили ділову активність, а частина населення втратила стабільний дохід. Для порятунку економіки влада пробує вливати кошти в малий і мікробізнес та допомагати

найуразливішим категоріям населення. Однак дива не сталося: за результатами 2020-го економіка «просіла» на 4%. Найбільше падіння спостерігалося у II кварталі 2020-го — 11,2%, у III кварталі темпи зниження уповільнилися до 3,5%, а наприкінці року — до 0,5%.

Запроваджені торік карантинні заходи позначилися на скороченні промислового виробництва на 4,5% порівняно з позаминулим роком. Найбільший спад спостерігався в автомобілебудуванні — 25,4%, виробництві комп'ютерів та електронної продукції — 24,8% та машинобудуванні — 17,6%. Не такі критичні наслідки мало виробництво металургійної (спад 6,1%) і харчової продукції (до 1%). Фармацевтика та хімпром, у свою чергу, фіксували зростання на 3% та 5,1% відповідно.

Сфера гостинності втратила чи не найбільше. II квартал 2020-го ознаменувався падінням 58,2% обсягів у тимчасовому розміщенні та громадському харчуванні, у транспорті — 29,6%, адміністративне та допоміжне обслуговування мало спад на рівні 28,1%, а професійна, наукова й технічна діяльність — до 22%. Однак усі ці сфери не надто вплинули на загальний стан економіки, оскільки їхня частка у ВВП країни невелика.

Прагнувши до позитивної динаміки, навесні 2020-го уряд оголосив про старт державної програми «Доступні кредити 5-7-9%». Це таки знайшло відгук в українській економіці, станом на квітень 2021-го уже видали 13 659 кредитів на загальну суму понад 33,6 млрд грн. 15 млрд грн — це рефінансування попередньо отриманих позик,

13,6 млрд грн — антикризові кредити на поповнення оборотних коштів під 0% та 5 млрд — капітальні інвестиції.

Найбільше прокредитували підприємства, що працюють у сільському господарстві (53%), торгівлі та виробництві (21%) і промисловій переробці (15%). У масштабах економіки країни обсяги фінансування мізерні, а програма швидше виглядає, як іміджевий піар. Також незрозуміло, як саме ці кошти працюють на економіку: сплачуються відсотки чи повертаються самі кредити. Водночас розподіл кредитного фінансування за галузями поки що не сприяє структурній перебудові української економіки в напрямку збільшення виробництва товарів із високою доданою вартістю, а значна частка кредитів іде на перекредитування.

Банки замість підтримки реального сектора економіки й далі інвестували в державні цінні папери, що сприяло збільшенню боргового навантаження.

У 2020-му НБУ продовжив м'яку монетарну політику і знизив облікову ставку з 13,5% до 6%, що мало б сприяти зниженню кредитних ставок для бізнесу та громадян. Для підприємств кредитні відсотки знизилися з 12,9% річних у гривні в лютому 2020-го до 8,9% цього року у лютому; для домогосподарств — із 33,6% до 29,8% у відповідний період. Та економічний ефект від цього був невеликий, бо паралельно суттєво знизилась і ставки за гривневими депозитами: для населення спад із 12,4% річних у лютому 2020-

го до 7,5% рік потому, а для бізнесу — із 6,4% до 3,7%. Тобто втрати стали більшими за прибутки для бізнесу та населення.

Однак пандемія — це не лише історія про втрати. Приваблива для України кон'юнктура на світових товарних ринках торік сприяла суттєвому скороченню від'ємного сальдо зовнішньоторговельного балансу порівняно з 2019-м — із 14,2 млрд доларів до 6,6 млрд. Але тільки завдяки значним експортним поставкам продовольчих товарів та сировини для їх виробництва і підвищенню світових цін на агропродукцію, залізну руду і сталь. Проте ця тенденція свідчить, що Україна й далі тримається недорогого сировинного тренду та імпортує чимало продуктів харчової промисловості з високою доданою вартістю. У торгівлі послугами вдалося досягти профіциту в \$ 7,8 млрд порівняно з минулорічним 1,7 млрд доларів.

Запровадження локдаунів вплинуло на відрахування до держбюджету. Торік обсяг надходжень збільшився на 50 млрд грн порівняно з 2019-м. Через зниження доходів компаній, а також збільшення витрат на матеріали, особливо на метал, ціни на який зросли майже вдвічі, мало б відбутися, навпаки, скорочення відрахувань до державної скарбниці. Однак торік Держ-казначейство фіксувало зростання надходжень від податку на прибуток, ПДФО, ПДВ та ін. За перші місяці поточного року надходження зросли на понад 20 млрд грн, але податок на прибуток таки «просів» із 9,6 млрд грн майже на третину.

Аби наповнити бюджет, торік влада продовжила курс на приватизацію. Завдяки цьому вдалося залучити 2,25 млрд грн (найкращий показник за останні роки) — це продаж готелю «Дніпро» та ДП «Укрспирт». Цього року у Фонді держмайна планують повернутися до виконання плану (за січень-лютий приватизація «заробила» державі 326 млн грн), проте активність іноземних інвесторів у світі нині невисока. За даними ЮНКТАД, торік потоки прямих іноземних інвестицій скоротилися на 42%, а в 2021-му скорочення прогнозується ще на рівні 5–10%, тож капітальні видатки інвесторів скоротяться знову і зменшаться доходи в іноземних філіях, що призведе до згортання реінвестованих прибутків. У 2020-му наша країна мала негативне сальдо ПП — 868 млрд доларів, малоймовірно, що нині ця ситуація зміниться.

Тимчасово окуповані території, учасники бойових дій та тимчасово переміщені особи

Офіційна інформація

Президент Володимир Зеленський провів робочу поїздку на Луганщину ([Укрінформ](#)).

Разом з Володимиром Зеленським на Луганщину прибули послы країн «Великої сімки» та ЄС.

Росія у спрощеному порядку видала майже 530 тисяч паспортів жителям окупованих територій сходу України ([Укрінформ](#)).

За даними МВС РФ, майже 2 тисячам жителів окупованих територій в отриманні російського громадянства відмовлено.

Євросоюз висловив глибоку стурбованість щодо продовження Росією видачі паспортів в ОРДЛО, що суперечить Мінським домовленостям і є очевидним порушенням суверенітету України.

Кримськотатарський ресурсний центр констатував, що за останні 4 роки кількість обшуків на півострові зросла в 4,7 раза, арештів - в 15,2 раза, незаконного етапування з Криму - в 11,6 раза ([Укрінформ](#)).

Про це повідомив керівник Кримськотатарського ресурсного центру, член Меджлісу кримськотатарського народу Ескендер Барієв.

Він уточнив, що тільки за перший квартал 2021 року 33 громадянина України зазнали етапувань з території тимчасово окупованого Криму на територію РФ. Як вважає керівник КРЦ, цей вид порушення «можна прирівнювати до депортації, оскільки етапування - це насильницьке переселення людей».

Обліковано 1 466 077 внутрішньо переміщених осіб ([Урядовий портал](#)).

Станом на 5 травня 2021 року, за даними Єдиної інформаційної бази даних про внутрішньо переміщених осіб, взято на облік 1 466 077 переселенців з тимчасово окупованих територій Донецької та Луганської областей та АР Крим.

Уряд прийняв зміни до постанови КМУ від 9 жовтня 2020 р. № 927 «Деякі питання організації ведення автоматизованої системи реєстрації гуманітарної допомоги» ([Міністерство соціальної політики України](#)).

Зміни до постанови розроблено з метою врегулювання питання визнання вантажів (товарів), коштів, у тому числі в іноземній валюті,

виконаних робіт, наданих послуг гуманітарною допомогою в період доопрацювання автоматизованої системи реєстрації гуманітарної допомоги.

Постановою конкретизовано питання включення юридичних осіб до Єдиного реєстру отримувачів гуманітарної допомоги, яке відбувається одночасно з визнанням гуманітарною допомогою вантажів (товарів), коштів, у тому числі в іноземній валюті, виконаних робіт, наданих послуг.

Розширено перелік підстав для виключення юридичних осіб з Єдиного реєстру (зокрема, за неподання звітів про розподіл та використання гуманітарної допомоги) з метою посилення відповідальності отримувачів гуманітарної допомоги за цільове її спрямування, а також реалізації функції Мінсоцполітики із забезпечення контролю за її використанням.

Національна платформа «Діалог про мир та безпечну реінтеграцію» ([Facebook](#)).

У Міністерстві з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України заявляють, що внутрішньо переселені особи стануть основою кадрового резерву державних службовців на деокупованих територіях.

Державний секретар Міністерства з питань реінтеграції Костянтин Ващенко:

Наразі ми розпочинаємо дуже цікавий проєкт – формування кадрового резерву держслужбовців для деокупованих територій. Коли відбудеться час «ікс» і тимчасово окуповані території України будуть звільнені, постане питання – а хто ж має одразу зайти в кабінети і виконувати свої функції у ВЦА та територіальних громадах. Ми вже зараз думаємо про це. Ми плануємо, що проєкт кадрового резерву буде складатися з декількох складових. Це буде відкритий конкурс-добір мотивованих людей, і я хочу наголосити, що ми орієнтуємося на наших громадян з числа внутрішньо переміщених осіб, які хотіли б повернутися не просто додому, а й послужити своїй країні. (...).

Підтримка внутрішньо переміщених осіб та жителів Сходу України

З початку поточного року в офісі Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини фіксують значне збільшення надходження скарг від внутрішньо переміщених осіб внаслідок агресії з боку Російської Федерації ([Віче](#)).

Омбудсмен Людмила Денісова:

Вже цього року до мене надійшло 1 351 повідомлення про порушення прав ВПО та мешканців окупованих територій Криму, та Сходу України, що на 40% більше, ніж за аналогічний період попереднього.

Із вказаної кількості скарг 30,5% стосувались порушення одержання пенсій та соціальних виплат, 23% – процесуальних прав, 19% –

інформаційних прав, 14% – свободи пересування, 6% – економічних прав, які здебільшого стосуються додержання права на житло.

Зокрема, через застосування засобів верифікації, визначених Урядом України щодо здійснення соціальних виплат ВПО, утворилася заборгованість з пенсійних виплат у розмірі понад 11 мільярдів гривень. Також через нестачу медперсоналу існує проблема з тестуванням на COVID-19 при перетині лінії розмежування тощо.

За квітень на гарячу лінію Мінреінтеграції надійшло понад 40 дзвінків від громадян([Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України](#)).

Найбільш поширені питання стосувалися житла для внутрішньо переміщених осіб – 18 дзвінків. Зокрема у цьому напрямку надходили питання щодо програми KfW, отримання компенсації за зруйноване житло у Донецькій та Луганській областях, а також питання щодо пенсійного забезпечення мешканців ТОТ.

Поширеною темою звернень на гарячу лінію також було оформлення документів які посвідчують особу громадянина України – 5 дзвінків, а також перетину контрольно-пропускних пунктів вздовж лінії розмежування – 4 дзвінки.

Усі питання були опрацьовані працівниками профільних структурних підрозділів Міністерства в порядку черги. Кваліфіковані відповіді надавалися безпосередньо під час дзвінка або ж, якщо питання не стосувалося теми чергового, їх приймали на доопрацювання та інформували громадян додатково у визначені законодавством строки. (...).

Держава створює умови для забезпечення українців доступним житлом ([Політична партія «Слуга Народу»](#)).

Для цього створять єдину потужну інституцію, що сприятиме функціонуванню президентських програм із забезпечення житлом.

Відповідний законопроект №5308 підтримав парламент у цілому.

Народна депутатка «Слуги Народу» Леся Забуранна:

Мета законопроекту – створення умов для реалізації ініційованої Президентом програми «Доступна іпотека» і законодавчого підґрунтя приєднання Державної іпотечної установи (ДІУ) до ПрАТ «Українська фінансова житлова компанія» («Укрфінжитло»), а також забезпечення функціонування ринку іпотечного кредитування, забезпечення громадян житлом.

Законопроектом передбачається надати в короткостроковій перспективі близько 8 тис. іпотечних кредитів для придбання житла та купити 12 тис. квартир для передачі у фінансовий лізинг.

Сьогодні на житловому обліку перебуває понад 650 тисяч сімей, на підтримку держави очікують також 1,5 млн переселенців з Криму та Сходу України. (...).

Іпотека для переселенців: умови кредитування під 3 % річних (Flombu.com).

Пільгові кредити на житло під найнижчий відсоток видаватимуть внутрішньо переміщеним особам. У планах Уряду – допомогти із купівлею оселі майже 680 сім'ям (1768 осіб).

Розмір кредитування охопить 25,5 млн євро і здійснюватиметься у межах грандової програми Кредитної установи для відбудови (KfW).

28 квітня 2021 року порядок надання таких кредитів затвердив Кабінет Міністрів України.

За словами Інни Драганчук, заступниці міністра з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій, на основі наявних реєстрів, які оновлює Державний фонд сприяння молодіжному житловому будівництву і його регіональні управління, сформуують чергу охочих отримати кредит під 3 %.

(...) Для того, щоб оформити кредит на житло під 3 відсотки річних, потрібно потрапити у категорію осіб, на поліпшення житлових умов котрих спрямовано кредитування. Тобто – стояти у спеціальній черзі на житло.

Щоб участь у цій програмі пільгового кредитування відбувалася справедливо, переможців оберуть із новоствореної черги випадковим вибором.

Кредити видаватимуть винятково на житло, прийняте в експлуатацію. Сума кредитування – орієнтовно 40 тис. євро.

Термін надання пільгової іпотеки під 3 % річних становить до 20 років.

Площа житла, для придбання якого оформлятимуть такий кредит, – приблизно 63 квадратні метри на сім'ю.

Опинившись серед переможців на пільгове кредитування переселенців, громадяни матимуть змогу самостійно обирати об'єкти нерухомості, які можна купити за кредитні гроші. Йдеться про квартиру у багатоповерхівці або житловий будинок, які введено в експлуатацію не більше 35 років тому або які зазнали реконструкції менше 25 років тому.

Команда КримSOS провела онлайн-обговорення, присвячене проблемам переселенців (КримSOS).

27 та 28 квітня ГО КримSOS та Агентство ООН у справах біженців провели онлайн-обговорення «Лідери спільнот ВПО: досягнення та актуальні проблеми у вирішенні питань внутрішнього переміщення в Україні».

Як відзначають організатори, провести таке обговорення їх спонукало те, що на цей момент організації та ініціативи внутрішньо переміщених осіб потребують підтримки, спрямованої на розробку довгострокових рішень та пошук ресурсів для розвитку та вирішення проблем, пов'язаних з внутрішнім переміщенням та проблемами, з якими стикається місцева громада.

(...) На заході було поширено історії локальних змінотворців, які підтримують виконання «Цілей сталого розвитку ООН» та розвиток громадянського суспільства в контексті внутрішнього переміщення.

Під час дводенного обговорення було розглянуто основні проблеми, з якими стикаються внутрішньо переміщені особи та шляхи їхнього вирішення, яких ресурсів бракує та якої допомоги ВПО потребують у своїй діяльності. Внутрішньо переміщені особи також представили свої напрацювання з вирішення актуальних проблем.

Комітет з питань прав людини рекомендує прийняти у другому читанні та в цілому законопроект про внесення змін до Закону про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб щодо звільнення ВПО від негативних наслідків невиконання грошових зобов'язань ([Верховна Рада України. Офіційний вебпортал парламенту України](#)).

Комітет з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономній Республіці Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнародних відносин розглянув на засіданні проект Закону про внесення змін до Закону України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб» щодо звільнення внутрішньо переміщених осіб від негативних наслідків невиконання грошових зобов'язань, № 2329.

Метою цього законопроекту є звільнення осіб, які втратили місце проживання та отримання доходу, від негативних наслідків невиконання ними грошових зобов'язань; визнання державою конфлікту на сході України та тимчасової окупації АР Крим обставинами, що виключають відповідальність постраждалих від цього осіб, без необхідності доводити це у судовому порядку; усунення прогалин та неузгодженостей в чинній системі нормативно-правового забезпечення захисту прав таких осіб, що призводить до різного застосування правових норм судами.

За результатами обговорення було ухвалено рішення рекомендувати Верховній Раді за наслідками розгляду прийняти законопроект у другому читанні та в цілому. (...).

Уряд Німеччини виділив 25,5 млн євро на житловий проєкт для переселенців ([Європейська правда](#)).

11 травня у Києві дали старт проєкту «Житло для внутрішньо переміщених осіб», який має допомогти внутрішньо переміщеним особам в Україні жити у власному помешканні.

За допомогою проєкту уряд Німеччини через німецький банк «Кредитна установа для відбудови» (KfW) та Державний фонд сприяння молодіжному житловому будівництву надає 25,5 млн євро.

Постійний заступник посла Німеччини в Україні Бертрам фон Мольтке:

Коштами 25,5 мільйонів євро, які надає федеральний уряд, Німеччина хотіла б сприяти зміцненню й стабілізації житлових умов і умов життя

внутрішньо переміщених осіб та їхніх родин, а також дати їм впевненість у власному майбутньому та в майбутньому їхньої країни.

Метою проекту є створення та розбудова державної програми кредитування, яка надасть внутрішньо переміщеним особам доступ до кредитів з вигідною відсотковою ставкою на придбання власного житла.

За оцінками, за допомогою фінансованого Німеччиною проекту стане можливим надати близько 1 200 кредитів з вигідною відсотковою ставкою, завдяки чому орієнтовно від 3 000 до 5 000 внутрішньо переміщених осіб зможуть придбати свої власні оселі.

Крім українсько-турецького проекту щодо забезпечення житлом кримських татар, для переселенців з Криму діють й інші програми – Мінреінтеграції ([Дзеркало тижня](#)).

Україна разом із Туреччиною реалізують проєкт щодо забезпечення житлом кримських татар, які були вимушені виїхати із окупованого Росією Криму, заявив в ефірі телеканалу «Дом» заступник міністра з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій В'ячеслав Шаповалов. За його словами, планується побудувати 500 квартир.

Зокрема, у Херсонській та Миколаївській областях мають збудувати по 200 квартир, в Києві – 100. (...).

Заступник міністра з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій В'ячеслав Шаповалов:

Якщо говорити конкретно про проєкт для кримськотатарського народу, то тут є дві точки розподілу житла. Найперше, органи кримськотатарського народу – «Фонд добробуту Криму». Він формує контрольні списки та рекомендуватиме комісії, яка займатиметься розподілом житла, кому давати ці квартири. Там розподіл виходить 90 % на 10 %. 90 % – для кримськотатарського народу і 10 % розподілятимуть органами місцевого самоврядування.

За його словами, вказані 10 % квартир передбачені для забезпечення житлом громадян з пільгових категорій. Це можуть бути і внутрішньо переміщені особи, і учасники АТО/ООС тощо.

Водночас Шаповалов додав, що крім українсько-турецького проєкту, для всіх переселенців з окупованого Криму діють й інші програми щодо забезпечення житлом.

Заступник міністра з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій В'ячеслав Шаповалов:

Це й програми місцевого рівня, такі як пільгове кредитування через Державний фонд молодіжного будівництва. Є програми міністерства, де ми виділяємо цільові субвенції органам місцевого самоврядування на придбання квартир і формування тимчасового житлового фонду для ВПО. Також є маса програм, які ініціюються на місцевому рівні: «Власний дім», «Турбота». На півдні діють близько шести-семи програм, які забезпечують цю категорію населення.

Міжнародний Комітет Червоного Хреста в рамках допомоги для боротьби з пандемією COVID-19 передав кисневі концентратори лікарням Донеччини ([Укрінформ](#)).

(...) Заступник голови Донецької облдержадміністрації Ігор Мороз подякував представникам організації за постійну підтримку області та наголосив на необхідності продовження подальшої співпраці.

Опікування населенням тимчасово окупованих територій

У 2020 році, завдяки освітнім центрам «Донбас-Україна» і «Крим-Україна», майже 1,5 тисячі дітей з окупованих територій стали студентами українських вишів ([Укрінформ](#)).

Директор освітнього центру «Донбас-Україна» в Луганському національному аграрному університеті Лариса Васюренко:

Можуть вступати без паспорта, маючи лише свідоцтво про народження, – ми тут сприяємо в отриманні українського паспорта. Також можуть вступати, не маючи документа про освіту.

В період з 2017 по 2020 роки в окупованому Криму зафіксовано 4950 основних порушень прав людини ([Український кризовий медіа-центр](#)).

Серед вказаних порушень, 40% – порушення права на справедливий суд, 15% – незаконні затримання, 15% – незаконні допити, 13% – незаконні арешти, 7% – порушення права на найшвидший досяжний рівень фізичного та психічного здоров'я, 5% – незаконні обшуки, 5% – незаконні етапування.

Голова правління Кримськотатарського ресурсного центру, голова управління з правових питань і закордонних справ Меджлісу кримськотатарського народу Ескандер Барієв:

Ми проаналізували динаміку зміни кількості основних порушень прав людини в Криму і робимо висновок, що загальна кількість обшуків виросла майже в 5 разів, затримань – майже в 3 рази, допитів – в 2 рази, арештів – в 15 разів, порушення права на найшвидший досяжний рівень фізичного та психічного здоров'я – в 10 разів, порушення права на справедливий суд – в 4 рази, а незаконних етапувань стало більше майже в 12 разів.

Визначено кримськотатарський дитячий канал, який отримає фінансування з держбюджету ([Урядовий портал](#)).

30 квітня 2021 року було оголошено про проведення закупівель на суму 3 млн гривень на створення та поширення інформаційного продукту кримськотатарською та, за потреби, іншими мовами для дитячої аудиторії.

Закупівлі проведено із застосуванням переговорної процедури, що обґрунтовано відсутністю конкуренції з технічних причин. А саме, згідно з листом Національної ради України з питань телебачення та радіомовлення,

єдиним дитячим каналом, що здійснює мовлення кримськотатарською мовою на територію АР Крим та м. Севастополь є канал «ЛЯЛЄ». Він і став переможцем закупівель.

Віце-прем'єр-міністр України – Міністр з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій Олексій Резніков:

У квітні, як ми і планували, було розпочато процедури закупівель, мета яких – надання бюджетного фінансування теле та радіокомпаніям, які здійснюють мовлення на тимчасово окуповані території України. Це перші два тендери, але вже до кінця травня ми плануємо завершити всі закупівлі. Для нас важливо, аби умови отримання державного фінансування були однакові для всіх: прозорі, чесні, за європейськими стандартами.

Наразі на фінансування з держбюджету ТРК, що здійснюють мовлення на тимчасово окуповані АР Крим і м.Севастополь та окремі райони Донецької і Луганської областей, загалом передбачено 50 млн грн. (...)

Затверджено новий Порядок прийому осіб з тимчасово окупованих територій – наказ МОН ([Міністерство освіти і науки України](#)).

Для організації вступу до закладів вищої, фахової передвищої та професійної (професійно-технічної) освіти через освітні центри «Донбас-Україна» та «Крим-Україна» затверджено новий Порядок прийому осіб, які проживають на тимчасово окупованій території Автономної Республіки Крим та міста Севастополя, тимчасово окупованій території окремих районів Донецької та Луганської областей, території населених пунктів на лінії зіткнення.

Відповідний наказ Міністерства освіти і науки України від 1 березня 2021 року № 271 зареєстровано в Міністерстві юстиції України 15 квітня 2021 року за № 505/36127. Документ набуде чинності після оприлюднення в «Офіційному віснику України».

Порядок дозволить у повній мірі реалізувати право дітей з тимчасово окупованої території окремих районів Донецької та Луганської областей, території населених пунктів на лінії зіткнення, тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим та міста Севастополя на освіту. А саме:

- проходження річного оцінювання та державної підсумкової атестації;
- отримання документа державного зразка про базову середню освіту або повну загальну середню освіту;
- прийом до закладів освіти для здобуття вищої або фахової передвищої освіти (на конкурсних засадах та в межах встановлених квот) за результатами зовнішнього незалежного оцінювання (за вибором заявника);
- прийом до закладів освіти для здобуття професійної (професійно-технічної освіти);
- подання до 5 заяв на різні спеціальності через один освітній центр.

Організацію роботи зі вступниками зазначеної категорії здійснюють освітні центри «Крим-Україна» (для заявників з тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим та м. Севастополь) та освітні центри «Донбас-Україна» (для заявників з тимчасово окупованої території окремих районів Донецької та Луганської областей або території населених пунктів на лінії зіткнення, які створені на базі закладів вищої або фахової передвищої освіти.

Освітні центри будуть працювати з 7 червня до 24 вересня 2021 року.

Особи з ТОТ мають право вступати для здобуття освітнього ступеня молодшого бакалавра, бакалавра (магістра медичного, фармацевтичного або ветеринарного спрямувань) на основі повної загальної середньої освіти та для здобуття освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра на основі базової середньої або повної загальної середньої освіти. Також вступники можуть подавати документи на місця, що фінансуються за кошти державного бюджету або за кошти фізичних та юридичних осіб.

(...) Заявник, який не проходить у освітньому центрі річне оцінювання та державну підсумкову атестацію, подає до закладу вищої/фахової передвищої освіти документ про базову середню або повну загальну середню освіту державного зразка, складає вступні іспити з предметів, визначених Правилами прийому закладу вищої або фахової передвищої освіти.

Зарахування заявників на основі базової середньої освіти або повної загальної середньої освіти на місця державного замовлення відбувається в межах установлених квот (Квота 2) за конкурсом відповідно до конкурсного бала заявника у строки, встановлені Умовами прийому.

Прийом заявників до закладів професійної (професійно-технічної) освіти здійснюється відповідно до правил прийому закладу професійної (професійно-технічної) освіти, які розроблено відповідно до Типових правил прийому до професійно-технічних навчальних закладів України.

5 та 6 травня 2021 року на окуповані РФ частини Донецької та Луганської областей України п'ятнадцятьма вантажівками доставлено гуманітарний вантаж загальною вагою 221,126 тонни ([Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України](#))..

6 вантажівок гуманітарного вантажу вагою 114,53 тонни передано від всіх держав-членів Женевських Конвенцій, які роблять внески в глобальний бюджет Міжнародного комітету Червоного Хреста.

Ще 9 вантажівок гуманітарного вантажу вагою 106,596 тонни направлено від гуманітарної місії ООН.

Всі 15 вантажівок від МКЧХ та ООН переправили будівельні матеріали через КПВВ Новотроїцьке.

Ініціативи регіональних владних структур та громадських організацій

З нагоди Великодня 65 родин соціальних категорій отримали подарунки ([Дубенська міська рада](#)).

Напередодні Великодніх свят міським центром соціальних служб проведено благодійну акцію «Великодній кошик» з метою соціального захисту, організації дозвілля, підтримки дітей-сиріт, дітей з сімей, які перебувають в складних життєвих обставинах, в тому числі дітей з сімей вимушених переселенців із тимчасово окупованої території та районів проведення АТО/ООС, дітей з інвалідністю, дітей, батьки яких загинули під час проведення АТО/ООС.

В рамках благодійної акції 65 родин, в яких виховується 131 дитина, отримали традиційні паски та солодкі подарунки.

Запорізькі благодійники організували акцію на честь Великодня ([Телеканал TV5](#)).

Радість свята Пасхи усім дарує благодійний фонд «Карітас. Запоріжжя». Вже традиційно волонтери проводять проект під назвою «Великодній кошик».

Це такий пакунок, зазвичай продуктів, які передають усім потребуючим. До нього входять цукор і крупи, смаколики, олія, чай, консерви. Та головне у пакеті, як кажуть організатори акції, – це святкові Паски. Бо вони головний атрибут у цьому кошику. Аби дійсно свято прийшло до кожного, волонтери працюють без відпочинку. Складають один пакет за іншим. Адже потребуючих багато, а привітати хочуть усіх. Вартість вмісту кожного кошика – приблизно 350 гривень.

Загалом, кажуть волонтери, заплановано 150 адрес. Серед них – малозабезпечені родини, вимушені переселенці, люди з інвалідністю та багато інших.

У Миколаївському центрі підтримки переселенців та ветеранів АТО запрацює сенсорна кімната для дітей([MyCity.mk.ua](#)).

У Миколаївському міському центрі підтримки внутрішньо переміщених осіб та ветеранів АТО Миколаївської міської ради запрацює сенсорна кімната для дітей. Про це в ефірі програми «Сьогодні. Головне» розповіли директор Миколаївського міського центру підтримки ВПО та ветеранів АТО Миколаївської міської ради Віктор Мойсєєв та дитячий психолог Ірина Артьоменко.

Як зазначила Артьоменко, сенсорна кімната – це спеціально облаштоване приміщення, в якому є дуже багато різноманітного обладнання, спеціально призначеного для роботи з дітьми. Обладнання спрямоване на розвиток всіх органів чуття: зір, слух, смак, нюх та дотик.

Дитячий психолог Ірина Артьоменко:

Ми плануємо роботу від п'яти до десяти років. Будуть проводитися корекційно-розвиткові заняття, також релаксаційні хвилини, рухливі ігри, щоб дітей можна було розвивати. Буде розроблено цикл з десяти занять, які проходитимуть раз або двічі на тиждень. Заняття будуть, як у групах, так і індивідуально. Ми дивимося на динаміку сприйняття дитини. Тоді ми можемо, або продовжити, або скоригувати.

За словами Мойсеєва, сенсорна кімната де-юре запрацювала 10 вересня 2020 року – з моменту відкриття міського центру. Але в повному обсязі вона запрацює з 5 травня цього року.

Директор Миколаївського міського центру підтримки ВПО та ветеранів АТО Миколаївської міської ради Віктор Мойсеєв:

Сама сенсорна кімната закуплена за гроші Світового банку. Раніше, до закінчення гранту 20 грудня 2020 року, вона утримувалася за гроші Світового банку. Тепер буде утримуватися за гроші місцевого бюджету.

Запрошуємо на тренінги для ВПО ([Восток SOS](#)).

Благодійний фонд Восток SOS запрошує переселенців та жителів Луганської та Донецької областей, які працюють із внутрішньо переміщеними особами (ВПО), до участі в тренінгах.

Про що говоритимемо?

– Інформаційну гігієну, пошук та перевірку інформації на достовірність, а також приховані пастки отримання інформації онлайн.

– Державні послуги та можливості для ВПО: як отримати належне, передбачене законодавством. Розглянемо програми й адміністративні послуги в Україні, пільги та можливості для ВПО, а також де і як знайти актуальну офіційну інформацію.

– Право на освіту для переселенців і жителів тимчасово окупованих і звільнених територій: що потрібно знати для вступу до ВНЗ.

– Розберемо прості алгоритми дій для отримання передбачених законодавством послуг.

– Потренуємося писати звернення, заяви та скарги.

(...) По завершенню тренінгів учасники отримають посилання на важливі й корисні електронні ресурси, а також інформаційні матеріали з покроковими інструкціями щодо перетину КПВВ, оформлення паспорту, пенсійних виплат тощо.

Організатори покривають витрати на проїзд і проживання для учасників з інших населених пунктів.(...).

На засіданні комісії прийнято рішення про призначення субсидій та пільг жителям району ([Білоцерківська районна державна адміністрація, Київська область](#)).

Заступник голови Білоцерківської районної державної адміністрації Володимир Толочко провів засідання районної комісії з питань надання

населенню пільг, житлових субсидій та соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам.

Було розглянуто 142 заяви від жителів Тетіївської, Медвинської, Таращанської, Володарської, Сквирської, Рокитнянської громад. (...).

Членами комісії було задовільнено звернення 16 заявників з числа внутрішньо переміщених осіб на надання житлової субсидії. (...).

Новини з соціальних мереж

[\(Луганська обласна державна адміністрація\)](#)

У рамках робочої поїздки до Луганської області Президента України Володимира Зеленського та послів країн «Великої сімки» та ЄС, очільник Луганщини Сергій Гайдай ознайомив представників «G7» із загальною ситуацією у регіоні та відповів на їх запитання.

«Хочу подякувати за дві головні речі для України та Луганщини, зокрема. По-перше, за увагу до подій в Україні: адже ми чітко розуміємо, що в нас є партнери і друзі. І у нашій боротьбі з російською агресією ми не самотні. По-друге, за допомогу, яку надають ваші країни», – звернувся Сергій Гайдай до високоповажних гостей. Та відзначив, що багато об'єктів у Луганській області відремонтовані за підтримки Уряду Японії, мобільні ЦНАПи – за підтримки Канади, наразі розпочався проєкт модернізації Попаснянського водоканалу, у який 75 млн євро інвестує Французька Республіка. Він наголосив, що в умовах тотальної російської пропаганди на тимчасово непідконтрольних територіях та масштабної інформаційної війни, інфраструктурні зміни, які люди бачать на власні очі, найкраще працюють на протидію російській дезінформації...

Надзвичайний і Повноважний Посол Канади в Україні Лариса Галадза поцікавилась можливістю проведення виборів у громадах, де наразі введені військово-цивільні адміністрації. Сергій Гайдай на прикладі Лисичанська пояснив доцільність створення ВЦА.

«Статус голови ВЦА надає можливість швидкого прийняття рішень, що важливо в умовах війни. Ми готові провести вибори, як тільки стабілізується ситуація на фронті. До речі, зловживають темою виборів партії, які розуміють свій програш» – наголосив він.

[\(Луганська обласна державна адміністрація\)](#)

На Луганщині ремонтують дорогу між Старобільськом та Міловим

На автошляху Н-26 Чугуїв – Мілове оновлять більше 100 км доріг, розташованих в Луганській області.

Наразі роботи тривають за маршрутом Старобільськ – Мілове на двох ділянках загальною протяжністю 70 кілометрів: км 230+000 – км 265 + 000

(від Євсуга до Біловодська) та км 265+000 – км 300 + 885 (від Біловодська до Мілового).

Генпідрядник – ТОВ «Онур Конструкціон Інтернешнл». Зараз там влаштовують нижній шар асфальтобетонного покриття.

Невдовзі розпочнеться ремонт на маршруті Старобільськ – Євсуг на ділянці км 195+000 – км 230+000. Там працюватиме ТОВ «Автомагістраль-Південь».

Дорога Н-26 є автомобільним шляхом національного значення. На Луганщині пролягає через Сватове, Містки, Калмиківку, Підгорівку, Старобільськ, Біловодськ, Мілове.

([Дмитро Гордон](#))

Журналіст Дмитро Гордон:

Зеленский во время встречи с Блинкеном передал США на рассмотрение новый элемент стратегии урегулирования конфликта на Донбассе.

([Дмитро Гордон](#))

Журналіст Дмитро Гордон:

Боевики «ЛНР» и «ДНР» передали Украине списки на обмен удерживаемыми лицами, сейчас над ними работают и уточняют количество людей.

([Луганська обласна державна адміністрація](#))

6 травня Віцепрем'єр-міністерка, Міністерка закордонних та європейських справ, зовнішньої торгівлі та федеральних культурних інституцій Королівства Бельгія Софі Вільмес, Міністр закордонних справ Королівства Нідерланди Стеф Блок і Міністр закордонних та європейських справ Великого Герцогства Люксембург Жан Ассельборзі зі спільним робочим візитом відвідали Луганську область.

Під час зустрічі в облдержадміністрації їх ознайомили з поточною безпековою ситуацією в районі проведення операції Об'єднаних сил.

Перш за все, голова обласної державної адміністрації – керівник обласної військово-цивільної адміністрації Сергій Гайдай нагадав, що третина території Луганщини наразі є окупованою, а обласний бюджет за обсягом – на передостанньому місці в країні.

«Але дякуючи нашим військовим, які стримують російську агресію, за останні два роки ми зробили позитивний прорив, зокрема, в розбудові інфраструктури. Як приклад, доріг відремонтовано у п'ять разів більше, ніж за попередні шість років», – зазначив очільник Луганщини.

Він наголосив, що обласна влада плідно співпрацює з Європейським та Міжнародним банками реконструкції та розвитку. У багатьох проектах Луганщина намагається брати участь першою в країні:

«Враховуючи, що упродовж усіх цих років на тимчасово непідконтрольній території триває російська пропаганда, ми намагаємося відбудовою області показати гарний приклад людям, які вимушені жити в

окупації: – приїжджаючи, вони бачать, що в нас багато позитивних змін. Про це вони щодня розповідають родичам та знайомим».

У свою чергу, Віцепрем'єр-міністерка, Міністерка закордонних та європейських справ, зовнішньої торгівлі та федеральних культурних інституцій Королівства Бельгія Софі Вільмес висловила подяку від усієї делегації країн Бенілюксу та зауважила: «Сьогодні ми особисто переконалися, як змінюється Луганщина, покращуються умови життя місцевого населення. Висловлюємо Україні повну підтримку – її територіальній цілісності та суверенітету».

Як доповів делегації заступник Командувача Об'єднаних сил, генерал-майор Едуард Москальов, керівництво Російської Федерації продовжує реалізацію планів щодо пошуків шляхів подальшої дестабілізації обстановки на території України та недопущення реінтеграції тимчасово окупованих територій Луганщини та Донеччини. РФ намагається штучно загострити ситуацію в районі проведення ООС за рахунок збільшення обстрілів.

Наразі чисельність особового складу окупаційних військ становить близько 28 тисяч осіб. Крім того, із початку поточного року значно збільшилася кількість порушень режиму припинення вогню з боку противника. Загалом зафіксовано 951 відповідне порушення, в тому числі із застосування мінометів та артилерії. Це має на меті провокування українських військ на вогонь у відповідь. Обстрілюються ворогом наші населені пункти і об'єкти інфраструктури – з початку року зафіксовано 15 таких обстрілів. Незважаючи на це, ситуація в районі проведення ООС залишається контрольованою.

По завершенні зустрічі в Сєвєродонецьку міністри закордонних справ країн Бенілюксу оглянули інфраструктуру КПВВ «Щастя».

[\(Луганська обласна державна адміністрація\)](#)

У містах Рубіжне та Лисичанськ запрацюють поліцейські мобільні групи реагування на факти вчинення домашнього насильства.

У рамках комплексної підготовки поліцейських, які за підсумками відбору включені до складу мобільних груп, 5 травня проведено тренінг щодо налагодження міжвідомчої взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання і протидії домашньому насильству.

Під час тренінгу розглянуті практичні аспекти співпраці соціальних служб та поліції, механізм взаємоінформування про випадки насильства, перенаправлення до спеціалізованих служб підтримки постраждалих.

Слід зазначити, що у Сєвєродонецькому районному управлінні поліції у лютому створено сектор з протидії домашньому насильству. Враховуючи актуальність проблеми домашнього насильства та важливість оперативного реагування на нього, прийнято рішення про поширення цього досвіду в інших містах області та створення аналогічних груп у містах Лисичанськ та Рубіжне.

До участі у навчанні поліцейських долучилися представники Департаменту соціального захисту населення Луганської облдержадміністрації, управління соціального захисту населення Сєвєродонецької міської військово-цивільної адміністрації, мобільної бригади соціально-психологічної допомоги постраждалим від насильства, що працює в місті Сєвєродонецьк.

([Луганська обласна державна адміністрація](#))

Сьогодні, 5 травня, у Києві працівникам комунального некомерційного підприємства «Луганський регіональний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф» передано партію спеціалізованих авто типу С у кількості сім одиниць.

Про це повідомив генеральний директор Луганського регіонального центру екстреної медичної допомоги та медицини катастроф Дмитро Кісельов.

Загалом очікується поставка в область 28 автомобілів типу В і С та ще 10 авто типу В.

У заході також взяли участь представники Міністерства охорони здоров'я України та державного підприємства «Медичні закупівлі України».

Експертний погляд

([Радіо Свобода](#))

Сім років тому, 11 травня 2014 року, на Донбасі відбувся так званий «референдум» після якого було оголошено про створення так званих «ДНР» і «ЛНР».

Луганський журналіст, головний редактор сайту «Реальна газета» Андрій Діхтяренко:

(...) Бойовики задовго до початку так званого «референдуму» попередили місцеву владу, яку вони змушували брати участь в організації цих «референдумів», до речі, досить небагато погодилися, змушували їх не обіцяти людям, що буде приєднання до Росії. Було відразу чітко проінструктовано, що ніякого приєднання до Росії не буде.

(...) По-перше, не потрібно забувати, що зв'язки з підконтрольною владі України територією у людей, які залишилися в окупованому Луганську, в окупованому Донецьку, вони не припиняються практично ні на день. Люди телефонують до родичів, друзів, дуже багато людей, особливо до початку пандемії, перетинали лінію розмежування.

Вдумайтеся, в день близько 25 тисяч осіб перетинали лінію розмежування між непідконтрольною частиною Донбасу і рештою України. Тобто, в принципі, мені здається, ці зв'язки поки що не розірвані, і я думаю, що якщо мир відновиться і ця територія буде реінтегрована, то досить швидко процес реінтеграції між простими людьми відбудеться.

Інша справа, що я говорю про більшість, яка насправді на Донбасі досить давно аполітична, причому аполітична в тому числі і завдяки активній

діяльності самих проросійських бойовиків, які дуже жорстко придушували будь-які прояви політичної активності, причому не важливо – проросійської чи проукраїнської.

Там найголовніше – це просто сліпо підкорятися інструкціям, які виходять з Донецька і Луганська, а їм, відповідно, спускаються з Кремля. Ось у цих умовах, на мою думку, населення досить легко повернеться назад. Інша справа, що, звичайно ж, є велика кількість людей – їх меншість, але їх все-таки багато, – які досить сильно проросійськи налаштовані.

І паспорти там роздають в тому числі для того, щоб створювати у людей точку неповернення, відмінності від інших громадян України. Коли ти громадянин України, у тебе є український паспорт, нехай навіть тобі всунули цей папірець «ЛНР» і «ДНР» – це одна справа. Але коли з'являється ще й російський паспорт і у тебе з'являється подвійне громадянство, напевно, все-таки частина цих людей, особливо ті, які брали участь в бойових діях проти України, врешті-решт просто виберуть Росію і поїдуть туди. Але залишиться частина людей із подвійним громадянством. Що робити з ними, як в українську юрисдикцію, в українську законодавчу систему вписувати цих людей, я думаю, це дуже велике питання, яке в принципі повинні вирішувати і наші депутати, і наші відповідні міністерства.

(...) Головний підсумок – те, що дійсно ця територія перетворилася на «сіру зону». Багато хто розуміє, що, на жаль, це надовго, що не вийшло швидкого повернення в Україну, як хотіли ми, як хотіли проукраїнські луганчани. І точно так само сильно розчаровані прихильники приєднання до Росії, тому що цього теж не сталося.

І, загалом, ставка Росії на те, що в цій зоні хочуть створити таке «Придністров'я» – регіон, в який у будь-який момент можна ввести війська, або, навпаки, якимось чином відіграти назад, але регіон, який ніколи не буде приєднаний до основної території – до України – і існує тільки для того, щоб бути такою постійною раною, не давати рухатися вперед, негативно впливати на економіку, на соціально-економічну ситуацію, на перспективи входження в різні міжнародні союзи. Схоже на те, що, на жаль, Донбас надовго спіткала ця роль. Населення, швидше за все, буде залишати цю територію всіма правдами і неправдами. До цього йшов в основному потік в Україну – велика частина переселенців була. А зараз, напевно, кількість паспортів створить другу хвилю міграції з Донецька і Луганська вже в Росію.

[\(Радіо Свобода\)](#)

На Зуєвському енергомеханічному заводі (ЗЕМЗ) в Зугресі (непідконтрольна Україні територія) запустили ливарний цех. ЗМІ, підконтрольне «ДНР», повідомило: на підприємство прийшов «орендар», а чавун, видобутий з шлаку, планують продавати до Туреччини.

Економіст і фінансовий аналітик Олексій Куш:

Запуск виробництва у Зугресі показує, що Росія продовжує реалізовувати свою стратегію на Донбасі. На першому етапі цієї стратегії,

після початку економічної блокади ОРДЛО виробничі потужності або зупинили, або підтримували мінімальне виробництво. Це все робили за допомогою «тимчасових адміністрацій». Ця фаза тривала останні кілька років. Росія намагалася інтегрувати промисловість ОРДЛО в структуру загальноукраїнської промисловості за прикладом Придністров'я.

По великому рахунку, Росія мала на меті аналогію з «Придністровською молдавською республікою», і взаємини Придністров'я і Кишинєва. Там, незважаючи на те, що політично конфлікт не вирішено, – в економічному плані підприємства Придністров'я інтегровані в економічний простір Молдови. Вони можуть експортувати свої товари з сертифікатами походження, виданими легальними митними структурами Молдови.

Цей етап зараз буксує. Тому Росія переходить зараз до другого етапу: це так зване «розморожування». Тобто, в ОРДЛО буде заходити державний капітал під виглядом приватних інвестицій.

В першу чергу, мова про вуглевидобуток і металургійне виробництво. Росія вкладатиме туди через посередництво комерційних структур певні капітальні витрати, а отримувати буде назад готову продукцію у вигляді сировини і напівфабрикатів. І потім ця продукція буде перемарковуватися на російських підприємствах і вже легально, як російський товар, експортуватися на зовнішні ринки.

А частину, що залишилася після такого обміну продукції, підприємства з ОРДЛО зможуть продавати в Росію. Ця країна – один з найбільших експортерів вугілля і металу. Тому вона не має економічно обгрунтованих причин купувати на Донбасі ці товари. Зате куплене в ОРДЛО можна перемаркувати і продати за кордон як товар російського виробництва.

Ця фаза російської стратегії характеризується тим, що на зміну тимчасовим адміністраціям до керівництва підприємствами приходять орендарі. Саме вони будуть «інвестувати» російські державні гроші. А форма оренди має на увазі, що з законних власників підприємств, якщо вони захочуть повернути свої активи, ці орендарі можуть зажадати відшкодування капітальних інвестицій в виробництво.

Чи справді окупаційна адміністрація може організувати експорт чавуну з Зугреса в Туреччину? Це навіть технічно неможливо: на непідконтрольній Україні території Донецької області немає промислового порту. А через Новоазовськ це зробити неможливо. Тому є два варіанти: або чавун будуть вивозити на територію Росії і там позначати як російський товар; або російські компанії безпосередньо будуть закуповувати цей чавун і потім перепродавати його на зовнішніх ринках з російськими митними документами і з російськими сертифікатами походження. Такий експорт може йти через порт Азов або через Таганрозький морський порт.

Теоретично Україна може припинити такі схеми. Але, якщо Росія не буде вливати гроші в ОРДЛО, – це призведе до гуманітарної катастрофи на непідконтрольних територіях. Тому зараз, на думку експерта, є «мовчазний консенсус»: з одного боку, є блокада ОРДЛО, з іншого боку – там працює і

квазі-банківська система і квазі-економіка. І Україна нічого не робить, щоб ці процеси заблокувати, і не використовує економічні інструменти деокупації. І в цій ситуації на Донбасі все активніше діє Росія зі своїми інструментами економічного контролю.

(Укрінформ)

**Голова Луганської ОДА та військово-цивільної адміністрації
Сергій Гайдай:**

Луганщина десятиліттями перебувала поза фокусом центральної влади. Перебуваючи на периферії уваги, вона залишалася критично недофінансованою в порівнянні з будь-якою іншою територією. І під час економічного зростання в середині 2000-х, і в кризові часи область отримувала з центрального бюджету найменше фінансування. Явне нехтування зверху формувало на місцях критичний рівень соціальної депресії.

(...) В умовах війни, руйнувань і третини окупованої території наш бюджет минулого року опинився на другому місці з кінця серед усіх областей (близько 618 млн гривень). Цих фінансів критично мало, щоб забезпечити потреби прифронтового регіону, який прийняв сотні тисяч тимчасово переселених осіб. Область отримала друге за обсягом фінансування по лінії ДФРР. Більше – лише у Донецької.

(...) мене шокує рівень нерозуміння ситуації в регіоні багатьма політиками. Витрачаю багато часу, переконуючи їх, що на лінії фронту ми боремося за Україну, а не за Луганщину. А у відповідь чую питання, від яких волосся дибки стає. З недавніх: «У вас там ще воюють?..» Люди втомлюються, закриваються в свої черепашки, відмовляються сприймати реальність.

(...) У 2020-му в області відновили більше доріг, ніж за попередні шість років. Працюємо над важливим транспортним проектом – Старобільським трикутником, який поєднує три ключових міста. Загалом цього року плануємо розпочати, а наступного – завершити ремонт основних магістралей області. Далі візьмемося за другорядні напрями.

Дороги – найважливіше завдання. Через їхню низьку якість щороку втрачаємо тільки на митних послугах до 500 млн гривень. Це практично ще один дорожній фонд, який наші перевізники залишають у Харківській та Донецькій областях. Наша мета – зберегти ці кошти для регіону.

Розробляємо програму ремонту мостів, оскільки 80% з них у критичному стані. Збираємося цього року запуснути тролейбусну лінію між Северодонецьком та Лисичанськом. Далі продовжимо її до Рубіжного.

Важливо забезпечити в області повноцінне залізничне сполучення. Не можна допустити, щоб нові дороги розбивалися фурами з зерном. Побудувавши залізничну колію, яка з'єднає східну частину області із загальноукраїнською мережею доріг, створимо економічно вигідний маршрут для транспортування сільськогосподарської продукції. Так забезпечимо аграріям конкурентну логістику і збережемо дороги.

За допомогою міжнародних партнерів запустили і будемо нарощувати програму мобільних центрів адміністративних послуг. Обладнані автомобілі вже виїжджають у віддалені райони, надаючи до 80 видів послуг. Запустимо проєкт надання інтернету у сільській місцевості.

Через місяць завершимо ремонт шлюзу у Старобільську. Це важливий для людей проєкт. Річка міліє і людям не вистачає води не тільки на зрошення, а й просто для пляжного відпочинку.

(...) Вже отримали позитивну відповідь від французьких партнерів про виділення 70 млн євро (на модернізацію Попаснянського водоканалу, – ред.). Проєкт обґрунтований економічно та екологічно. Продовжимо модернізувати інфраструктуру життєзабезпечення. Головні маркери – енергозбереження та ефективність. Інженерні комунікації в області проєктувалися для індустріального регіону і були розраховані на споживання промислових підприємств. Більшість заводів давно закриті. Але воду досі качають гігантські компресори по величезних трубах. Такого марнотратства не витримає жодна економічна модель.

Це (будівництво багатопрофільної лікарні у Сєверодонецьку, – ред.) ключовий проєкт. Адже з 2014-го область фактично живе без центральної лікарні. Вже підписаний меморандум з австрійцями і угода з Дойчбанком на 168 млн євро. Залишилося вирішити з Мінфіном питання держгарантій. Якщо у 2021-му узгодимо, то через два роки в області буде класна сучасна лікарня з новітнім європейським обладнанням.

(...) Сєверодонецьк має стати міжрегіональним центром сучасної медицини. Наприклад, ми закладаємо тут сучасне онкологічне відділення. Тільки на цих послугах для залучених з інших регіонів пацієнтів лікарня забезпечить собівартість свого утримання. І тоді державні інвестиції стануть окупними.

Нова лікарня – це політичний символ змін для наших громадян з іншого боку лінії розмежування. Вони бачитимуть, що життя на контрольованій території змінюється на краще. Тоді як там – ріжуть на метал останні заводи. В їхніх очах лікарня стане вітриною нової успішної України.

(...) З Командувачем Національної гвардії України Миколою Баланом домовилися вивчити питання дислокації у Сєверодонецьку полку Нацгвардії. Для міста це стане доброю підмогою. Тільки загальна сума податку на дохід фізичних осіб 1800 нацгвардійців становитиме близько 9 млн гривень щомісяця. Якщо реалізуємо цей проєкт, то стимулюємо будівництво в місті житла і службових приміщень. Люди витратять гроші на сервісні послуги, поповнюватимуть телефони, банківські картки, обслуговуватимуть автомобілі. І у такий спосіб стимулюватиметься місцеве підприємництво. Є відповідні плани і щодо Лисичанська.

Найважливіше завдання – запропонувати регіону нову економічну модель. Адже ситуація з 2014-го змінилася кардинально. Ми втратили ринок РФ і великих обласних міст – Луганська, Алчевська. Зруйнована логістика, напрацьована десятиліттями. Єдиний доступний для нас напрямок - західний.

Він є складним, але перспективним. Йдеться і про територію України, і про експорт.

Щоб бути там конкурентними, потрібна якісна логістика. Без неї транспортні витрати «з'їдять» дохідну дельту. І організація будь-якого бізнесу втратить сенс. Візьміть, наприклад, Закарпаття, де європейські виробники організували виробництво електрообладнання для автомобілебудування. У них «плече» доставки від України до основного виробництва – лише 300 км. У нас же – мінімум 800 км. Тому, повторюся, критично необхідно забезпечити в області повноцінне залізничне сполучення. Лише так будемо конкурентними з іншими регіонами.

(...) Нікуди не дінемося і від закриття неперспективних шахт. А це означає, треба вже сьогодні займатися професійною переорієнтацією шахтарів. Їх у нас близько 6 тисяч осіб. Їм треба запропонувати нові робочі місця та можливості професійного навчання.

(...) Тільки цього року передбачено 30 млн доларів на будівництво агрохабу у Старобільську та підприємств з переробки фермерської продукції. Ці проекти дозволять залишати в області значну частину додаткової вартості. Адже одна справа – продавати зерно, ще й «вбиваючи» при цьому дороги, а інша – виробляти спагетті або печиво.

Паралельно розвиватимемо маркетинг, торгівлю, пакувальну індустрію. Глибина переробки – це додаткові робочі місця, податкові надходження та оптимізація логістики врожаю, який сьогодні ми веземо через всю країну.

(...) Мені приємна зміна риторики у комунікації з міжнародними партнерами. Коли я тільки став головою ОДА, фокус був на поставки в регіон «гуманітарки». Тепер менталітет партнерів змінився. Ми з послами інших країн в Україні обговорюємо можливості спільного виробництва. Буквально днями говорили про організацію пакувальної лінії нашого меду у Литві або Латвії, щоб звідти продавати його під європейським брендом в ЄС. Далі можна буде говорити про інвестиції в місцеве фасувальне виробництво.

(...) Поки ситуація з будівництвом є складною. Наприклад, у нас немає свого заводу ЗБК. Будівельним компаніям не вигідно возити перекриття і плити з Харківської області. Неоптимальна логістика значно збільшує собівартість квадратного метра. В результаті вартість нового житла у Северодонецьку можна порівняти з цінами в Бучі або Ірпені поблизу Києва.

Поки не вирішили проблеми з організацією виробництва основних будматеріалів, робимо ставку на міжнародних партнерів. Цього року разом з Міжнародною організацією міграції запускаємо проект нового мікрорайону на 250 квартир. Його майбутні мешканці – переселенці з тимчасово окупованих територій. Разом з німецьким банком реалізуємо житловий проект у Северодонецьку. Будуються квартири у Кременній. Просуваємося, хоча не так швидко, як би хотілося.

Прогнози

([Центр Разумкова](#))

Директор військових програм Центру Разумкова Микола Сунгуровський:

Вода в Крим — не єдина ціль Росії. РФ показала, що вона не тільки може створити угруповання, а й те, що вона може створити будь-яке угруповання з будь-якою конфігурацією, в тому числі з передислокацією великих десантних кораблів двох флотів з Каспійського моря.

Якщо говорити про сценарії, то цілком може бути велика десантна операція на азовському напрямку. Можливий прямий удар з боку територій, які контролюють так звані «ДНР» і «ЛНР». Може бути також удар з півночі. Не виключено і з боку Білорусі, бо після навчань «Захід 2021» російські війська там можуть і залишитися.

На стику Білорусі і Росії зосереджена 1-а танкова армія РФ. Це достатньо сильна ударна сила для того, щоби вдарити. Хоча з боку Чернігова труднопрохідна місцевість, тим не менше це найкоротший шлях до Києва.

Напрямоків для можливого удару — декілька, він прийдеться на той, на якому противнику вдасться найбільше дестабілізувати ситуацію в середині України, щоби наступ був підтриманий зсередини. Це соціально політична дестабілізація. До таких, наприклад, належать останні події в Харкові. Нещодавно була спроба завести до міста «тітушок» для організації протестів (21 квітня СБУ повідомила про затримання на Харківщині мікроавтобусу з «тітушками», які мали намір провести акцію протесту в обласному центрі задля створення «картинки» для російських ЗМІ).

Можна спробувати вбити клин між патріотичними силами і політичним керівництвом за рахунок, наприклад, колишніх учасників бойових дій. Якщо ви звернете увагу на навчання, яке проводить СБУ, то вони відбуваються у тих областях, де дестабілізуючі дії можливі. Тобто ми також не стоїмо на місці, прораховуємо, бачимо ситуацію. Тому є надія, що бачення агресивних намірів Росії у нас є, якщо не політичного керівництва, то воєнного точно.

([Центр Разумкова](#))

Провідний експерт економічних і соціальних програм Центру Разумкова Катерина Маркевич:

Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України все ж не втрачає оптимізму та очікує цього року зростання ВВП до 4,6%, однак аналітики стриманіші в прогнозах: якщо таке й буде, то це стане швидше відновленням після провалля, але не зростанням. Оскільки запровадження Кабміном локдауну в січні 2021-го та його загальне впровадження навесні знизило економічну активність, дохідність підприємств і від-рахування до держбюджету.

Також зменшується кількість тендерних пропозицій для промислових підприємств.

Хоча й діє нині державна програма кредитування, буде одноразова допомога ФОПам і найманим працівникам (за окремими видами економічної діяльності) по 8000 грн, проте навряд чи це стане драйвером якісних змін.

Тож підсумок очевидний: обсяги ВВП у I кварталі 2021-го знизяться через скорочення індексу виробництва базових галузей — на 3,7% та 4,3% відповідно.

Попри те, що Україна має власну золотовалютну «подушку безпеки» (нині ЗВР становлять \$ 28,5 млрд, і це найкращий результат за десятиріччя), однак цього року наша держава має виплатити за зовнішньою заборгованістю та обслуговуванням боргу \$ 17,2 млрд. Додатково Україна має також сплатити борг у 15,3 млрд грн виробникам відновлюваної енергетики.

Окрім того, чистий збиток групи «Нафтогаз» за 2020-й може сягнути 12 млрд грн порівняно з чистим прибутком у 2019-му в 63,3 млрд грн. Тож зростання тарифів на енергоресурси для населення та бізнесу теж неминуче.

Карантинний 2020-й також дав поштовх збільшенню нерівності та зниженню соціальної захищеності.

За прогнозами ЮНІСЕФ, торік рівень бідності в Україні зріс до 43,6%.

Враховуючи все вищесказане, підвищення мінімальної зарплати з 1 грудня цього року до 6500 грн може бути знівельоване зростанням тарифів за комірне. Відтак борги населення за комуналку прогресуватимуть: станом на кінець лютого 2021-го вони вже сягнули 82,1 млрд грн.

Підвищення споживчого попиту може призвести до подальшого росту інфляції та додати до 5% (за результатами 2020-го) ще 2–3 %, зважаючи на тенденцію, яка спостерігається за результатами перших трьох місяців, коли відбувалося щомісячне зростання від 1% до 1,7%.

Запровадження жорстких карантинних обмежень та ескалація військових дій з боку Російської Федерації теж погіршують перспективи розвитку економіки України, бізнес просто вичікує кращих часів для інвестицій і прагне убезпечити активи.

Подальший спад або відновлення економіки тут залежатиме від ефективності дій уряду та парламенту, активізації відносин із зовнішніми партнерами (МВФ, Світовим банком та ЄС), перебігу пандемії у світі та Україні, темпів вакцинації. Але зрозуміло одне: нині час діяти ефективніше, аніж торік, коли з 66 млрд грн «ковідного» фонду 31,45 млрд грн витратили на будівництво та реконструкцію доріг державного значення.

Інфографіка

(Слово і Діло)